

คู่มือการตรวจประเมิน การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

Good Agricultural Practices for Forage Crops

สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

คู่มือการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

Good Agricultural Practices for Forage Crops

เลขทะเบียนผลงานวิชาการ 61(2)-0214-121

ผู้เรียบเรียง

เกียรติศักดิ์ กล้าเอม

จัดพิมพ์โดย

สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พ.ศ. 2562

ISBN : 978-974-682-420-0

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร: การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ณ วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2556 ซึ่งคู่มือการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการให้การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยอ้างอิงตามระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้การผลิตพืชอาหารสัตว์ได้คุณภาพ มีมาตรฐานปลอดภัย เป็นไปตามหลักวิชาการ ตลอดจนเป็นการพัฒนาขีดความสามารถการเป็นหน่วยรับรองระบบมาตรฐานการผลิตพืชอาหารสัตว์ของกรมปศุสัตว์ด้วย

คู่มือการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การจัดการการผลิตพืชอาหารสัตว์ตามระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และส่วนที่ 2 ขั้นตอนการการให้การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีมาตรฐานเดียวกัน

เกียรติศักดิ์ กล้าเอม
สำนักพัฒนาอาหารสัตว์
กรมปศุสัตว์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
ส่วนที่ 1 การจัดการการผลิตพืชอาหารสัตว์ตามระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	
1.1 ข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์	4
1.2. การจัดการการผลิตพืชอาหารสัตว์	7
ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการให้การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์	
2.1 ขั้นตอนการขอใบรับรอง	27
2.2 ขั้นตอนการคงไว้ซึ่งใบรับรอง	28
2.3 ขั้นตอนการต่ออายุใบรับรอง	29
2.4 ขั้นตอนการลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง	30
2.5 ขั้นตอนการยกเลิกใบรับรอง	31
- หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC02)	34
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ (รหัส OP-TRA-FC01)	41
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน (รหัส OP-AUD-FC03)	42
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการ (รหัส OP-CC-FC01)	49
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การออกใบรับรอง (รหัส OP-GC-FC04)	53
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การคงไว้ซึ่งใบรับรอง (รหัส OP-MC-FC05)	56
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การต่ออายุใบรับรอง (รหัส OP-RC-FC06)	59
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง (รหัส OP-SC/WC-FC07)	62
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การยกเลิกใบรับรอง (รหัส OP-CNC-FC08)	65
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บตัวอย่าง ดิน และน้ำ (รหัส OP-WI-FC09)	67
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดทำใบรับรอง (รหัส OP-C-FC10)	72
แบบฟอร์มสำหรับผู้ยื่นคำขอ	
- แบบฟอร์มการขอรับการฝึกอบรม การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-DLD-FC01)	76
- แบบฟอร์มคำขอใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-DLD-FC02)	77
- แบบฟอร์มคำขอยกเลิกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-DLD-FC03)	78
- แบบบันทึกข้อมูลประจำแปลงพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-DLD-FC04)	79
แบบฟอร์มสำหรับคณะผู้ตรวจประเมิน	
- แบบฟอร์มกำหนดการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC05)	83
- แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06)	84

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- แบบฟอร์มบันทึกการแก้ไขข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC07)	85
- แบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC08)	86
- แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC09)	94
- แบบฟอร์มการส่งตัวอย่างดิน (รหัส F-AUD-FC10)	96
- แบบฟอร์มการส่งตัวอย่างน้ำ (รหัส F-AUD-FC11)	97
แบบฟอร์มสำหรับคณะกรรมการ	
- แบบฟอร์มผลการพิจารณาของคณะกรรมการ (รหัส F-CC-FC12)	98
- แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการ (รหัส F-CC-FC13)	99
เอกสารประกอบการเรียบเรียง	100
ภาคผนวก	
- ตัวอย่างหนังสือแจ้งการต่ออายุใบรับรอง	101
- ตัวอย่างใบประกาศนียบัตร หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”	102
- คำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ 1053/2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์	103
- คำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ 1054/2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์	104
- ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. 2560	105
- รหัสจังหวัด อำเภอ ของพื้นที่กรมการปกครอง	114

ส่วนที่ 1 การจัดการการผลิตพืชอาหารสัตว์ตามระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ปัจจุบันผู้บริโภคคำนึงถึงคุณภาพ ความปลอดภัยในอาหารและผลผลิตจากการเกษตรเป็นอย่างมาก จึงทำให้ผู้ผลิตต้องผลิตสินค้าทางการเกษตรที่สามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นผลผลิตที่มีความปลอดภัย เกษตรกรต้องมีการจัดการกระบวนการผลิตทางการเกษตรที่ดี มีความปลอดภัยต่อเกษตรกรผู้ผลิต ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพและปลอดภัย ตลอดจนไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การรับรองว่าผลผลิตที่เกษตรกรผลิตนั้น เป็นผลผลิตที่มาจากการปฏิบัติที่ดีและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค จึงได้มีระบบการให้รับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice, GAP) โดยมีหน่วยงานทำหน้าที่รับรอง สำหรับประเทศไทยมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ดูแลระบบการให้การรับรองนี้

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ เป็นแนวทางในการผลิตพืชอาหารสัตว์ เพื่อให้ได้ผลผลิตพืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพดีตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุน กระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกร ผลผลิตมีคุณภาพ ปลอดภัยและเหมาะสมต่อการใช้เลี้ยงสัตว์ มีการใช้ทรัพยากรที่เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร และไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

1.1 ข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 8901-2556 โดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 แหล่งน้ำ

(1) น้ำใช้ต้องได้จากแหล่งที่ไม่เสี่ยงจากการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็น อันตรายจากสภาพแวดล้อมในระดับที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพสัตว์ กรณีที่ แหล่งน้ำอาจมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตราย ให้เก็บตัวอย่างน้ำ อย่างน้อย 1 ครั้ง ส่งห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อ วิเคราะห์การปนเปื้อน เช่น โลหะหนัก วัตถุอันตรายทางการเกษตร และเก็บ ใบแจ้งผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน

(2) ไม่ใช้น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ก่อให้เกิด การปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตราย กรณีจำเป็นต้องใช้ให้มีหลักฐานหรือข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าน้ำนั้นได้ผ่านการบำบัดน้ำเสียมาแล้ว และสามารถนำมาใช้ในกระบวนการผลิตได้ ทั้งนี้ให้มีการตรวจติดตาม (monitor) คุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ และบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน

(3) แหล่งน้ำสำหรับการปลูกพืชอาหารสัตว์ควรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

(4) ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต ควรเก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ส่งห้องปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์คุณภาพที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชอาหารสัตว์

1.1.2 พื้นที่ปลูก

(1) ต้องไม่เป็นพื้นที่ต้องห้ามตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(2) ไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงจากการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายจากสภาพแวดล้อมในระดับที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพสัตว์ กรณีพื้นที่ปลูกมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนที่เป็นอันตราย เช่น อยู่ใกล้แหล่งอุตสาหกรรม ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิตให้มีการวิเคราะห์ดินอย่างน้อย 1 ครั้ง และเก็บผลวิเคราะห์ ไว้เป็นหลักฐาน

(3) กรณีพื้นที่ปลูกมีความเสี่ยงจากการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสูง และมีการใช้พื้นที่ปลูกติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ให้ตรวจติดตาม (monitor) คุณภาพดินอย่างสม่ำเสมอ และบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน

(4) ให้จัดทำรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลง โดยระบุชื่อเจ้าของพื้นที่ เพาะปลูก ชื่อผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี) สถานที่ติดต่อ ที่ตั้งของแปลง แผนผังแปลงปลูก ชนิดและพันธุ์ที่ปลูก

(5) เก็บตัวอย่างดินเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูก เช่น ความเป็นกรด-เบส (pH) ของดิน อินทรีย์วัตถุ ปริมาณไนโตรเจน ฟอสฟอรัสที่ใช้ประโยชน์ได้ โพแทสเซียมที่ละลายน้ำได้ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(6) มีประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ที่ดินที่ปนเปื้อนสารพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม

1.1.3 วัตถุดิบทรายทางการเกษตร

(1) ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ในการเตรียม การใช้ และการกำจัดวัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง

(2) วัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่ใช้ต้องเป็นวัตถุดิบที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

(3) เก็บรักษาวัตถุดิบทรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ ในสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน หลีกเลี่ยงจากแสงแดดและฝน สามารถควบคุมการเบิกจ่าย การนำไปใช้ได้ ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ และไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล

(4) กำจัดภาชนะบรรจุที่ใช้หมดแล้วอย่างถูกต้อง ปลอดภัย และระมัดระวังการปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

1.1.4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

(1) เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์

(1.1) ใช้เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์เช่น ลำต้น เหง้า ไหล ที่มีลักษณะตรงตามพันธุ์

(1.2) เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ควรมีลักษณะและคุณภาพเหมาะสมต่อการนำไปเพาะปลูก

(1.3) เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์มาจากแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้ ดังนี้

(1.3.1) ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่

(1.3.2) กรณีที่เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์เอง ให้ทำแปลงผลิตเป็นการเฉพาะ แยกจากการผลิตตามปกติ หรือหากไม่ได้แยกแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์เป็นการเฉพาะ ให้เลือกแปลงที่พืชเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ และมีการกำจัดวัชพืชอย่างสม่ำเสมอ

(2) การปลูก และการดูแลบำรุงรักษาพืชอาหารสัตว์

(2.1) เลือกใช้วิธีปลูกและดูแลพืชอาหารสัตว์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่ดอน ตั้งแต่การเตรียมดินจนถึงการดูแลบำรุงรักษา

(2.2) กรณีใช้ปุ๋ยเคมีต้องใช้ปุ๋ยเคมีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร

(2.3) ช่วงการเตรียมดินก่อนการปลูก ให้ปรับพื้นที่ให้มีความสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืช สิ่งแปลกปลอม เช่น เศษหิน รากไม้ พลาสติก ฯลฯ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

(2.4) การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก และปุ๋ยชีวภาพ ให้มีการจัดการการเก็บรักษาที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย

(2.5) ให้ปรับค่าความเป็นกรด-เบส (pH) ของดินให้อยู่ในช่วงที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตที่ดีของพืชอาหารสัตว์

(2.6) ให้ใช้ชนิดและปริมาณปุ๋ย โดยพิจารณาจากผลวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน และความต้องการของพืชอาหารสัตว์แต่ละชนิด

(2.7) ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด หรือ ปุ๋ยคอก หรือก่อนปลูกพืชอาหารสัตว์ให้ปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน เช่น โสนแอฟริกัน ปอเทือง หรือถั่วพราง และ ไกลบในระยะเวลาที่เหมาะสม

(2.8) มีมาตรการควบคุม ป้องกัน และกำจัดศัตรูพืชก่อนและหลังการปลูก อย่างถูกต้อง

(2.9) กำจัดวัชพืชอย่างเหมาะสม เช่น การถอน ขุด หรือตัดทิ้งทั้งต้นหรือทั้ง กอหรือใช้สารเคมี

(2.10) ในการกำจัดวัชพืช ให้กำจัดก่อนวัชพืชออกดอกติดเมล็ด เพื่อป้องกันการ แพร่ขยาย

(2.11) หากพบพืชอาหารสัตว์และวัชพืชที่เป็นโรคระบาดที่สำคัญ รวมถึง วัชพืชที่เป็นพิษ เช่น สกุลไมยราบ สาบหมา ให้เก็บไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก

(2.12) มีการควบคุมปริมาณวัชพืชที่พบในแปลงให้เหมาะสมตามชนิดของพืช อาหารสัตว์

(3) เครื่องมือและอุปกรณ์

(3.1) จัดให้มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

(3.2) จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วน ปลอดภัยและง่ายต่อการนำไปใช้งาน

(3.3) จัดทำแผนการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร และมีการบำรุงรักษาและตรวจสอบสภาพเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรตามแผนที่กำหนดไว้ พร้อมบันทึกข้อมูล การบำรุงรักษาทุกครั้ง

(3.4) มีการตรวจสอบสภาพเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรให้อยู่ในสภาพ พร้อมใช้งานทุกครั้งก่อนการนำไปใช้

1.1.5 การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

(1) ให้สำรวจแปลงก่อนการเก็บเกี่ยว เพื่อกำจัดวัชพืชและสิ่งแปลกปลอมต่างๆ เช่น ขวดแก้ว เศษโลหะ พลาสติก

(2) เก็บเกี่ยวพืชอาหารสัตว์ในช่วงเวลาที่ไม่มียาค้างเกาะ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา ความชื้นที่สูงเกินไป

(3) หลีกเลี่ยงการเก็บเกี่ยวในวันฝนตก โดยตรวจสอบสภาพภูมิอากาศก่อนการเก็บเกี่ยว เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อพืชอาหารสัตว์

(4) เก็บเกี่ยวพืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากอายุการเก็บเกี่ยว ที่เหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นกับชนิดของพืชอาหารสัตว์

(5) หลังการตัดปรับครั้งแรก ควรเก็บเกี่ยวพืชตระกูลหญ้าทุก 40-60 วัน และพืช ตระกูลถั่วทุก 50-90 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดและการเจริญเติบโตของพืชอาหารสัตว์

(6) วิธีการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ คุณภาพของพืชอาหารสัตว์ และไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย

(7) ต้องคัดแยกพืชอาหารสัตว์ที่ไม่ได้คุณภาพออกก่อนการจำหน่าย

(8) หากมีการจำหน่ายตามชั้นคุณภาพ มีวิธีการที่เหมาะสมในการคัดแยกชั้นคุณภาพ ของพืชอาหารสัตว์ เช่น บันทึกอายุของพืชอาหารสัตว์ที่เก็บเกี่ยว

(9) แยกบริเวณเก็บภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรออกจาก บริเวณเก็บภาชนะบรรจุพืชอาหารสัตว์ในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน

(10) ห้ามใช้ภาชนะที่เคยบรรจุวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายและวัตถุอันตรายทางการเกษตรมาบรรจุพืชอาหารสัตว์

1.1.6 การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง

(1) ต้องเก็บรักษาพืชอาหารสัตว์สดแยกจากสถานที่เก็บรักษาวัตถุอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย หรือสารเคมีอื่นที่เป็นอันตราย หรือมีมาตรการป้องกันการปนเปื้อนได้

(2) เก็บรักษาพืชอาหารสัตว์สดในสถานที่เหมาะสม ไม่ชื้นและไม่อยู่ใกล้แหล่งปฏิกูล มีการระบายอากาศ สามารถป้องกันแดดและฝน

(3) มีมาตรการป้องกันนก หนู เข้ามาทำให้เกิดความเสียหาย

(4) พืชอาหารสัตว์ที่อยู่ระหว่างรอการขนส่ง ควรติดรหัสหรือเครื่องหมายแสดงแหล่งที่มาและวันที่เก็บเกี่ยว เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบและการหมุนเวียนผลิตรายอย่างมีประสิทธิภาพ

(5) ควรจัดเรียงพืชอาหารสัตว์ให้เป็นระเบียบ แยกตามชนิด เพื่อความสะดวกต่อการนำออกไปใช้หรือจัดจำหน่าย

(6) อุปกรณ์และพาหนะในการขนย้ายต้องสะอาด ไม่ปนเปื้อนวัตถุอันตรายทางการเกษตรและสิ่งแปลกปลอมต่างๆ

(7) มีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพของพืชอาหารสัตว์ ระหว่างการขนย้าย

(8) การขนส่งพืชอาหารสัตว์สด ควรส่งถึงที่หมายภายใน 24 ชั่วโมง

(9) ในระหว่างการเก็บรักษาและการขนย้ายพืชอาหารสัตว์ ไม่ควรอัดแน่น เนื่องจากความร้อนที่เกิดจากการหายใจของพืชที่จะมีผลต่อคุณภาพและ การเสื่อมสภาพของพืชอาหารสัตว์

1.1.7 สุขลักษณะส่วนบุคคล มีมาตรการป้องกันและดูแลสุขภาพให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

1.1.8 การบันทึกข้อมูล

(1) ต้องมีการบันทึกข้อมูล เพื่อให้สามารถตรวจประเมินและตามสอบได้ ดังนี้

(1.1) รายละเอียดที่สำคัญของปัจจัยการผลิต

(1.2) การได้มาและการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

(1.3) การเตรียมดิน การปลูก การเก็บเกี่ยว และการดูแลบำรุงรักษา

(1.4) ข้อมูลผู้รับซื้อพืชอาหารสัตว์หรือแหล่งที่นำพืชอาหารสัตว์แต่ละรุ่นไป

จำหน่าย

(1.5) ข้อมูลการขนส่ง

(2) เก็บรักษาบันทึกข้อมูลไว้ไม่น้อยกว่า 2 ปี

1.2. การจัดการการผลิตพืชอาหารสัตว์

1.2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพืชอาหารสัตว์

พืชอาหารสัตว์ (forage crops) หมายถึง พืชชนิดต่าง ๆ ที่สามารถใช้เป็นอาหารสัตว์ได้โดยไม่เป็นพิษต่อสัตว์ และให้สารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายสัตว์ จัดเป็นแหล่งอาหารหยาบ (roughage) ที่มีเยื่อใย (crude fiber) มากกว่าร้อยละ 18 ส่วนใหญ่หมายถึงพืชในวงศ์หญ้า (Gramineae) และวงศ์ถั่ว (Leguminosae)

แหล่งพืชอาหารสัตว์ที่ใช้เลี้ยงสัตว์สามารถแบ่งได้ตามแหล่งที่มาเป็น 2 แหล่งใหญ่ คือ

(1) แหล่งพืชอาหารสัตว์ตามธรรมชาติ จัดเป็นแหล่งอาหารสัตว์หลักสำหรับสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น โค กระบือ แพะ แกะ โดยมีหญ้า ถั่ว หรือพืชอื่น ๆ ขึ้นอยู่เองตามธรรมชาติ เช่น ตามคันนา ริมถนน ข้างทาง หรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

(2) แหล่งพืชอาหารสัตว์จากการปลูกสร้างเป็นแปลง พืชอาหารสัตว์ที่มีการปลูกสร้างเป็นแปลงเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ หรือส่วนใหญ่เรียกว่า แปลงหญ้า หรือทุ่งหญ้าปลูกสร้าง (pasture) จัดเป็นแหล่งอาหารหยาบคุณภาพดี เนื่องจากมีการคัดเลือกชนิดและพันธุ์ของพืชอาหารสัตว์ที่ให้ผลผลิตดีและคุณภาพสูงมาใช้ในการทำแปลงหญ้า ทุ่งหญ้าประเภทนี้อาจแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ ทุ่งหญ้าถาวร และทุ่งหญ้าเฉพาะกิจ ดังนี้

ทุ่งหญ้าถาวร หมายถึง แปลงหญ้าที่ปลูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์เป็นเวลาหลายปี มีทั้งทุ่งหญ้าขนาดใหญ่ และทุ่งหญ้าขนาดเล็กที่ใช้พื้นที่หลังบ้าน หรือหัวไร่ปลายนา ที่รกร้างในการปลูกพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีใช้เลี้ยงสัตว์

ทุ่งหญ้าเฉพาะกิจ หมายถึง แปลงหญ้าที่ปลูกสร้างเพื่อใช้ชั่วคราว หรือทุ่งหญ้าถาวรที่ปลูกผสมผสานกับพืชไร่ ไม้ยืนต้น หรือสวนป่า

1.2.2 การปลูกและการใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์

ความสำเร็จในการปลูกพืชอาหารสัตว์ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ดังนี้

(1) การเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ สำหรับประเทศไทยพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์หญ้าและพันธุ์ถั่วพืชอาหารสัตว์เขตร้อน ควรเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ให้เหมาะสมกับความอุดมสมบูรณ์ดิน สภาพแวดล้อม และการใช้ประโยชน์

พืชอาหารสัตว์ทุกชนิดเจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง หรือดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ยกเว้นพืชอาหารสัตว์บางชนิด เช่น หญ้าเนเปียร์ จะเจริญเติบโตได้ดีเฉพาะในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงเท่านั้น

พืชอาหารสัตว์บางพันธุ์สามารถปลูกได้ในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เช่น หญ้าฉีก แฉก หญ้าพริ้ว และถั่วท่าพระสไตโล สามารถเจริญเติบโตได้แม้กระทั่งดินที่มีสภาพเป็นกรด อย่างไรก็ตาม ไม่มีพืชอาหารสัตว์พันธุ์ใดที่ให้ผลผลิตได้สูงในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ นอกจากมีการปรับปรุงดิน ใส่ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยเคมี พืชอาหารสัตว์ที่ปลูกในพื้นที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก ๆ อาจทำให้พืชที่นำไปใช้เลี้ยงสัตว์มีธาตุอาหารไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของสัตว์ได้

พืชอาหารสัตว์ต้องการน้ำสำหรับการเจริญเติบโต และช่วยในการลำเลียงธาตุอาหารจากดิน ไม่มีพืชอาหารสัตว์ชนิดใดที่จะให้ผลผลิตสูงในพื้นที่ที่มีช่วงฤดูแล้งที่ยาวนานได้ แต่ก็มีพืชอาหารสัตว์บางพันธุ์ที่สามารถปรับตัวในสภาพแห้งแล้งได้ดีกว่าพันธุ์อื่น เช่น กระถิน และถั่วฮามาต้า

พืชอาหารสัตว์ส่วนใหญ่สามารถทนน้ำขังได้ในระยะเวลานาน ๆ มีพืชอาหารสัตว์บางพันธุ์สามารถเจริญเติบโตได้ในพื้นที่ลุ่มในสภาพที่มีน้ำท่วมขังเป็นระยะเวลานาน ๆ ได้ เช่น หญ้าฉีก แฉก หญ้าแพงโกลา และหญ้าอะตราตัม

พืชอาหารสัตว์ทุกชนิดสามารถเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ดอนที่มีการระบายน้ำดี อย่างไรก็ตามการปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ดอนที่มีปริมาณฝนตกน้อยควรมีระบบชลประทาน หรือมีแหล่งน้ำสำหรับให้น้ำแปลงพืชอาหารสัตว์ได้อย่างสม่ำเสมอ

พืชอาหารสัตว์สามารถเจริญเติบโตภายใต้สภาพร่มเงาเล็กน้อยได้ดีเท่า ๆ กับพื้นที่โล่งแจ้ง และไม่มีพืชอาหารสัตว์ชนิดใดที่จะใช้ปลูกในพื้นที่ร่มเงาจัดได้ แต่มีบางพันธุ์ที่สามารถขึ้นได้ในพื้นที่ร่มเงาปานกลาง เช่น หญ้ากีนีสีม่วง และหญ้าอะตราตัม

พืชอาหารสัตว์ทุกชนิดสามารถใช้ประโยชน์ได้โดยการตัดให้สัตว์กิน สำหรับพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมจะเป็นหญ้าที่มีลำต้นตั้งสูง และถั่วยืนต้น ซึ่งง่ายต่อการตัด และเจริญเติบโตเร็วหลังการตัด เช่น หญ้าเนเปียร์ กีนีสีม่วง ถั่วไมยรา และกระถิน

พืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับปล่อยสัตว์แทะเล็มจะเป็นหญ้าหรือถั่วที่ต้นเตี้ย เลื้อยหรือกึ่งเลื้อย เพราะจะสามารถทนต่อการแทะเล็มและสามารถขึ้นแข่งกับวัชพืชได้ดี เช่น หญ้ารูชี หญ้าชิกแนลเลื้อย ถั่วฮามาต้า และถั่วลิสงเถาฟลอริเกรซ

ตารางที่ 1 ความเหมาะสมของพันธุ์พืชอาหารสัตว์กับความสมบูรณ์ดิน สภาพแวดล้อม และการใช้ประโยชน์

พันธุ์พืช	ความอุดมสมบูรณ์ดิน		สภาพแวดล้อม				การใช้ประโยชน์	
	ปานกลาง-สูง	ต่ำ	ลุ่ม	ดอน	แห้งแล้ง	ร่มเงา	ตัด	แทะเล็ม
หญ้ารูชี	**	*	-	**	*	*	*	**
หญ้ากินีสีม่วง	**	*	*	**	*	**	**	*
หญ้าอะตราตัม	*	**	**	**	*	**	**	*
หญ้าพลิแคทูลัม	*	**	**	**	**	*	**	*
หญ้าไรด์ส์	*	*	*	**	**	*	**	*
หญ้าเนเปียร์	**	*	*	**	-	-	**	-
หญ้าแพงโกลา	**	*	**	*	*	-	**	**
หญ้าชิกแนลเลื้อย	*	**	**	*	**	*	*	**
ถั่วฮามาต้า	*	**	-	**	**	*	*	**
ถั่วท่าพระสไตโล	*	*	*	**	*	*	**	*
ถั่วคาวาลเคด	**	*	-	**	*	*	**	-
ถั่วลิสงเถา ฟลอริเกรซ	**	*	*	**	*	*	*	**
ถั่วไมยรา	**	*	*	**	*	-	**	*
กระถิน	**	*	*	**	**	-	**	-

** เหมาะสม * พอใช้ - ไม่เหมาะสม

ที่มา: ดัดแปลงจาก Peter M. Horne and Werner W. Stur (2001)

(2) การเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ พืชอาหารสัตว์สามารถที่จะปลูกได้ทั้งจากส่วนเมล็ดพันธุ์ ท่อนพันธุ์ และหน่อพันธุ์ พืชอาหารสัตว์แต่ละชนิดมีส่วนขยายพันธุ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการปลูกพืชอาหารสัตว์จึงจำเป็นต้องเลือกใช้และมีการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ให้เหมาะสม ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พืชอาหารสัตว์กับการขยายพันธุ์

พันธุ์พืช	เมล็ดพันธุ์	ท่อนพันธุ์ไหล/เหง้า	หน่อพันธุ์
หญ้ารูซี่	✓		✓
หญ่ากีนีสีม่วง	✓		✓
หญ่าอะตราดัม	✓		✓
หญ่าพลีแคทูลัม	✓		✓
หญ่าไรด์ส์	✓		✓
หญ่าเนเปียร์		✓	✓
หญ่าแพงโกลา		✓	✓
ถั่วฮามาต้า	✓		
ถั่วท่าพระสไตโล	✓		
ถั่วคาวาลเคด	✓		
ถั่วลิสงเถาอมาริโด	✓		
ถั่วลิสงเถาฟลอริเกรซ		✓	
ถั่วไมยรา	✓		
กระถิน	✓		

ที่มา: ดัดแปลงจาก Werner W. Stur and Peter M. Horne (2001)

(2.1) การเตรียมเมล็ดพันธุ์ การปลูกพืชอาหารสัตว์จำเป็นต้องใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีที่มีคุณภาพดี เพราะการปลูกด้วยเมล็ดพันธุ์คุณภาพไม่ดีจะทำให้เสียทั้งเวลาและเงิน คุณภาพเมล็ดพันธุ์พิจารณาได้จากจำนวนเมล็ดที่จะงอกเป็นต้นอ่อนที่สมบูรณ์ ไม่มีเมล็ดพันธุ์พืชอื่นเจือปน ไม่มีวัสดุอื่นเจือปนมากเกินไป ไม่มีโรคและแมลง นอกจากนี้ ความมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์ ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ ขนาดของเมล็ดพันธุ์ และการพักตัวของเมล็ดพันธุ์ก็มักจะถูกนำมาพิจารณาร่วมด้วย

ความมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์ (seed viability) เมล็ดที่มีชีวิตเมื่อนำไปไว้ในสภาพที่มีความชื้นและอุณหภูมิที่เหมาะสม เมล็ดก็จะดูดซึมน้ำและมีการเปลี่ยนแปลงทางเคมีภายในเมล็ด มีการเจริญเติบโตของ embryo จนกระทั่งมีรากอันแรกแทงทะลุโผล่ออกมา เรียกว่า การงอก (germination) เมล็ดที่มีคุณภาพดีต้องมีจำนวนเมล็ดที่มีชีวิตหรือมีความงอกสูง ไม่มีเมล็ดพืชอาหารสัตว์ชนิดใดที่งอกได้ร้อยละ 100 โดยทั่วไปเมล็ดพันธุ์หญ่าบริสุทธิ์จะมีความงอกร้อยละ 20-40 เมล็ดพันธุ์ถั่วบริสุทธิ์จะมีความงอกร้อยละ 40-80 ถ้าเมล็ดมีความงอกต่ำกว่านี้อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ คือ การพักตัวของเมล็ดหญ่า เมล็ดแข็งในถั่ว หรือสภาพการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ไม่ดี เมล็ดพันธุ์ที่มีชีวิตอยู่จะตายอย่างรวดเร็ว ถ้าทำให้แห้งอย่างไม่ถูกวิธี และไม่ได้เก็บไว้ในที่แห้งและเย็น สิ่งสำคัญคือเมล็ดพันธุ์ควรมีความชื้นต่ำกว่าร้อยละ 10

การปราศจากเมล็ดพันธุ์ หรือวัสดุอื่นเจือปน การเจือปนของเมล็ดพันธุ์อื่น อาจเป็นการก่อให้เกิดการระบาดของวัชพืชร้ายแรงได้ และการที่มีวัสดุอื่นเจือปนมากทำให้กี่ย่อมหมายความว่าเราต้องจ่ายค่าเมล็ดพันธุ์ต่อจำนวนเมล็ดพันธุ์ที่แท้จริงสูงเพิ่มขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามจำนวนวัสดุเจือปนที่ยอมให้มีได้บ้าง แต่ละพันธุ์อาจให้มิได้แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของการทำความสะอาด ทั้งนี้โดยอาศัยการหาความบริสุทธิ์ของเมล็ดพันธุ์ (purity) เช่น ตามมาตรฐานผลิตเมล็ดพันธุ์ของกรมปศุสัตว์ กำหนดความบริสุทธิ์ต่ำสุดของหญ้ารูซี่ร้อยละ 90 หญ่ากีนีสีม่วงร้อยละ 70 หญ่าอะตราดัมร้อยละ 70 หญ่าพลีแคทูลัมร้อยละ 70 ถั่วท่าพระสไตโลร้อยละ 80 และถั่วคาวาลเคดร้อยละ 90 เป็นต้น หญ่าส่วนใหญ่จะออกดอกไม่พร้อมกัน ช่วงออกดอกจะใช้ระยะเวลาสั้น เมื่อเก็บเกี่ยวเมล็ดจึงมีส่วนต่างๆ รวมกันอยู่ เช่น ดอก เมล็ดลีบ

เมล็ดอ่อน และเมล็ดแก่ ส่วนที่เป็นเมล็ดแก่เท่านั้นจึงจะเจริญเติบโตไปเป็นต้นอ่อนได้ ส่วนที่เหลือนำออกไปโดยการคัดทำความสะอาดให้เหลือเฉพาะเมล็ดแก่ ที่เรียกว่า “เมล็ดพันธุ์บริสุทธิ์”

ความแข็งแรงของเมล็ด (seed vigour) เมล็ดที่แข็งแรงและสมบูรณ์ที่สามารถงอกได้ในสภาพแวดล้อมอย่างกว้างขวาง โดยยึดอัตราความเร็วในการงอกของเมล็ด และความสามารถในการคงไว้ซึ่งความมีชีวิตในสภาพที่ความชื้นหรืออุณหภูมิสูงเป็นต้น

ขนาดของเมล็ด (seed size) เมล็ดที่มีขนาดใหญ่ย่อมจะให้ต้นอ่อนที่มีขนาดใหญ่ด้วย ซึ่งต้นอ่อนขนาดใหญ่ก็สามารถงอกและโผล่พ้นผิวดินได้เร็ว และการเจริญเติบโตของใบและรากก็จะเร็วตามด้วย ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ขนาดเมล็ดพันธุ์หญ้าและพันธุ์ถั่วพืชอาหารสัตว์

พันธุ์พืช	ขนาดเมล็ด				จำนวนเมล็ดต่อ 1 กรัม
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่มาก	
หญ้ารูซี่		✓			160-220
หญ่ากินีสีม่วง	✓				800-1200
หญ่าอะตราตัม	✓				300-360
ถั่วฮามาต้า		✓			300-400
ถั่วท่าพระสไตโล		✓			260-360
ถั่วเซนโตร			✓		30-40
ถั่วคาวาลเคด			✓		40-60
ถั่วไมยรา		✓			200-250
กระถิน				✓	15-25
ถั่วลิสงเถา				✓	6-8

ที่มา: Werner W. Stur and Peter M. Horne (2001)

การพักตัวของเมล็ด (seed dormancy) การพักตัวของเมล็ดจะเป็นการช่วยป้องกันไม่ให้เมล็ดงอกพร้อมกันในครั้งเดียว เมล็ดที่งอกพร้อมกันในเวลาเดียวกันต้นอ่อนที่งอกออกมาอาจจะตายหมดได้เมื่อสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม แต่เมล็ดที่มีการพักตัวเมื่อปล่อยเมล็ดไว้ในดินสักระยะหนึ่ง เมล็ดก็จะทยอยงอกทำให้ลดความเสี่ยงในการที่ต้นกล้าจะถูกทำลายทั้งหมดได้ จากเกิดภัยธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม เมล็ดพันธุ์ที่มีการพักตัวก็ต้องมีการทำลายการพักเพื่อให้เมล็ดงอกพร้อมกัน ในกรณีความงอกของเมล็ดสูงกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ ก็อาจไม่จำเป็นต้องทำลายการพักตัว การพักตัวของเมล็ดอาจจะมีสาเหตุมาจากการที่เอ็มบริโอ (embryo) ยังไม่แก่เต็มที่ หรือเกิดจากเมล็ดมีเปลือกหนา น้ำและอากาศเข้าไปได้ยาก

การพักตัวของเมล็ดหญ้า เมล็ดหญ้าบางชนิดเมื่อเก็บเกี่ยวมาใหม่จะยังไม่งอกทันทีลักษณะเช่นนี้เรียกว่าการพักตัว ปกติจะผ่านระยะการพักตัวในเวลา 3-6 เดือน การตรวจสอบการพักตัวของเมล็ดหญ้าและการทำลายการพักตัวนั้นทำได้ยาก ปกติแล้ว การพักตัวของหญ้ามักไม่ทำให้เกิดปัญหา เพราะหลังจากเก็บเกี่ยวเมล็ดหญ้าจนถึงช่วงปลูก เมล็ดหญ้าจะผ่านระยะพักตัวพอดี หญ้าที่มีระยะพักตัวมากคือหญ้ารูซี่ หญ้ากินีสีม่วง หญ้าชิกแนลลอนหญ้าชิกแนลเลื่อย

เมล็ดแข็งในถั่ว (hard seed) ถั่วบางชนิดจะงอกได้ช้าเพราะมีเปลือกหุ้มเมล็ดหนาทำให้น้ำซึมผ่านเข้าไปในเมล็ดไม่ได้ การเกิดเมล็ดแข็งในถั่วจะมีปริมาณหรือโอกาสในการเกิดแตกต่างกันไปในแต่ละชนิดถั่ว ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เมล็ดแข็งในถั่วพืชอาหารสัตว์

พันธุ์พืช	ปริมาณเมล็ดแข็ง
ถั่วฮามาต้า	✓✓
ถั่วท่าพระสไตโล	✓
ถั่วคาวาลเคด	✓
ถั่วไมยรา	✓✓
กระถิน	✓✓

✓✓ สูง ✓ เล็กน้อย

ที่มา: Werner W. Stur and Peter M. Horne (2001)

จากสาเหตุเมล็ดแข็งในถั่วที่ทำให้เมล็ดพันธุ์มีความงอกต่ำ ดังนั้นก่อนนำเมล็ด

พันธุ์ถั่วที่มีเมล็ดแข็งไปปลูก ควรมีการทำลายระยะพักของเมล็ดพันธุ์ถั่วเพื่อช่วยให้มีความงอกเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี คือ

การใช้เครื่องมือกล (mechanical scarification) โดยการใช้กระดาดทรายขัดเมล็ดเพื่อให้เกิดรอยขีดข่วนที่เปลือกเมล็ด เหมาะสำหรับเมล็ดปริมาณน้อยๆ เท่านั้น หรือ การใช้มีดหรือกรรไกรตัดปลายเมล็ด วิธีนี้เหมาะสำหรับเมล็ดขนาดใหญ่ปริมาณน้อย เช่น เมล็ดกระถิน

การแช่เมล็ดในน้ำร้อน (hot water treatment) โดยการนำเมล็ดพันธุ์ไปแช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส ในระยะเวลาต่าง ๆ ตามชนิดพืช มีข้อควรคำนึงคือ การแช่เมล็ดในน้ำร้อนจะทำลายเมล็ดบางส่วน และเสี่ยงในการทำให้เมล็ดส่วนใหญ่ตาย ดังนั้น ควรทดสอบกับเมล็ดในปริมาณน้อยๆ ก่อนนำมาใช้กับเมล็ดทั้งหมด เช่น ถั่วฮามาต้า ถั่วท่าพระสไตโล และถั่วไมยราแช่น้ำร้อนนานประมาณ 1 นาที

การแช่เมล็ดในกรด (acid treatment) โดยนำเมล็ดมาแช่ใช้กรดซัลฟิวริก (H_2SO_4) หรือ กรดไนตริก (HNO_3) เข้มข้น นานประมาณ 4-10 นาที วิธีการนี้ไม่เหมาะสมกับเมล็ดที่มีจำนวนมาก และเป็นวิธีที่อันตรายอีกด้วย

(2.2) การเตรียมท่อนพันธุ์ หน่อพันธุ์ สำหรับกรณีพืชอาหารสัตว์ไม่สามารถผลิตเมล็ด หรือมีเมล็ดพันธุ์น้อย การปลูกด้วยท่อนพันธุ์ หรือหน่อพันธุ์ เป็นวิธีการปลูกที่สามารถทำได้และมีสะดวกไม่น้อยไปกว่าการปลูกด้วยเมล็ดพันธุ์ สำหรับการเตรียมท่อนพันธุ์ หน่อพันธุ์ สามารถทำได้ดังนี้

(2.2.1) การเตรียมท่อนพันธุ์ โดยทั่วไปควรใช้ท่อนพันธุ์ที่มีอายุ 60-90 วัน ตัดเป็นท่อนสั้นๆ ให้มีข้อหรือตาอย่างน้อย 1-2 ข้อ และนำไปปลูกได้ทันที นอกจากนี้สามารถนำท่อนนำมาใส่ภาชนะหรือกองรวมกันแล้วคลุมด้วยเศษหญ้าหรือกระสอบป่าน บ่มไว้ในที่ร่มน้ำให้ชุ่มประมาณ 5 วัน เพื่อให้มีการแตกรากตามข้อขึ้นมา ซึ่งการบ่มท่อนพันธุ์จะช่วยประหยัดท่อนพันธุ์และพืชจะตั้งตัวได้เร็วหลังปลูก

(2.2.2) การเตรียมหน่อพันธุ์ เป็นการขยายพันธุ์ด้วยการแยกหน่อหรือแขนงสำหรับนำมาใช้ปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ โดยจะทำการขุดแยกหน่อหรือแขนงจากต้นที่มีการแตกหน่อหรือแขนงจำนวนมาก ที่มีอายุ 60-90 วันขึ้นไป ทั้งนี้ควรมีการตัดส่วนของใบบางส่วนออกเพื่อช่วยลดการคายน้ำของพืชในขณะเคลื่อนย้ายและช่วงแรกของการปลูก

(3) การเตรียมดิน การใช้เครื่องจักรกลในการเตรียมดิน โดยใช้รถแทรกเตอร์และอุปกรณ์ไถแบบต่างๆ เช่น ไถหัวหมู ไถจาน และไถพรวน เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยทั่วไปจะมีการ

ไถตะ ลึกประมาณ 50 เซนติเมตร เพื่อกลับหน้าดินและกำจัดวัชพืช 1 ครั้ง และตากดินไว้ประมาณ 3-4 สัปดาห์ หลังจากนั้นไถพรวนอีก 1-2 ครั้ง เพื่อให้ดินละเอียดร่วนซุยพร้อมสำหรับปลูก ถ้าเตรียมดินไม่ดีเมล็ดอาจถูกกลบฝังลึกเกินไปทำให้ต้นอ่อนงอกขึ้นมาได้ยาก

(4) วิธีการปลูก โดยทั่วไปสามารถแบ่งออกเป็น 2 วิธี ได้แก่ การปลูกแบบหว่าน และการปลูกเป็นแถว ดังนี้

(4.1) การปลูกแบบหว่าน เป็นการปลูกแบบหว่านเมล็ดหรือท่อนพันธุ์ให้กระจายทั่วทั้งแปลงอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการกลบดินบาง ๆ 1-3 เซนติเมตร จะช่วยให้เมล็ดหรือท่อนพันธุ์สัมผัสดินเป็นอย่างดีเพื่อลดความชื้นจากดินซึ่งจะช่วยทำให้พืชมีความงอกได้ดีขึ้น นอกจากนี้ถ้าหว่านเมล็ดที่มีขนาดเล็กไว้โดยไม่กลบดิน เมื่อฝนตกหนักเมล็ดอาจถูกชะล้างไปได้ง่าย หรือถูกมดคาบไป หรือถูกทำลายจากความร้อนจากแสงแดด สำหรับอัตราเมล็ดและท่อนพันธุ์ที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับชนิดพืชอาหารสัตว์ พืชที่มีเมล็ดขนาดเล็กใช้เมล็ดอัตราต่ำกว่าพืชที่มีเมล็ดขนาดใหญ่ และพืชที่มีลำต้นขนาดเล็กก็ใช้อัตราท่อนพันธุ์อัตราที่ต่ำกว่าพืชที่มีลำต้นขนาดใหญ่ เช่น หญ้ากินีส้มวงและหญ้าอะตราตัม ใช้เมล็ดอัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อไร่ หญ้ารูซี่และหญ้าพลีเคทูลัม ใช้เมล็ดอัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อไร่ หญ้าแพงโกลา ใช้ท่อนพันธุ์อัตรา 200-250 กิโลกรัมต่อไร่ และหญ้าเนเปียร์ ใช้ท่อนพันธุ์อัตรา 300-500 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นต้น

(4.2) การปลูกเป็นแถว การปลูกเป็นแถวนั้นสะดวกต่อการปลูก และง่ายในการกำจัดวัชพืช เพราะสามารถแยกต้นกล้าของพืชที่ปลูกออกจากวัชพืชได้ง่ายกว่าการปลูกแบบหว่าน และยังช่วยประหยัดเมล็ดพันธุ์และท่อนพันธุ์ได้อีกด้วย สำหรับระยะปลูกที่เหมาะสมโดยทั่วไปแนะนำที่ระยะ 50-75 เซนติเมตร แต่ถ้าต้องการให้พืชเจริญเติบโตคลุมพื้นที่เร็วก็สามารถใช้ระยะปลูกที่แคบกว่านี้ได้

(5) การจัดการดูแลรักษา

การจัดการดูแลรักษาแปลงพืชอาหารสัตว์ เป็นการทำอะไรจึงจะทำให้มั่นใจว่าพืชอาหารสัตว์ที่ปลูกจะเจริญเติบโตได้ดี ให้ผลผลิตสูง คุณค่าทางอาหารสัตว์ดี และสามารถใช้ประโยชน์ได้ยาวนาน ซึ่งข้อควรพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดูแลรักษาแปลงพืชอาหารสัตว์ มีดังนี้

(5.1) ดิน และความอุดมสมบูรณ์ของดิน ส่วนประกอบของดินสามารถแบ่งออกตามความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของพืชได้เป็น 4 ส่วนใหญ่ ๆ คือ อนินทรีย์วัตถุ หรือส่วนที่เป็นแร่ธาตุในดิน (inorganic matter or mineral matter) อินทรีย์วัตถุ (organic matter, OM) น้ำ และอากาศ ปริมาตรของแต่ละส่วนประกอบที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช จะมีส่วนประกอบที่เป็นอินทรีย์วัตถุประมาณร้อยละ 45 อินทรีย์วัตถุร้อยละ 5 น้ำร้อยละ 25 และอากาศร้อยละ 25

ในการประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินเบื้องต้นสามารถใช้ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินเป็นตัวชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของดินได้ แต่อย่างไรก็ตามความอุดมสมบูรณ์ของดินยังมีส่วนที่เป็นแร่ธาตุในดินที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชอยู่ด้วย ดังนั้นในการประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินจึงจำเป็นต้องอาศัยทั้งปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินและแร่ธาตุในดินประกอบกัน ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินจากส่วนประกอบทางเคมีของดิน

ระดับ	อินทรีย์วัตถุ (ร้อยละ)	อนินทรีย์วัตถุ				
		ไนโตรเจน ทั้งหมด (mg/kg)	ฟอสฟอรัสที่ เป็นประโยชน์ (mg/kg)	โพแทสเซียมที่ แลกเปลี่ยนได้ (mg/kg)	แคลเซียม (mg/kg)	แมกนีเซียม (mg/kg)
ต่ำมาก	< 0.5	< 0.1	< 3	< 30	< 400	< 36.5
ต่ำ	0.5 – 1.0	0.1 – 0.2	3 – 6	30 – 60	400 – 1,000	365 – 122
ปานกลาง	1.0 – 2.5	0.2 – 0.5	6 – 15	60 – 90	1,000 – 2,000	122 – 365
สูง	2.5 – 4.5	0.5 – 1.0	15 – 45	90 – 120	2,000 – 4,000	365 – 972
สูงมาก	> 4.5	> 1.0	> 45	> 120	> 4,000	> 972

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2545)

ดินที่อยู่ในสภาพดั้งเดิมเป็นป่าถาวร ยังไม่เคยไถพรวน เพื่อใช้ปลูกพืชจะยังคงมีความอุดมสมบูรณ์และมีอินทรีย์วัตถุสูง แต่ถ้ามมีการเปิดหน้าดินไถพรวนเพื่อปลูกพืช ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินจะลดลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเขตร้อนชื้นอย่างเช่นประเทศไทย อินทรีย์วัตถุจะสลายตัวรวดเร็วมาก นอกจากนี้ การปลูกพืชโดยไม่มีการจัดการปรับปรุงบำรุงดินอย่างเหมาะสม จะยิ่งทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง เนื่องจากการปลูกพืชแล้วมีเก็บเกี่ยวผลผลิตนำออกไปจากพื้นที่ เป็นการดึงเอาธาตุอาหารพืชไปจากดิน

ธาตุอาหารพืช ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของพืช (essential elements) มีหลักเกณฑ์พิจารณา ดังนี้ “ธาตุนั้นจะต้องจำเป็นต่อการเจริญเติบโตและการขยายพันธุ์ของพืช” ทำให้พืชเจริญเติบโตเป็นปกติ ถ้าขาดธาตุนั้นพืชจะไม่สามารถเจริญเติบโตจนครบวัฏจักร “ความต้องการธาตุนั้นของพืช” ต้องเป็นความต้องการที่เฉพาะเจาะจง ไม่มีธาตุอื่นใด ทำหน้าที่แทนได้ “ธาตุนั้นต้องมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชโดยตรง” ไม่ใช่เป็นธาตุที่ไปทำให้พืชเจริญเติบโตโดยทางอ้อม ธาตุอาหารพืชที่มีความจำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชมี 16 ธาตุ ได้แก่

(5.1.1) ธาตุที่ได้มาจากอากาศและน้ำ จำนวน 3 ธาตุ ได้แก่ คาร์บอน (C) ไฮโดรเจน (H) และออกซิเจน (O) ประมาณร้อยละ 94-99.5 ของน้ำหนักพืชสด ประกอบขึ้นมาจากธาตุทั้งสามนี้

(5.1.2) ธาตุที่พืชได้มาจากดิน จำนวน 13 ธาตุ สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามปริมาณความต้องการของพืช ได้แก่ ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตและพืชต้องการในปริมาณมาก (macro nutrient elements) มี 6 ธาตุ ได้แก่ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) โพแทสเซียม (K) แคลเซียม (Ca) แมกนีเซียม (Mg) และกำมะถัน (S) โดยทั่วไปไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม มักจะมีอยู่ในดินไม่เพียงพอกับความต้องการของพืช ส่วนแคลเซียม แมกนีเซียม และกำมะถัน ในดินส่วนใหญ่จะมีพอเพียงต่อการเจริญเติบโตของพืช แต่ในดินเหนียวหรือดินทรายอาจจะขาดแคลน

- ไนโตรเจน ช่วยในการเจริญเติบโตในส่วนของต้นและใบ มีความสำคัญในขบวนการสร้างโปรตีน เป็นส่วนประกอบของกรดอะมิโนและเอ็นไซม์

- ฟอสฟอรัส ช่วยในการออกดอก และการสร้างเมล็ดส่งเสริมการเจริญเติบโตของรากพืช ช่วยให้พืชดึงดูดธาตุอาหารพืชอื่น ๆ ไปใช้ได้ดีขึ้น ช่วยแก้ไขผลเสียหายอันเนื่องมาจากไนโตรเจนสูงเกินไป โดยทำให้ลำต้นแข็งแรงไม่ล้มง่าย และเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่

- โพแทสเซียม ช่วยในขบวนการสร้างและเคลื่อนย้ายแป้งกับน้ำตาล ทำให้เซลล์ของพืชหนาแข็งแรง ยากต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลงได้ดีขึ้น

- แคลเซียม เป็นองค์ประกอบของโครงสร้างที่สำคัญของผนังเซลล์ และช่องว่างภายในผนังเซลล์ มีส่วนสำคัญในการแบ่งเซลล์ ช่วยให้พืชมีลำต้นแข็งแรง มีส่วนในการเคลื่อนย้าย คาร์โบไฮเดรตและโปรตีน มีบทบาทต่อการสร้างโปรตีนในแง่ที่ทำให้พืชมีการดูดไนโตรเจนได้มากขึ้น ส่งเสริม การเกิดปมที่รากแก้ว

- แมกนีเซียม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของคลอโรฟิลล์ มีบทบาท สำคัญในการหายใจของเซลล์พืช

- กำมะถัน จำเป็นต่อการสร้างโปรตีนและกรดอะมิโนบางชนิด มีผล ต่อการสังเคราะห์ คลอโรฟิลล์และการแบ่งเซลล์ เป็นองค์ประกอบของ coenzyme หลายชนิด

ธาตุที่มีความจำเป็นสำหรับพืชแต่พืชต้องการน้อย (micro nutrient elements) มี 7 ธาตุ ได้แก่ เหล็ก (Fe) แมงกานีส (Mn) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) โบรอน (B) โมลิบดีนัม (Mo) และคลอรีน (Cl)

- เหล็ก เป็นองค์ประกอบและช่วยสร้างคลอโรฟิลล์

- แมงกานีส มีบทบาทในกระบวนการสังเคราะห์แสงของพืช

- สังกะสี มีบทบาทในการสร้างคลอโรฟิลล์

- ทองแดง ช่วยในกระบวนการหายใจและการดูดใช้ธาตุเหล็กของพืช

- โบรอน ช่วยทำให้พืชดูดธาตุแคลเซียม โพแทสเซียม และ

ไนโตรเจนไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

- โมลิบดีนัม มีบทบาทในกระบวนการตรึงไนโตรเจน และการใช้

ประโยชน์ไนโตรเจนของพืช

- คลอรีน มีบทบาทในกระบวนการสังเคราะห์แสง

(5.2) ปุ๋ยและการใส่ปุ๋ย การใส่ปุ๋ยให้แก่พืชอาหารสัตว์ ปริมาณมากน้อยขึ้น เทาไรอยู่กับการปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ชนิดของพืชอาหารสัตว์ที่ปลูก สภาพแวดล้อม ชนิดของปุ๋ยและวิธีการใช้ปุ๋ย เป็นต้น ดังนั้นการใส่ปุ๋ยมีข้อควรพิจารณา ดังนี้

(5.2.1) เลือกใช้ชนิดของปุ๋ยที่ถูกต้อง ปุ๋ยที่ใช้ในแปลงพืชอาหาร สัตว์ สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี เช่น ปุ๋ยยูเรีย ปุ๋ยแอมโมเนียม ซัลเฟต ปุ๋ยทริปเปิลซูเปอร์ฟอสเฟต และปุ๋ยผสมสูตรต่างๆ ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด เป็นต้น

(5.2.2) ใส่ปุ๋ยในปริมาณที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของพืช ดินที่มีอินทรีย์วัตถุมากกว่าร้อยละ 3.5 พืชส่วนใหญ่จะไม่ตอบสนองต่อการใส่ปุ๋ยไนโตรเจน หรืออาจไม่ จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยไนโตรเจนให้กับพืชวงศ์ถั่ว เนื่องจากแบคทีเรียจำพวกไรโซเบียมที่ปมรากถั่วสามารถตรึง ไนโตรเจนจากอากาศมาให้พืชใช้ได้

ดินที่มีปริมาณฟอสฟอรัสที่พืชใช้ประโยชน์ได้ (Available P) มากกว่า 15 mg/kg พืชส่วนใหญ่จะไม่ตอบสนองต่อการใส่ปุ๋ยฟอสฟอรัส ดินที่มี pH 6.0-7.0 จะเป็นช่วงที่ ฟอสฟอรัสจะเป็นประโยชน์ต่อพืชมากที่สุด นอกจากนี้ถ้ามีปริมาณแคลเซียม แมกนีเซียมในดินมากเกินไป (ดิน เค็ม ดินด่าง) หรือในดินกรดจัดที่มีเหล็กและอลูมิเนียมละลายออกมามาก มีผลทำให้ฟอสฟอรัสถูกตรึงให้อยู่ในรูป ที่ไม่ละลายน้ำได้ ทำให้พืชก็ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้เช่นเดียวกัน ฟอสฟอรัสจะอยู่ในดินได้นาน มีการสูญเสียย่อย ถ้าพืชดูดไปใช้ไม่หมดก็จะสะสมอยู่ในดิน

ดิน ที่มี ปริมาณ โพแทสเซียม ที่ สามารถ แลกเปลี่ยน ได้ (Exchangeable K) มากกว่า 90 mg/kg พืชส่วนใหญ่จะไม่ตอบสนองต่อปุ๋ยโพแทสเซียม ดินทรายเนื้อหยาบ โพแทสเซียมจะถูกชะล้างได้ง่าย อาจต้องแบ่งใส่หลายครั้ง ในพื้นที่ที่เป็นดินเหนียวพืชมักจะไม่ต้องขาดธาตุ

โพแทสเซียม เนื่องจากดินเหนียวบางชนิดมีโพแทสเซียมเป็นส่วนประกอบและสามารถปลดปล่อยออกมาให้พืชใช้ได้

สำหรับแปลงพืชอาหารสัตว์ที่ใช้ระบบการตัดมาเลี้ยงสัตว์ ธาตุอาหารอาหารต่าง ๆ จะถูกนำไปยังคอกเลี้ยงสัตว์ทั้งหมด ถ้าไม่มีการใส่ปุ๋ยเคมี หรือนำปุ๋ยคอกกลับลงไปในแปลงพืชอาหารสัตว์ จะทำให้ทั้งผลผลิตและคุณค่าทางอาหารสัตว์ของพืชอาหารสัตว์จะลดลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงมีตัวอย่างคำแนะนำการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม เช่น พื้นที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ-ปานกลาง แปลงหญ้าอาหารสัตว์ ควรมีการใส่ปุ๋ยรองพื้นสูตร 15-15-15 อัตรา 50-100 กิโลกรัมต่อไร่ รวมกับปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ 1-2 ตันต่อไร่ และใส่ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 10-20 กิโลกรัมต่อไร่ หลังการตัดทุกครั้ง สำหรับแปลงถั่วอาหารสัตว์ ควรมีการใส่ปุ๋ยรองพื้นสูตร 12-24-12 อัตรา 30-50 กิโลกรัมต่อไร่ รวมกับปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ 1-2 ตันต่อไร่ และใส่ปุ๋ยสูตร 0-46-0 อัตรา 20-30 กิโลกรัมต่อไร่ในช่วงต้นฤดูถัดไป

(5.2.3) ใส่ปุ๋ยในขณะที่พืชต้องการ ในบางครั้งการใส่ปุ๋ยอาจเป็นพิษต่อการงอกและการเจริญเติบโตเป็นต้นอ่อนของพืชอาหารสัตว์ได้ โดยเฉพาะแอมโมเนียมที่ถูกปลดปล่อยจากการใส่ปุ๋ยไนโตรเจน อย่างไรก็ตามการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนจะเป็นการช่วยเร่งการเจริญเติบโตของพืชวงศ์หญ้าได้เร็วกว่าพืชวงศ์ถั่ว

(5.2.4) ใส่ปุ๋ยในบริเวณที่พืชสามารถดูดขึ้นไปใช้ได้ง่ายและรวดเร็ว โดยทั่วไปแล้ว ควรใส่ปุ๋ยในบริเวณที่รากพืชแพร่กระจายอย่างทั่วถึง ซึ่งก็หมายถึงบริเวณภายใต้ทรงพุ่มหรือต้นของพืชนั่นเอง

(5.2.5) ต้องเป็นวิธีการที่สะดวกในการปฏิบัติและมีการสูญเสียน้อย ตัวอย่างเช่นการใส่ปุ๋ยคอก ควรใช้ปุ๋ยคอกเก่าที่ย่อยสลายบ้างแล้ว โดยใส่ในขณะที่เตรียมดินหรือใส่ก่อนปลูกพืชอาหารสัตว์ไม่น้อยกว่า 3 สัปดาห์ แล้วพรวนดินกลบ ส่วนปุ๋ยหมักใส่พร้อมปลูกได้เลย สำหรับในปีที่ 2 เป็นต้นไปควรแบ่งใส่หลังจากตัด หรืออาจใส่รอบวันรอบของการตัด โดยทั่วไปอัตราที่แนะนำ 2-4 ตันต่อไร่ต่อปี ในขณะที่การปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงดินแปลงพืชอาหารสัตว์ ต้องปลูกพืชที่จะใช้ทำปุ๋ยพืชสด ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้พืชวงศ์ถั่ว แล้วไถกลบหมักไว้ในดินประมาณ 1 เดือน จึงเตรียมดินปลูกพืชอาหารสัตว์ ทั้งนี้ในมูลสัตว์แต่ละชนิดก็จะมีปริมาณธาตุอาหารพืชแตกต่างกันไป ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ปริมาณธาตุอาหารในมูลสัตว์

ชนิดสัตว์	ร้อยละโดยน้ำหนักแห้ง		
	ไนโตรเจน (N)	ฟอสฟอรัส (P_2O_5)	โพแทสเซียม (K_2O)
ไก่	1.8 – 2.9	2.9 – 4.8	0.8 – 1.4
เป็ด	0.5 – 1.2	1.0 – 2.2	0.2 – 0.8
โค	0.3 – 0.8	0.3 – 0.5	0.2 – 0.5
กระบือ	0.8 – 1.2	0.5 – 1.0	0.5 – 1.0
หมู	0.6 – 1.0	0.5 – 0.8	0.2 – 0.8
ค่างคาว	1.0 – 6.0	5.0 – 10.0	0.5 – 1.2

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2545)

นอกจากนี้ ความเป็นกรด-ด่างของดิน หรือปฏิกิริยาดิน (pH) ในบริเวณพื้นที่ทำการเกษตรจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ควบคุมความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารพืชในดิน ซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อการเจริญเติบโต และการให้ผลผลิตของพืช ถึงแม้ว่าในดินจะมีธาตุอาหารพืชชนิดนั้นอยู่

มาก แต่อยู่ในรูปพืชนำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ หรือใช้ได้น้อย พืชจะแสดงอาการขาดธาตุชนิดนั้น แต่ถ้ามีธาตุอาหารพืชหรือแร่ธาตุบางชนิดละลายออกมามากเกินไปก็อาจเป็นพิษต่อพืชได้

ธาตุอาหารพืชโดยทั่วไปจะเป็นประโยชน์ต่อพืชมากที่สุดในช่วง pH 6.0-7.0 ในการปลูกพืชอาหารสัตว์วงศ์หญ้า pH ของดินควรสูงกว่า 5.0 หรือ ถ้าจะปลูกพืชอาหารสัตว์วงศ์ถั่ว pH ของดินต้องไม่ต่ำกว่า 5.5 หาก pH ต่ำกว่านี้ต้องปรับสภาพความเป็นกรด-ด่างของดิน ให้มีค่า pH ประมาณ 6.5 โดยการใส่ปูนขาว ตามปริมาณความต้องการปูนของดินที่เป็นกรด (lime requirement) ในกรณีที่ต้องใส่ปูนในปริมาณมาก ๆ ไม่ควรใส่ทั้งหมดในครั้งเดียว ควรจะทยอยแบ่งใส่ 2-3 ปี ควรใส่ปูนก่อนปลูกพืชไม่น้อยกว่า 1 เดือน แล้วไถกลบ และพรวนดินคลุกเคล้าให้ทั่ว

(5.3) น้ำและการให้น้ำ น้ำเป็นปัจจัยสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการงอกและการเจริญเติบโตของพืชเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการอยู่รอดของต้นอ่อนในช่วงแรกของการปลูก สร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ เมล็ดพืชอาหารสัตว์จะงอกและเจริญเป็นต้นอ่อนได้ดินจะต้องมีความชื้นสูงและเหมาะสม นอกจากนี้น้ำยังเป็นตัวช่วยให้ธาตุอาหารของพืชในดินเป็นประโยชน์ และพืชสามารถนำไปใช้ได้ การให้น้ำแปลงพืชอาหารสัตว์ควรให้น้ำเมื่อฝนทิ้งช่วงประมาณ 1 สัปดาห์ โดยให้น้ำปริมาณ 25-30 มิลลิเมตร หรือ 40-48 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่

(5.4) วัชพืชและการควบคุมวัชพืช วัชพืชมีผลต่อการแย่งน้ำ แสงและธาตุอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ปลูกแปลงพืชอาหารสัตว์แบบไม่มีการเตรียมพื้นที่ หรือมีการเตรียมพื้นที่เล็กน้อย วัชพืชที่ขึ้นอยู่เดิมจะมีความสามารถในการแย่งน้ำ แสงและธาตุอาหารได้ดีกว่า ทำให้ต้นอ่อนพืชอาหารสัตว์ที่เพิ่งงอกขึ้นมาใหม่ ไม่สามารถเจริญเติบโตแข่งขันได้และชะงักการเจริญเติบโต ด้วยเหตุผลดังกล่าว การปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์จะต้องมีการเตรียมดินเป็นอย่างดี เพื่อการควบคุมกำจัดวัชพืชให้ลดน้อยลงจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก่อนการเตรียมดินปลูกพืชอาหารสัตว์ก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดปริมาณวัชพืชในแปลงพืชอาหารสัตว์ได้เป็นอย่างดีด้วย

(5.5) การตัดพืชอาหารสัตว์ พืชอาหารสัตว์ที่ใช้ในการปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์สำหรับใช้เลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้องจะมีทั้งพวกที่มีอายุหลายปี พืชค้างปี หรืออายุปีเดียว พืชอาหารสัตว์ที่เป็นพวกอายุหลายปี เมื่อตัดนำมาใช้เลี้ยงสัตว์แล้ว ส่วนของลำต้นที่เหลือจากการตัดจะเจริญเติบโตขึ้นมาใหม่ แต่พวกที่มีอายุปีเดียวเมื่อออกดอกติดเมล็ดแล้วต้นพืชก็จะตายไป ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดอายุการตัดของพืชอาหารสัตว์ ถ้าปล่อยให้พืชแก่หรือมีอายุมากเกินไป นอกจากคุณค่าทางอาหารสัตว์จะลดลงแล้วสัตว์ยังไม่ชอบกินอีกด้วย ในการปลูกสร้างแปลงหญ้าขึ้นมาใหม่นั้น ในระยะแรกควรให้พืชได้เจริญเติบโตและให้รากยึดติดแน่นกับดินให้ได้มากที่สุดก่อน ข้อควรพิจารณาของการตัดพืชอาหารสัตว์มาเลี้ยงสัตว์ คือ

(5.5.1) ความถี่ของการตัด โดยทั่วไปการตัดแปลงพืชอาหารสัตว์เพื่อนำไปให้ สัตว์กิน ควรทำการตัดครั้งแรก 8-10 สัปดาห์ (60-70 วัน) หลังปลูก และตัดครั้งต่อไปทุกๆ 4-6 สัปดาห์ (30-45 วัน) ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงระยะการเจริญเติบโตของพืช ผลผลิต และคุณค่าทางอาหารสัตว์ของพืชอาหารสัตว์เป็นสำคัญ ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงผลผลิต และคุณค่าทางอาหารสัตว์ แสดงในตารางที่ 7 และตารางที่ 8 ผลผลิตพืชอาหารสัตว์จะสูงขึ้นเมื่อตัดที่อายุมากขึ้น แต่คุณค่าทางอาหารสัตว์จะลดลงเมื่อตัดที่อายุมากขึ้น ดังนั้นถ้าต้องการอาหารสัตว์คุณภาพดีให้ตัดพืชอาหารสัตว์อายุน้อย แต่ถ้าต้องการผลิตสูงก็ปล่อยให้พืชอาหารสัตว์เจริญเติบโตไปนาน ๆ แล้วจึงค่อยตัดมาใช้เลี้ยงสัตว์

ตารางที่ 7 อิทธิพลของความถี่ของการตัดที่มีต่อผลผลิตและคุณค่าทางอาหารสัตว์ของหญ้าเนเปียร์

ความถี่ของการตัด	ผลผลิตน้ำหนักแห้ง (ตัน/ไร่/ปี)	ใบ (ร้อยละของผลผลิตทั้งหมด)	โปรตีน (ร้อยละ)	การย่อยได้ (ร้อยละ)
3 สัปดาห์	1.6	60	14	60
6 สัปดาห์	2.9	40	10	55
9 สัปดาห์	4.8	24	7	45

ที่มา: Werner W. Stur and Peter M. Horne (2001)

ตารางที่ 8 ระยะการเจริญเติบโต ผลผลิต คุณค่าทางอาหารสัตว์ของพืชอาหารสัตว์กับระยะเวลาตัดที่เหมาะสม

ระยะการเจริญเติบโตของพืชอาหารสัตว์			
ระยะที่ 1 การเจริญเติบโตอย่างช้าๆ ในช่วงแรก	ระยะที่ 2 ใบพืชเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว	ระยะที่ 3 ใบและลำต้นเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว	ระยะที่ 4 ออกดอก ติดเมล็ด
โปรตีนและการย่อยได้ สูงมาก	โปรตีนและการย่อยได้ สูง	โปรตีนและการย่อยได้ปาน กลาง	โปรตีนและการย่อยได้ ต่ำ
ผลผลิตต่ำมาก	ผลผลิตต่ำ	ผลผลิตสูง	ผลผลิตสูงมาก
	← ระยะเวลาตัดที่เหมาะสม →		

ที่มา: Werner W. Stur and Peter M. Horne (2001)

(5.5.2) ความสูงของการตัด การตัดพืชอาหารสัตว์วงศ์หญ้า โดยทั่วๆ ไปจะทำการตัดชิดดิน หรือตัดหญ้าสูงจากพื้นดินเหลือต้นตอ 5-10 เซนติเมตร เช่น หญ้าเนเปียร์ ควรตัดชิดดินหรือให้เหลือตอสูงไม่เกิน 5 เซนติเมตร เพื่อให้ต้นใหม่งอกจากตาใต้ดินหรือชิดโคนต้น หากตัดสูงเกินไป ต้นอ่อนที่แตกขึ้นมาใหม่รากจะลอยพ้นดินทำให้ตายได้ สำหรับการตัดพืชอาหารสัตว์ตระกูลถั่วควรตัดให้สูงจากพื้นดิน 15-20 เซนติเมตร แสดงในตารางที่ 9 ทั้งนี้เนื่องจากการฟื้นตัวของพืชอาหารสัตว์ในระยะแรก ขึ้นอยู่กับตำแหน่งและจำนวนจุดเจริญหรือยอดเจริญ (growing point หรือ apical dome) ในพืชอาหารสัตว์ตระกูลหญ้าจะมีจุดเจริญอยู่ใกล้ชนิดผิวดินหรืออยู่ใต้ผิวดิน ดังนั้นจึงรอดพ้นจากการตัดได้ดีกว่าพืชอาหารสัตว์วงศ์ถั่ว ในระหว่างถั่วด้วยกันถั่วที่มีการเจริญเติบโตแบบแผ่ราบไปกับพื้นดิน เช่น ถั่วฮามาต้า และถั่วลิสงเถา จะมีใบขนาดเล็ก ช่วยปกป้องจุดเจริญตามซอกใบให้รอดพ้นจากการถูกทำลายได้ อย่างไรก็ตาม ถ้าปล่อยให้ถั่วเจริญเติบโตจนถึงระยะออกดอกต้นจะตั้งตรง การตัดช่วงระยะเวลาดังกล่าว อาจทำให้ถั่วตายได้ถ้าความสูงของการตัดต่ำเกินไป เนื่องจากจุดเจริญและใบในส่วนล่างมีน้อย ในขณะที่ถั่วที่มีการเจริญเติบโตแบบเลื้อยพัน เช่น ถั่วเซนต์โร และถั่วคาวาลเคด จำนวนจุดเจริญมีน้อยมากบริเวณใกล้โคนต้น การตัดให้เหลือแต่โคนต้นอาจทำให้ถั่วตายได้

สำหรับอัตราการเจริญเติบโตขึ้นอยู่กับ พื้นที่ใบที่เหลืออยู่ภายหลังการตัด อาหารสำรอง น้ำ และธาตุอาหาร โดยอาหารสำรอง ในที่นี้หมายถึงคาร์โบไฮเดรต โปรตีน และสารประกอบอื่นที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ที่สะสมอยู่ที่ ลำต้น ไหล เหง้า และราก ซึ่งจะถูกใช้เป็นสารเริ่มต้นสำหรับการหายใจ และการสร้างเซลล์ใหม่ๆ ในระยะแรกหลังการตัด ซึ่งการสังเคราะห์แสงยังไม่เพียงพอกับความต้องการของพืช แม้ว่าพืชต้องการอาหารสำรองเพียงเล็กน้อย เพื่อการเจริญเติบโตหลังตัด แต่ก็มีผลสำคัญอย่างยิ่งในกรณีที่มีการตัดบ่อยๆ

ตารางที่ 9 ความสูงของการตัดที่เหมาะสมสำหรับพืชอาหารสัตว์ชนิดต่างๆ

พันธุ์พืชอาหารสัตว์	ความสูงของการตัด (เซนติเมตร)	ตัวอย่าง
หญ้า		
หญ้าน้ำเต้า ลำต้นเลื้อย	5-10	หญ้ารูซี่ หญ้าชิกแนลลอน หญ้าชิกแนลเลื้อย
หญ้าน้ำเต้าตั้ง	10-30	หญ้ากีนีสีม่วง
ถั่ว		
ถั่วต้นเตี้ย ลำต้นเถาเลื้อย	5-10	ถั่วลิสงเถา
ถั่วทรงพุ่มตั้ง	20-30	ถั่วสไตโล ไมยรา
ถั่วต้นพุ่มเตี้ย และถั่วยืนต้น	50-100	กระถิน

ที่มา: ดัดแปลงจาก Werner W. Stur and Peter M. Horne (2001)

(6) การเก็บถนอมพืชอาหารสัตว์ การที่จะให้สัตว์ได้กินพืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพดีตลอดปี จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเก็บถนอมพืชอาหารสัตว์ไว้ในยามขาดแคลน ส่วนใหญ่ในช่วงฤดูฝนพืชอาหารสัตว์ที่เกษตรกรปลูกไว้ให้สัตว์กินจะมีปริมาณมากเกินความต้องการ และส่วนที่เหลือยังไม่ได้ถูกตัดหรือปล่อยสัตว์แทะเล็มจะแก่เกินไป หากปล่อยทิ้งไว้จะทำให้คุณค่าทางอาหารลดลง ดังนั้นจำเป็นต้องเก็บถนอมพืชอาหารสัตว์ หรือสำรองไว้ในรูปของพืชแห้ง และพืชหมัก เพื่อเป็นการเก็บถนอมพืชอาหารสัตว์ให้มีคุณค่าทางอาหารใกล้เคียงกับพืชสด ดังนี้

(6.1) พืชอาหารสัตว์แห้ง (hay) เป็นการเก็บถนอมพืชอาหารสัตว์ โดยการนำหญ้าหรือถั่วอาหารสัตว์มาทำให้แห้งความชื้นประมาณไม่เกินร้อยละ 15 โดยทั่วไปนิยมใช้แสงแดดในการทำให้แห้ง เนื่องจากเป็นวิธีการที่สะดวกและมีค่าใช้จ่ายต่ำ การทำพืชแห้งนั้นจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญที่มีต่อคุณภาพพืชแห้ง ได้แก่ พันธุ์พืช อายุการตัด ระยะเวลาในการระเหยของน้ำจากพืช ปริมาณวัชพืชที่เจือปน และการเก็บรักษา

พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับทำพืชแห้ง ต้องเป็นพืชที่มีคุณค่าทางอาหารสูง ผลผลิตสูง มีปริมาณใบมาก มีลักษณะลำต้นเล็กและอ่อนนุ่ม และไม่อวบน้ำ เนื่องจากพืชที่มีลักษณะดังกล่าว เมื่อนำไปผึ่งแดดจะแห้งเร็ว และยังคงมีความอ่อนนุ่ม น่ากิน และมีคุณค่าทางอาหารสูง พันธุ์หญ้าที่เหมาะสมต่อการทำพืชแห้ง เช่น หญ้าแพงโกลา หญ้าไรด์ส หญ้ารูซี่ หญ้าพลิแคทูลัม สำหรับการใช้ถั่วอาหารสัตว์ทำพืชแห้งมักจะมีการร่วงหล่นของใบมาก เช่น ถั่วฮามาต้า ถั่วท่าพระสไตโล กระถิน และถั่วไมยรา เป็นต้น ยกเว้น ถั่วควาลเคด ที่มีใบค่อนข้างดกและไม่ร่วงหล่นเมื่อนำมาทำพืชแห้ง

อายุการตัด การทำพืชแห้งควรตัดพืชในช่วงที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงอิทธิพลที่มีต่อคุณภาพและผลผลิตของพืชแห้งเป็นหลัก กล่าวคือ ถ้าตัดพืชที่อายุน้อยเกินไป แม้ว่าพืชจะคุณค่าทางอาหารสูงและมีความน่ากินสูง แต่ผลผลิตที่ได้ต่ำและพืชมีความชื้นสูงทำแห้งได้ช้าทำให้เกิดการสูญเสียคุณค่าทางอาหารได้ ในขณะที่ตัดพืชที่อายุมาก หรือแก่เกินไปจะทำให้ได้ผลผลิตสูงแต่มีคุณค่าทางอาหารต่ำ ดังนั้นในการตัดพืชสำหรับทำพืชแห้งต้องคำนึงถึงคุณภาพควบคู่ไปกับผลผลิตของพืชที่จะได้รับ โดยทั่วไปแนะนำให้ตัดที่อายุ 30-45 วัน

ระยะเวลาในการระเหยของน้ำจากพืช หญ้าและถั่วพืชอาหารสัตว์สดมีความชื้นร้อยละ 75-80 การทำพืชแห้งต้องการลดความชื้นให้เหลือไม่เกินร้อยละ 15 เพื่อป้องกันการเกิดเชื้อราในระหว่างการเก็บรักษา ดังนั้น ขบวนการลดความชื้นของพืชจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการทำพืชแห้ง การระเหยน้ำออกจากพืชควรทำให้เร็วที่สุด เพื่อลดการสูญเสียคุณค่าทางอาหารอันเนื่องมาจากขบวนการ

หายใจของเซลล์พืชที่ยังมีชีวิตอยู่ อย่างไรก็ตามต้องคำนึงถึงการร่วงหล่นของใบพืชก่อนลำต้นแห้งด้วย เนื่องจากส่วนของลำต้นจะแห้งช้ากว่าส่วนของใบ ดังนั้นในการทำพืชแห้งโดยวิธีผึ่งแดดควรกลับกองพืชให้ส่วนต้นถูกแดดมากกว่าส่วนใบ นอกจากนี้การผึ่งแดดนานเกินไปจะทำให้ใบมีสีซีดหรือสีเหลือง เกิดการสูญเสียแคโรทีนในพืชด้วย

ปริมาณวัชพืชที่เจือปน ในการผลิตพืชแห้งในแปลงขนาดใหญ่มักจะพบ การเจือปนของวัชพืชจำนวนมาก ทำให้พืชแห้งคุณภาพไม่ดีสัตว์ไม่ชอบกิน นอกจากนี้วัชพืชบางชนิดอาจจะเป็นพิษต่อสัตว์อีกด้วย

การเก็บรักษา เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ไม่สามารถมองข้ามได้ แม้ว่าพืชอาหารสัตว์ที่ผลิตได้จะมีคุณภาพดีเพียงใดก็ตาม ถ้าหากเก็บรักษาไว้ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ก็จะทำให้เกิดการสูญเสียคุณค่าทางอาหารได้ การเก็บรักษาพืชแห้งต้องเก็บในโรงเรือนที่ดีไม่ให้ถูกฝนและมีการระบายอากาศที่ดี เพื่อป้องกันการเกิดเชื้อรา และการเผาไหม้ด้วยตัวเอง

(6.1.1) ขั้นตอนการทำพืชอาหารสัตว์แห้ง สามารถทำได้ดังนี้

ก) การตัดพืช ทำการตัดพืชในขณะที่อากาศแห้งและช่วงคาดว่า จะไม่มีฝนตก 3-5 วัน ควรตัดพืชในช่วงเช้าหลังจากน้ำค้างแห้ง

ข) การทำแห้ง สามารถแบ่งออกได้ 2 วิธี ได้แก่ วิธีผึ่งแดด และวิธีใช้เครื่องมือช่วย

วิธีผึ่งแดด เป็นวิธีทำพืชอาหารสัตว์แห้งที่ทำกันโดยทั่วไป เพราะมีค่าใช้จ่ายน้อยและสะดวก สำหรับประเทศไทยช่วงปลายฤดูฝนเข้าต้นฤดูหนาวเป็นช่วงที่เหมาะสมสำหรับการทำพืชแห้ง เนื่องจากเป็นช่วงที่ปริมาณน้ำฝนน้อยลงสะดวกต่อการทำแห้ง การทำแห้งโดยวิธีนี้ทำได้โดยการปล่อยพืชที่ตัดแล้วผึ่งแดดทิ้งไว้ในแปลงจนพืชแห้ง ระหว่างผึ่งแดดควรมีการกระจายหรือเกลี่ยกลับกองพืช 1-3 ครั้งต่อวัน การผึ่งแดดจะใช้เวลา 2-3 วัน จะได้พืชที่แห้งตามต้องการ

วิธีใช้เครื่องมือช่วย วิธีใช้เครื่องมือช่วยทำพืชแห้ง สามารถทำพืชแห้งได้ในขณะที่สภาพภูมิอากาศไม่อำนวย สามารถทำได้ 3 วิธี ได้แก่ (1) การใช้ลมเป่า อาจเป็นลมร้อนหรือลมธรรมดาก็ได้ โดยการกองพืชไว้อย่างโปร่งในโรงเก็บ หรือทำเป็นชั้น มีท่อเป่าลมผ่าน วิธีนี้ต้องใช้เวลา 7-14 วัน ขึ้นอยู่กับความชื้นของพืช และการใช้ลมร้อนหรือลมธรรมดา (2) การใช้เครื่องอบแห้ง วิธีนี้สามารถช่วยลดความเสี่ยงด้านการสูญเสียในระหว่างขบวนการผลิตพืชแห้งได้เกือบสิ้นเชิง เนื่องจากสามารถตัดหญ้าได้ตามอายุที่ต้องการ ตลอดจนสามารถควบคุมระยะเวลาการระเหยของน้ำในพืชได้เป็นอย่างดี โดยอุณหภูมิที่เหมาะสม 55 องศาเซลเซียส ซึ่งจะทำให้ได้พืชแห้งที่มีคุณภาพดี (3) การใช้โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถทำได้ โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์จะมีลักษณะเป็นโดมแบบเรือนกระจก (green house) ซึ่งจะปิดคลุมด้วย แผ่นโพลีคาร์บอเนต ซึ่งเป็นวัสดุที่สามารถให้รังสีดวงอาทิตย์ผ่านได้ดี และป้องกันรังสี UV นอกจากนั้นยังสามารถตัดโค้งได้ง่าย น้ำหนักเบา และแสงอาทิตย์ผ่านได้ดี โดยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์จะรับรังสีแสงอาทิตย์มาเปลี่ยนเป็นความร้อนภายในโรงอบแห้ง แล้วถ่ายเทความร้อนให้กับพืชในโรงอบแห้ง ทำให้ความชื้นจากพืชระเหยขึ้นด้านบน ซึ่งจะมีพัดลมดูดอากาศระบายความชื้นออกสู่ภายนอก อุณหภูมิภายในจะสูงกว่าภายนอก 10-20 องศาเซลเซียส

ค) การอัดฟ่อน เมื่อความชื้นพืชลดลง หรือพืชแห้งตามที่ต้องการแล้ว ทำการอัดฟ่อนหญ้าแห้ง ในช่วงเช้าในขณะที่หญ้าแห้งได้รับความชื้นจากน้ำค้าง ซึ่งจะทำให้ใบพืชไม่แห้งกรอบและหลุดร่วงในขณะทำการอัดฟ่อน สามารถอัดเป็นฟ่อนสี่เหลี่ยม หรือฟ่อนม้วนกลมก็ได้ จากนั้นปล่อยฟ่อนหญ้าที่ได้ผึ่งแดดไว้ในแปลง เพื่อให้ น้ำค้างแห้ง หรือลดความชื้นของพืชให้แห้งลงอีกก่อนขนย้ายและเก็บรักษา ในกรณีไม่สามารถอัดฟ่อนได้อาจใช้การเก็บรวมกองแบบกองฟางแทนได้

ง) การขนย้ายและเก็บรักษา อาจใช้เครื่องมือกลหรือแรงงานคนก็ได้ในการขนย้าย สำหรับการเก็บรักษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มองข้ามไม่ได้ ถ้าหากเก็บรักษาไว้ในสภาพที่ไม่เหมาะสมก็จะเกิดการสูญเสียคุณค่าทางอาหารได้ ดังนั้นต้องเก็บในโรงเรือนที่ดีไม่ให้ถูกฝนและมีภาระระบายอากาศที่ดี เพื่อป้องกันการเกิดเชื้อรา และการเผาไหม้ด้วยตัวเอง

(6.1.2) ลักษณะของพืชอาหารสัตว์แห้งที่ดี มีข้อพิจารณา ดังนี้

ก) เป็นพืชแห้งที่ตัดทำจากพืชที่มีอายุพอเหมาะ มีความชื้นไม่เกิน

ร้อยละ 15

ข) มีปริมาณใบมาก ส่วนของลำต้นอ่อนนิ่ม

ค) มีสีเขียวอ่อน และกลิ่นหอม

ง) ปราศจากวัชพืชอื่นๆ หรือวัตถุต่างๆ ปЛОมปน เช่น เศษไม้ ดินทราย

จ) ไม่เป็นรา

นอกจากนี้กรมปศุสัตว์ได้มีการกำหนดแบ่งชั้นคุณภาพพืชอาหารสัตว์แห้งสำหรับการจำหน่ายตามระดับโปรตีน ดังนี้

คุณภาพดีเลิศ	มีโปรตีนเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 14
คุณภาพดีมาก	มีโปรตีนร้อยละ 11.0-13.9
คุณภาพดี	มีโปรตีนร้อยละ 8.0-10.9
คุณภาพปานกลาง	มีโปรตีนร้อยละ 5.0-7.9
คุณภาพต่ำ	มีโปรตีนน้อยกว่าร้อยละ 5.0

(6.2) พืชอาหารสัตว์หมัก หรือ “หญ้าหมัก”(silage) เป็นการเก็บถนอมพืชอาหารสัตว์ โดยการเก็บพืชอาหารสัตว์ไว้ในสภาพที่ไม่มีออกซิเจน หรืออากาศ พืชอาหารสัตว์ที่เก็บโดยการหมักจะมีรสเปรี้ยว กลิ่นหอมคล้ายผลไม้ดอง มีลักษณะที่อ่อนนุ่ม หรือในสภาพอวบน้ำ เช่นเดียวกับพืชสด โดยมีความชื้นร้อยละ 60-70 การทำพืชอาหารสัตว์หมักมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบทางเคมีและคุณสมบัติทางกายภาพของพืชอาหารสัตว์หมัก ได้แก่ ชนิดและพันธุ์พืช อายุการเจริญเติบโตของพืช ขนาดของชิ้นพืช ระดับความชื้น และสารช่วยหมัก

ชนิดและพันธุ์พืช พืชที่เหมาะสมในการทำพืชหมัก ควรเลือกพืชที่มีน้ำตาล (water soluble carbohydrate, WSC) มากกว่าร้อยละ 2.5 ของน้ำหนักสด หรือร้อยละ 10 ของวัตถุแห้ง น้ำตาลที่ละลายน้ำได้จะเป็นแหล่งอาหารของจุลินทรีย์ที่ผลิตกรดแลคติกที่ช่วยในการหมักและถนอมพืชอาหารสัตว์ หากปริมาณน้ำตาลที่ละลายได้ของพืชที่นำมาหมักต่ำ จะทำให้กระบวนการหมักไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากจุลินทรีย์ที่ผลิตกรดแลคติกเกิดขึ้นน้อย ส่งผลให้ระดับความเป็นกรดต่างของพืชหมักสูงกว่า 4.2 ทำให้คุณภาพพืชหมักต่ำ และอาจเกิดเชื้อรา นอกจากนี้ลักษณะของพืชควรมีลำต้นตันหรือมีช่องว่างอากาศภายในลำต้นน้อย ถ้าพืชมีลำต้นกลวงควรทำให้ลำต้นหรือปล้องแตกและอัดให้แน่น เพื่อไล่อากาศออกให้ได้มากที่สุด พันธุ์พืชที่เหมาะสมสำหรับทำพืชหมัก เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง หญ้าเนเปียร์ หญ้ารูซี และหญ้านิสิมว่ง เป็นต้น

อายุการเจริญเติบโตของพืช พืชที่นำมาหมักไม่ควรแก่หรืออ่อนเกินไป ควรตัดในช่วงที่พืชให้ผลผลิตสูงและมีคุณค่าทางอาหารเพียงพอ เช่น ข้าวโพดควรตัดทำพืชหมักในระยะเมล็ดกำลังเป็นน้ำนมและก่อนเมล็ดจะเริ่มแข็ง ข้าวฟ่างควรตัดในระยะใกล้ออกดอกจนถึงระยะติดเมล็ดอ่อน สำหรับหญ้าอายุการตัดไม่แน่นอน แต่ควรตัดหญ้าในขณะที่วัตถุแห้งไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 และไม่สูงกว่าร้อยละ 35

ขนาดของชิ้นพืช การทำพืชหมักต้องอยู่ในสภาพสุญญากาศ การตัดหรือสับพืชให้เป็นชิ้นสั้นๆ จะช่วยทำให้การอัดพืชได้แน่นขึ้น เป็นการไล่อากาศออก ขนาดของชิ้นพืชที่เหมาะสมควรยาวประมาณ 3-5 เซนติเมตร หรือถ้าไม่สามารถตัดให้สั้นได้ ก็ควรใช้วิธีตีข้อปล้องของต้นพืชให้แตก การตัด

หรือสับให้ขนาดชิ้นสั้นนอกจากจะช่วยในการอัดแน่นแล้วยังสามารถช่วยทำให้น้ำตาลถูกปลดปล่อยออกมาได้เร็วช่วยทำให้ขบวนการหมักและการเกิดกรดแลคติกเร็วขึ้น

ระดับความชื้น ความชื้นที่เหมาะสมของพืชต่อการหมักควรอยู่ระหว่างร้อยละ 65-70 หากพืชที่ใช้หมักมีความชื้นต่ำเกินไปก็จะมีผลทำให้การอัดแน่นเพื่อไล่อากาศทำได้ยาก แต่ถ้าพืชที่นำมาหมักมีความชื้นสูงเกินไป จะทำให้เกิดการสูญเสียของสารอาหารในรูปของเหลวที่ไหลซึมออกจากตัวพืช ดังนั้นหากพืชแห้งเกินไปแก้ไขด้วยการตัดเป็นชิ้นสั้นๆ หรือใช้น้ำพรมก่อนบรรจุลงหลุมหรือภาชนะ ในกรณีพืชที่นำมาหมักมีความชื้นมากเกินไป ควรลดความชื้นด้วยการผึ่งแดดในแปลง 2-3 ชั่วโมง หรือใช้เมล็ดธัญพืช (เมล็ดข้าวโพดบด เมล็ดข้าวฟ่าง) หรือใช้มันเส้น ใส่ผสมในพืชหมักเพื่อช่วยดูดซับความชื้น หรือเป็นการเพิ่มวัตถุดิบไปด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการและความน่ากินของพืชหมักด้วย

สารช่วยหมัก เป็นสารหรือวัตถุดิบใส่เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำตาล หรือช่วยปรับสภาพความชื้นของพืชที่นำไปหมัก ทำให้ขบวนการหมักและการเกิดกรดแลคติกเร็วขึ้น สารช่วยหมักที่นิยมใส่ เช่น กากน้ำตาล (ใส่ในพืชที่มีระดับปริมาณน้ำตาลต่ำ ปริมาณกากน้ำตาลที่ใช้ในการผสมในการหมักขึ้นอยู่กับชนิดพืชที่นำมาหมัก ใช้ในอัตราร้อยละ 3-5 โดยน้ำหนัก) เมล็ดธัญพืชและมันเส้น (เมล็ดข้าวโพดบด เมล็ดข้าวฟ่าง และมันเส้น เป็นแหล่งอาหารของจุลินทรีย์ ช่วยลดความชื้นของพืชหมักได้ด้วย ใช้ในอัตราร้อยละ 5-10 โดยน้ำหนัก) และรำข้าว (รำละเอียด หรือรำสกัดน้ำมัน จะมีคุณสมบัติช่วยดูดซับความชื้นได้ดีกว่ารำหยาบ จะใช้ในอัตราร้อยละ 15-20 โดยน้ำหนัก)

(6.2.1) ขั้นตอนการทำพืชอาหารสัตว์หมัก สามารถทำได้ดังนี้

ก) ตัดสับพืชให้มีขนาดเล็กลง ให้มีขนาดความยาว 3-5 เซนติเมตร เพื่อช่วยทำให้น้ำตาลถูกปลดปล่อยออกมา ทำให้เกิดกรดแลคติกได้เร็วขึ้น และช่วยทำให้สามารถอัดได้แน่นขึ้น

ข) ปรับลดระดับความชื้นในพืช ระดับความชื้นที่เหมาะสมสำหรับทำพืชหมักอยู่ระหว่างร้อยละ 60-70 ทำได้โดยการตัดแล้วปล่อยให้แห้งในแปลงให้เหี่ยว หรือสับแล้วผึ่งไว้ในที่ร่ม หรือใช้หญ้าแห้งที่สับแล้วหรือเมล็ดธัญพืชที่บดแล้วผสมกับพืชในระหว่างการบรรจุลงในภาชนะบรรจุหรือหลุมหมัก

ค) บรรจุลงในภาชนะหรือหลุมหมัก การบรรจุลงในภาชนะบรรจุหรือหลุมหมัก ต้องอัดให้แน่น เพื่อไล่อากาศให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ และปิดภาชนะบรรจุหรือหลุมหมักให้สนิทไม่ให้อากาศเข้าได้ สำหรับแบบภาชนะบรรจุหรือหลุมหมัก มีหลายแบบด้วยกัน ได้แก่ หลุมหมักแบบราง หลุมหมักแบบปล่อง หลุมหมักแบบกำแพง หลุมหมักแบบบ่อ หมักแบบกองพื้น และหมักแบบสุญญากาศ

หลุมหมักแบบราง (trench silo) เป็นการหลุมขุดลึกบนพื้นที่ราบ หรือพื้นที่ลาดเชิงเขา พื้นหรือผนังเป็นดินหรือคอนกรีต ทั้งนี้พื้นหลุมควรมีความลาดเทเล็กน้อยสามารถระบายของเหลวออกได้ง่าย หลุมหมักแบบรางนิยมใช้กันทั่วไป ลงทุนไม่สูงมากนัก มีประสิทธิภาพการในการเก็บสูงมาก และการสูญเสียของหญ้าหมักน้อยเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น

หลุมหมักแบบปล่อง (tower silo) เป็นการก่อคอนกรีตหรือใช้ไม้ ต่อเป็นกำแพงบนพื้นดิน เหมาะสำหรับบริเวณที่มีน้ำใต้ดินสูงและไม่เหมาะในการขุดทำหลุมดิน ราคาค่อนข้างแพงกว่าหลุมแบบราง และมีความยุ่งยากในการปิดหลุมมากกว่า

หลุมหมักแบบกำแพง (bunker silo) ส่วนมากเป็นการทำถังคอนกรีตรูปทรงกระบอกมีความสูง 2 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลาง ปัจจุบันไม่นิยมใช้สิ้นเปลืองเวลาและแรงงานมาก

หลุมหมักแบบบ่อ (pit silo) เป็นการขุดหลุมรูปกรวยลงไปดิน ไม่เหมาะสำหรับบริเวณพื้นที่น้ำใต้ดินสูง วิธีนี้ทำความสะอาดได้ยาก

หมักแบบกองพื้น (stack silo) เป็นการนำพืชอาหารสัตว์มากองบนพื้นแล้วอัดให้แน่น แล้วนำพลาสติกหรือผ้าใบคลุม วิธีนี้ง่ายแต่อาจทำให้มีการสูญเสียได้ถึงร้อยละ 50 ในระหว่างการหมัก

หมักแบบสุญญากาศ (vacuum silo) เป็นการทำหญาหมักโดยใช้ถุงพลาสติกขนาดใหญ่ ถังพลาสติก หรือภาชนะอื่นๆ มาบรรจุพืชอาหารสัตว์แล้วอัดให้แน่น และปิดภาชนะให้สนิท วิธีนี้นี้ถุงพลาสติกอาจฉีกขาดง่าย

- (6.2.2) ลักษณะพืชอาหารสัตว์หมักคุณภาพดี มีข้อพิจารณา ดังนี้
- ก) มีกลิ่นหอมเหมือนกลิ่นผลไม้ดอง หรือกลิ่นน้ำส้มสายชู
 - ข) มีลักษณะเนื้อพืช ไม่ลื่น หรือเป็นเมือก ไม่เป็นรา
 - ค) มีรสเปรี้ยวเหมือนผักดอง
 - ง) มีสีเขียวอมเหลือง
 - จ) มีความเป็นกรดต่าง 3.5-4.2
 - ฉ) กรดแลคติกร้อยละ 1.5-2.5
 - ช) กรดอะซิติกร้อยละ 0.5-0.8
 - ซ) กรดบิวทีริกน้อยกว่าร้อยละ 0.1

ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการให้การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

การให้การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มีบุคคล หน่วยงานหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการให้การรับรองยังมีขั้นตอน และเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ดังนั้นคู่มือนี้จึงได้กำหนดตัวย่อ บทบาทหน้าที่ของบุคคลและหน่วยงาน และขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

ตัวย่อที่ใช้ในเอกสารเล่มนี้

RE	=	Regulation	หมายถึง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการปฏิบัติ
OP	=	Operate	หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
F	=	Form	หมายถึง แบบฟอร์มที่จัดทำขึ้นสำหรับการกรอกข้อมูล การปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานนั้นๆ
DLD	=	Department of Livestock Development	หมายถึง กรมปศุสัตว์
CC	=	Certification Committee	หมายถึง คณะกรรมการ
AUD	=	Audit	หมายถึง ผู้ตรวจประเมิน
TRA	=	Training	หมายถึง การฝึกอบรม
GC	=	Granting Certification	หมายถึง การออกใบรับรอง
MC	=	Maintaining Certification	หมายถึง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง
RC	=	Recertification	หมายถึง การต่ออายุใบรับรอง
SC	=	Suspending Certification	หมายถึง การพักใช้ ลดขอบข่ายใบรับรอง
WC	=	Withdrawing Certification	หมายถึง การเพิกถอนใบรับรอง
CNC	=	Cancelling Certification	หมายถึง การยกเลิกใบรับรอง
C	=	Certification	หมายถึง ใบรับรอง
WI	=	Work Instruction	หมายถึง วิธีการปฏิบัติงาน
FC	=	Forage Crops	หมายถึง พืชอาหารสัตว์

บทบาทหน้าที่ของบุคคล หน่วยงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้การรับรองการปฏิบัติ
 ทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มีดังนี้

บุคคล/หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1.ผู้ยื่นคำขอ (เกษตรกร/นิติบุคคล/ กลุ่ม/องค์กร)	- เป็นผู้สมัครใจเพื่อขอรับใบรับรอง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับพืชอาหารสัตว์	- หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC01)
2.คณะผู้ตรวจประเมิน (ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์)	- เป็นผู้ตรวจประเมินการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช อาหารสัตว์	1.หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC01) 2.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน (รหัส OP-AUD-FC02) 3.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การออกใบรับรอง (รหัส OP-GC-FC04) 4.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การคงไว้ซึ่งใบรับรอง (รหัส OP-MC-FC05) 5.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การต่ออายุใบรับรอง (รหัส OP-RC-FC06) 6.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดขอบข่าย ใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิก ถอนใบรับรอง (รหัส OP-SC/WC-FC07) 7.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การยกเลิกใบรับรอง (รหัส OP-CNC-FC08)
3.คณะกรรมการ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- เป็นผู้พิจารณาการออกใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การต่ออายุ ใบรับรอง การลดขอบข่าย ใบรับรอง การพักใช้ การเพิกถอน ใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรอง จากผลการตรวจประเมินและ หลักฐานของคณะผู้ตรวจประเมิน	1.หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC01) 2.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการ (รหัส OP-CC-FC03) 3. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การออกใบรับรอง (รหัส OP-GC-FC04) 4.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การคงไว้ซึ่งใบรับรอง (รหัส OP-MC- FC05) 5.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การต่ออายุใบรับรอง (รหัส OP-RC-FC06) 6.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดขอบข่าย ใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิก ถอนใบรับรอง (รหัส OP-SC/WC-FC07) 7.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การยกเลิกใบรับรอง (รหัส OP-CNC-FC08)

บุคคล/หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
4. เจ้าหน้าที่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- เป็นผู้ดำเนินการจัดทำใบรับรองเสนออธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายลงนามใบรับรอง - เป็นผู้ดำเนินการจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับใบรับรอง - เป็นผู้ดำเนินการจัดส่งใบรับรองให้แก่ผู้ได้รับใบรับรอง - เป็นผู้ดำเนินการแจ้งรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองให้คณะผู้ตรวจประเมิน	- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดทำใบรับรอง (รหัส OP-C-FC01)

2.1 ขั้นตอนการขอใบรับรอง

การขอใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มีขั้นตอน บุคคล หน่วยงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

บุคคล/หน่วยงาน	การดำเนินการ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1. ผู้ยื่นคำขอ (เกษตรกร/นิติบุคคล/ กลุ่ม/องค์กร)	- ยื่นขอใบรับรองที่ศูนย์ฯ/เพื่อรวบรวมส่ง สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์	1.หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับ ใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC01) 2.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การออก ใบรับรอง (รหัส OP-GC-FC04)
2. เจ้าหน้าที่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- รับคำขอ/ตรวจสอบคุณสมบัติและส่ง รายชื่อผู้ยื่นคำขอที่มีคุณสมบัติครบให้ คณะผู้ตรวจประเมิน	- แบบฟอร์มการขอรับการรับรอง (รหัส F-DLD-FC02)
3. คณะผู้ตรวจประเมิน (ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์)	- ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตร ที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ และส่งผลการตรวจประเมินให้ คณะกรรมการพิจารณาตัดสินการออก ใบรับรองภายใน 30 วัน นับจากวันตรวจ ประเมินแล้วเสร็จ โดยไม่พบข้อบกพร่อง หรือวันที่ได้ดำเนินการตรวจติดตามผล การแก้ไขข้อบกพร่องรุนแรงแล้วเสร็จ หรือวันที่ยอมรับแนวทางการแก้ไข ข้อบกพร่องไม่รุนแรงจากผู้ยื่นคำขอ	1.หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับ ใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC01) 2.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และ การดำเนินงานของคณะผู้ตรวจ ประเมิน (รหัส OP-AUD-FC02) 3.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การออก ใบรับรอง (รหัส OP-GC-FC04)
4. คณะกรรมการ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- พิจารณาตัดสินการออกใบรับรอง จาก ผลการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจ ประเมิน	1.หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับ ใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC01) 2.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และ การดำเนินงานของคณะกรรมการ (รหัส OP-CC-FC03)
5. เจ้าหน้าที่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- จัดทำใบรับรองเสนออธิบดีหรือผู้ได้รับ มอบหมายลงนามใบรับรอง - จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับใบรับรอง - จัดส่งใบรับรองให้แก่ผู้ได้รับใบรับรอง - แจ้งรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองให้คณะ ผู้ตรวจประเมินทราบพร้อมรายงานให้ กรมปศุสัตว์ทราบ	- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดทำ ใบรับรอง (รหัส OP-C-FC10)

2.2 ขั้นตอนการคงไว้ซึ่งใบรับรอง

การคงไว้ซึ่งใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มีขั้นตอน บุคคล หน่วยงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

บุคคล/หน่วยงาน	การดำเนินการ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1. คณะผู้ตรวจประเมิน (ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์)	- ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตร ที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์เพื่อคงไว้ซึ่ง ใบรับรองและส่งผลการตรวจประเมินให้ คณะกรรมการพิจารณา	1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC01) 2. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และ การดำเนินงานของคณะผู้ตรวจ ประเมิน (รหัส OP-AUD-FC02) 3. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การคงไว้ ซึ่งการรับรอง (รหัส OP-MC-FC05)
2. คณะกรรมการ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- พิจารณาการคงไว้ซึ่งใบรับรองจากผล การตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจ ประเมิน	- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และ การดำเนินงานของคณะกรรมการ (รหัส OP-CC-FC03)
3. เจ้าหน้าที่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- แจ้งผลการคงไว้ให้คณะผู้ตรวจประเมิน - ดำเนินการปรับปรุงทะเบียนผู้ได้รับ ใบรับรอง - แจ้งผลการคงไว้ซึ่งใบรับรอง ให้แก่ผู้ได้รับ ใบรับรองทราบ พร้อมรายงานให้กรม ปศุสัตว์ทราบ	- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การคงไว้ ซึ่งการรับรอง (รหัส OP-AUD- FC05)

2.3 ขั้นตอนการต่ออายุใบรับรอง

การต่ออายุใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มีขั้นตอน บุคคล หน่วยงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

บุคคล/หน่วยงาน	การดำเนินการ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1. เจ้าหน้าที่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- ตรวจสอบรายชื่อทะเบียนผู้ได้รับใบรับรองที่จะหมดอายุ และทำหนังสือแจ้งให้ผู้ได้รับใบรับรองทราบอย่างน้อย 120 วัน ก่อนใบรับรองหมดอายุ และส่งรายชื่อผู้ยื่นคำขอที่มีคุณสมบัติครบให้ คณะผู้ตรวจประเมิน - (กรณีใบรับรองหมดอายุ และไม่มายื่นต่ออายุใบรับรอง) ทำหนังสือแจ้งให้ต่ออายุใบรับรองอีกครั้งหนึ่งภายในเวลา 60 วัน หลังใบรับรองหมดอายุ	1.หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC01) 2.ขั้นตอนการปฏิบัติงานการต่ออายุใบรับรอง (รหัส OP-RC-FC06)
2. ผู้ได้รับใบรับรอง (เกษตรกร/นิติบุคคล/กลุ่ม/องค์กร)	- ยื่นขอต่ออายุใบรับรองก่อนใบรับรองหมดอายุอย่างน้อย 90 วัน ที่สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ - หากไม่ประสงค์ต่ออายุใบรับรอง ให้แจ้งยกเลิกไปยังสำนักพัฒนาอาหารสัตว์	- หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับใบรับรอง (รหัส RE-DLD-FC01)
3. คณะผู้ตรวจประเมิน (ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์)	- ตรวจประเมินเพื่อต่ออายุใบรับรองของผู้ยื่นคำขอ และส่งผลการตรวจประเมินให้คณะกรรมการภายในระยะเวลา 30 วัน นับจากวันตรวจประเมินแล้วเสร็จ โดยไม่พบข้อบกพร่องหรือวันที่ได้ดำเนินการตรวจติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องรุนแรงแล้วเสร็จ หรือวันที่ยอมรับแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องไม่รุนแรงจากผู้ยื่นคำขอ	1.ขั้นตอนการปฏิบัติงานองค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน (รหัส OP-AUD-FC02) 2.ขั้นตอนการปฏิบัติงานการต่ออายุใบรับรอง (รหัส OP-RC-FC06)
4. คณะกรรมการ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- พิจารณาตัดสินให้การต่ออายุใบรับรอง จากผลการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมิน	- ขั้นตอนการปฏิบัติงานองค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการ (รหัส OP-CC-FC03)
5. เจ้าหน้าที่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- จัดทำใบรับรอง (ต่ออายุ) เสนออธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามในใบรับรอง - ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนผู้ได้รับใบรับรอง - จัดส่งใบรับรองให้แก่ผู้ได้รับใบรับรอง - แจ้งรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองให้คณะผู้ตรวจประเมินพร้อม รายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบ	- ขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดทำใบรับรอง (รหัส OP-C-FC10)

2.4 ขั้นตอนการลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง

การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มีขั้นตอน บุคคล หน่วยงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

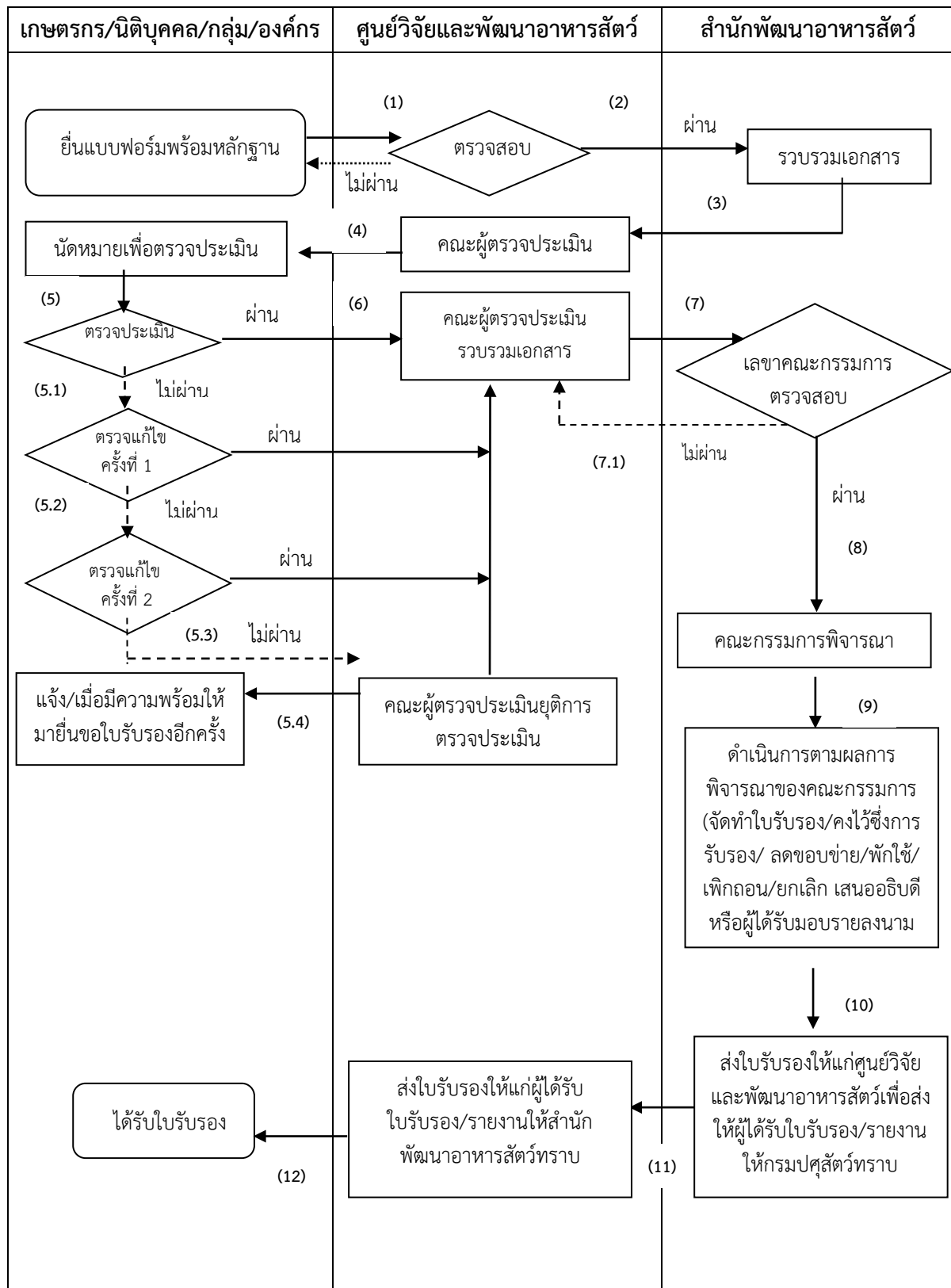
บุคคล/หน่วยงาน	การดำเนินการ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1. คณะผู้ตรวจประเมิน (ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์)	- ตรวจสอบติดตามผล และ/หรือ การตรวจต่ออายุใบรับรองและ/หรือตรวจพบเหตุหรือรับทราบว่าผู้ได้รับใบรับรองปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขอรับใบรับรอง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ต้อง ลดขอบข่ายใบรับรอง พักใช้ใบรับรอง หรือเพิกถอนใบรับรอง - ตรวจประเมินและหาหลักฐานพร้อมสรุปผลเสนอคณะกรรมการ พิจารณาลดขอบข่ายใบรับรอง พักใช้ใบรับรอง เพิกถอนใบรับรอง แล้วแต่กรณี	1. ขั้นตอนการปฏิบัติงานองค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน (รหัส OP-AUD-FC02) 2. ขั้นตอนการปฏิบัติงานการลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง (รหัส OP-SC/WC-FC07)
2. คณะกรรมการ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- พิจารณาลดขอบข่าย การพักใช้ หรือการเพิกถอนใบรับรองจากผลการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมิน	- ขั้นตอนการปฏิบัติงานองค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการ (รหัส OP-CC-FC03)
3. เจ้าหน้าที่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนผู้ได้รับใบรับรอง - แจ้งผลพิจารณาให้ผู้ได้รับใบรับรองทราบ - แจ้งผลการพิจารณาให้คณะผู้ตรวจประเมินทราบ พร้อมรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบ	- ขั้นตอนการปฏิบัติงานการลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง (รหัส OP-SC/WC-FC07)

2.5 ขั้นตอนการยกเลิกใบรับรอง

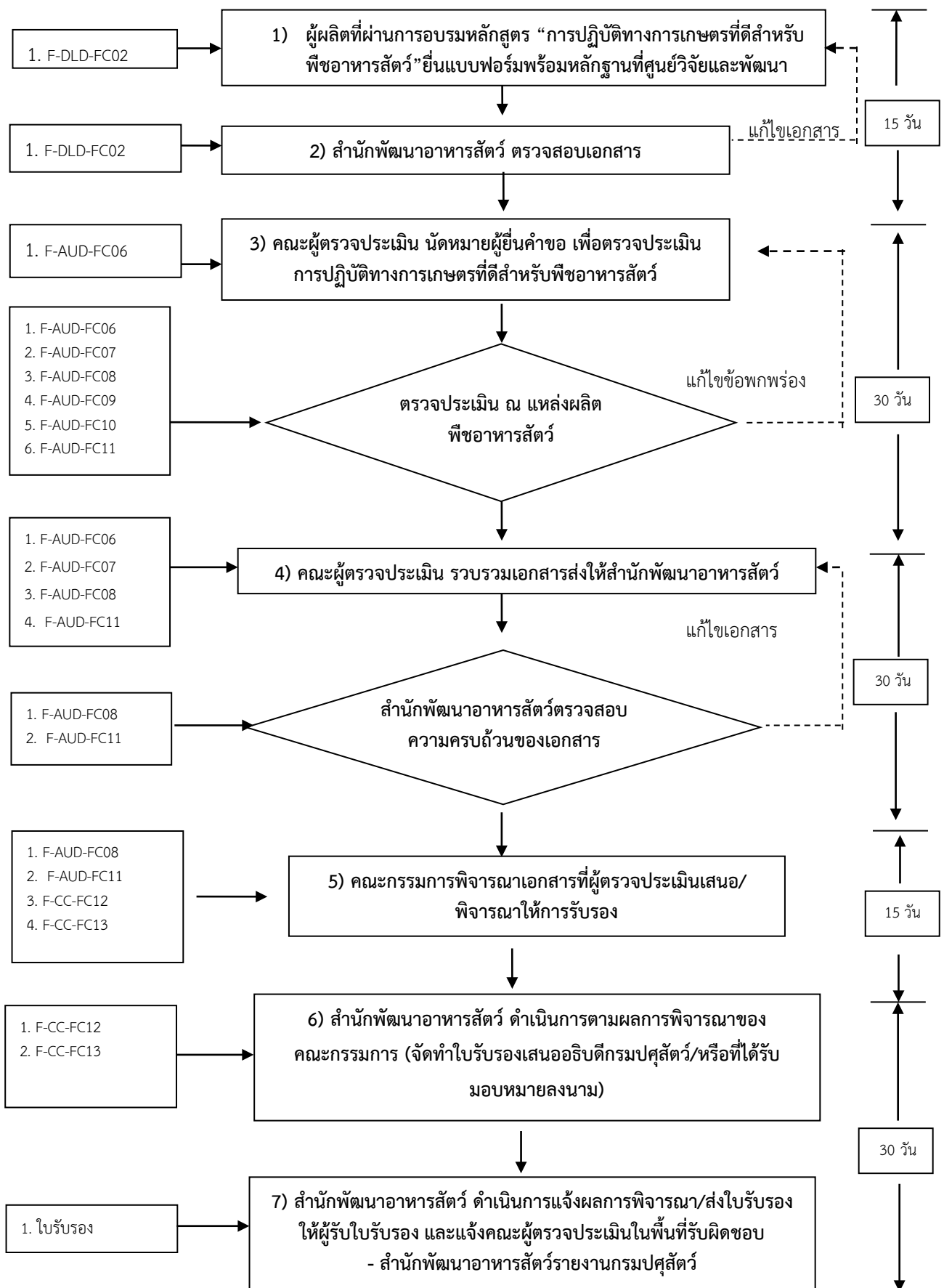
การยกเลิกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มีขั้นตอน บุคคล หน่วยงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

บุคคล/หน่วยงาน	การดำเนินการ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1. ผู้ได้รับใบรับรอง (เกษตรกร/นิติบุคคล/ กลุ่ม/องค์กร)	- ขอยกเลิกใบรับรอง - มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามระเบียบกรม ปศุสัตว์ว่าด้วยการขอรับและออก ใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. 2560	- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การยกเลิกใบรับรอง (รหัส OP-CNC-FC08)
2. คณะผู้ตรวจประเมิน (ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์)	- ตรวจประเมินเพื่อหาข้อเท็จจริงและ จัดทำบันทึกสรุปรายละเอียดข้อเท็จจริง เสนอคณะกรรมการ พิจารณายกเลิก ใบรับรอง	1. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และ การดำเนินงานของคณะผู้ตรวจ ประเมิน (รหัส OP-AUD-FC02) 2. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การยกเลิกใบรับรอง (รหัส OP-CNC-FC08)
3. คณะกรรมการ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- พิจารณาตัดสินยกเลิกใบรับรองจากผล รายละเอียดข้อเท็จจริงของคณะผู้ตรวจ ประเมิน	- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และ การดำเนินงานของคณะกรรมการ (รหัส OP-CC-FC03)
4. เจ้าหน้าที่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	- ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนผู้ได้รับใบรับรอง - แจ้งให้ผู้ขอยกเลิกใบรับรองทราบ - แจ้งให้คณะผู้ตรวจประเมินทราบ พร้อมรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบ	- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การยกเลิกใบรับรอง (รหัส OP-CNC-FC08)

แผนภาพที่ 1 : ขั้นตอนการให้การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

แผนภาพที่ 2 : กรอบระยะเวลาการให้การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง	รหัส RE-DLD-FC01
	หน้า 1/7

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของผู้ยื่นคำขอ คณะผู้ตรวจประเมิน คณะกรรมการให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

2. ขอบข่าย

2.1 ข้อกำหนดนี้ กำหนดนิยาม คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ การตรวจประเมินเพื่อการออกใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การตรวจต่ออายุใบรับรอง การลดขอบข่าย การพักใช้ การเพิกถอนใบรับรอง การยกเลิกใบรับรอง การรักษาความลับ การอุทธรณ์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

2.2 ข้อกำหนดนี้ใช้สำหรับการขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

3. นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในเอกสารนี้

3.1 “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์” (Good Agricultural Practice For Forage Crops) หมายความว่า การปฏิบัติตั้งแต่กระบวนการปลูกถึงการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ผลผลิตพืชอาหารสัตว์มีคุณภาพ ปลอดภัย และเหมาะสมต่อการใช้เลี้ยงสัตว์ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.2 “ผู้ตรวจประเมิน” (Auditor) หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรมปศุสัตว์ ให้ทำหน้าที่ตรวจประเมิน

3.3 “คณะผู้ตรวจประเมิน” (Auditor Team) หมายความว่า คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรมปศุสัตว์ เพื่อทำหน้าที่ตรวจประเมิน ตามข้อกำหนดให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.4 “คณะกรรมการ” (Certification Committee) หมายความว่า คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรมปศุสัตว์ เพื่อทำหน้าที่พิจารณา รายงานผลการตรวจประเมินเพื่อการออกใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรอง เสนออธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อออกใบรับรอง ต่ออายุใบรับรอง ลดขอบข่ายใบรับรอง พักใช้ใบรับรอง เพิกถอนใบรับรอง และยกเลิกใบรับรอง

3.5 “ผู้เชี่ยวชาญ” (Technical Expert) หมายความว่า บุคคลผู้ให้ความรู้ หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแก่คณะผู้ตรวจประเมิน ตามที่หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินเห็นสมควรเชิญเข้าร่วมกับคณะผู้ตรวจประเมิน เพื่อร่วมสังเกตการณ์ ในการตรวจประเมินแต่ละครั้ง

3.6 “การตรวจประเมิน” (Audit) หมายความว่า การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ เพื่อประเมินและตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับใบรับรอง	รหัส RE-DLD-FC01
	หน้า 2/7

3.7 “การตรวจประเมิน” (Audit) หมายความว่า การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ เพื่อประเมินและตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.8 “การตรวจติดตาม” (Surveillance Audit) หมายความว่า การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรอง ตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อติดตามการรักษาระบบที่ได้รับการรับรอง การตรวจอาจเลือกตรวจในบางข้อกำหนด

3.9 “ผู้ยื่นคำขอ” (Applicant) หมายความว่า เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร นิติบุคคล หรือกลุ่มองค์กรอื่นใด ที่ประสงค์ขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

3.10 “ข้อกำหนด” (Criteria) หมายความว่า ข้อความที่ระบุในรูปแบบฟอร์มการตรวจประเมิน ที่เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.11 “ใบรับรอง” (Certificate) หมายความว่า ใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ที่กรมปศุสัตว์ออกให้

3.11 “แบบยื่นคำขอรับใบรับรอง” (Form) หมายความว่า แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องกับการขอรับใบรับรอง และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

3.12 “การออกใบรับรอง” (Granting Certification) หมายความว่า การอนุมัติออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ยื่นคำขอที่ยังไม่เคยได้รับใบรับรอง

3.13 “การคงไว้ซึ่งการรับรอง” (Maintaining Certificate) หมายความว่า การคงไว้ซึ่งใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

3.14 “การต่ออายุใบรับรอง” (Recertification) หมายความว่า การต่ออายุใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรองที่ยื่นขอต่ออายุใบรับรองก่อนใบรับรองหมดอายุ

3.15 “การลดขอบข่ายใบรับรอง” (Decreasing Certification) หมายความว่า การลดขอบข่ายใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ และออกใบรับรองฉบับใหม่แทนฉบับเดิม ตามขอบข่ายที่เหลือที่เป็นไปตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรอง

3.16 “การพักใช้ใบรับรอง” (Suspending Certification) หมายความว่า การพักใช้ใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรอง

3.17 “การเพิกถอนใบรับรอง” (Withdrawing Certification) หมายความว่า การเพิกถอนใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรอง

3.18 “การยกเลิกใบรับรอง” (Cancelling Certification) หมายความว่า การยกเลิกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรอง

3.19 “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง	รหัส RE-DLD-FC01
	หน้า 3/7

4. คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ

ผู้ยื่นคำขอ ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์” และมีคุณสมบัติ ดังนี้

กรณีเป็นเกษตรกร

- (1) ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”
- (2) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร์กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- (3) เป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองพื้นที่การผลิต
- (4) ไม่เป็นผู้ถูกเพิกถอนใบรับรองจากกรมปศุสัตว์ เว้นแต่พ้นระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่ถูกเพิกถอน

ใบรับรอง

กรณีเป็นนิติบุคคล

- (1) ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”
- (2) เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย
- (3) เป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองพื้นที่การผลิต
- (4) ไม่เป็นผู้ถูกเพิกถอนใบรับรองจากกรมปศุสัตว์ เว้นแต่พ้นระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่ถูกเพิกถอน

กรณีเป็นกลุ่มหรือองค์กร

- (1) ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”
- (2) กลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรที่ได้ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (3) สมาชิกกลุ่มหรือองค์กร เป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองพื้นที่การผลิต
- (4) ไม่เป็นกลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรที่ถูกเพิกถอนใบรับรองจากกรมปศุสัตว์ เว้นแต่พ้นระยะเวลา 1 ปี

นับจากวันที่ถูกเพิกถอน

5. ใบรับรอง

5.1 กรมปศุสัตว์ดำเนินการออกใบรับรอง ตามขอบข่ายที่กรมปศุสัตว์ประกาศเท่านั้น

5.2 ผู้ยื่นคำขอต้องผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์” และนาระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีไปปฏิบัติแล้วรวมทั้งมีการดำเนินกิจกรรมในทุกข้อกำหนด

5.3 การขอใบรับรองให้ผู้ยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์) กรมปศุสัตว์ พร้อมหลักฐานและเอกสารต่างๆ ที่เป็นปัจจุบัน ตามรายการในแบบคำขอใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

5.4 เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ เมื่อได้รับคำขอแล้ว ดำเนินการดังนี้

(1) พิจารณาคำขอและรายละเอียดต่างๆ ของผู้ยื่นคำขอ หากมีรายละเอียดที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขและยื่นคำขอใหม่

(2) ตรวจสอบประเมินตามขั้นตอนที่กำหนดในเอกสารหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับใบรับรอง การตรวจสอบประเมิน ภาษาที่ใช้ในการตรวจสอบประเมินใช้ภาษาไทยเป็นหลัก หากผู้ยื่นคำขอประสงค์จะให้ใช้ภาษาอังกฤษ ในการตรวจสอบประเมิน กรมปศุสัตว์ สงวนสิทธิที่จะให้มีการตกลง เป็นแต่ละกรณีไป

(3) คณะผู้ตรวจสอบประเมินสรุปผลการตรวจสอบประเมิน/ข้อคิดเห็นนำเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาตัดสินใจออกใบรับรอง

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง	รหัส RE-DLD-FC01
	หน้า 4/7

5.5 ผู้ยื่นคำขอต้องยินยอมให้คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ของผู้ยื่นคำขอ

5.6 กรมปศุสัตว์จะออกใบรับรองให้โดยมีผลตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติอนุมัติให้ออกใบรับรอง และใบรับรองมีอายุ 2 ปี และไม่สามารถโอนใบรับรองให้แก่ผู้อื่นได้ ทั้งนี้การออกใบรับรองกรมปศุสัตว์จะดำเนินการออกให้ในนามบุคคล นิติบุคคลหรือกลุ่ม/องค์กรที่ผ่านการประเมินเท่านั้น

6. เงื่อนไขสำหรับผู้ได้รับใบรับรอง

ผู้ได้รับใบรับรอง ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

6.1 ต้องรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ตลอดระยะเวลาที่ได้รับใบรับรอง

6.2 ต้องอ้างถึงใบรับรองเฉพาะในกิจการและขอบข่ายที่ได้รับใบรับรองเท่านั้น

6.3 ต้องไม่นำใบรับรอง ไปใช้ในทางที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อกรมปศุสัตว์ ซึ่งอาจพิจารณาได้ว่าทำให้เกิดความเข้าใจผิด

6.4 ต้องยินยอมให้คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมินที่แหล่งผลิตของผู้ยื่นคำขอ รวมทั้งยินยอมให้ผู้แทนจากหน่วยรับรอง หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับใบรับรองดำเนินการสังเกตการณ์การตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมินที่แหล่งผลิต

6.5 ต้องส่งมอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองที่เป็นปัจจุบันให้แก่กรมปศุสัตว์เมื่อได้รับการร้องขอ

6.6 ต้องจัดให้มีมาตรการและจัดหาอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลที่จำเป็นแก่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ และคณะผู้เข้าร่วมในการตรวจประเมินทุกครั้งในกรณีที่ร้องขอ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่

6.7 ต้องจัดทำและเก็บรักษาบันทึกข้อร้องเรียนและผลการดำเนินการกับข้อร้องเรียนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกิจการและขอบข่ายที่ได้รับใบรับรองไว้ และต้องมอบบันทึกข้อร้องเรียนและผลการดำเนินการให้แก่กรมปศุสัตว์ เมื่อได้รับการร้องขอ

6.8 กรณีมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบรรยากาศการผลิตในสาระสำคัญ เช่น การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ปลูก เปลี่ยนผู้ดำเนินการ ให้แจ้งกรมปศุสัตว์ทราบ จากนั้นพิจารณาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่เกษตรกรนิติบุคคล กลุ่ม องค์กร ส่งมาให้ ถ้าพิจารณาเห็นว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญกรมปศุสัตว์อาจกำหนดให้มีการตรวจประเมินเพิ่มเติม แล้วนำผลเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการมีมติเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงแล้ว กรมปศุสัตว์จะออกใบรับรองฉบับใหม่แทนฉบับเดิม โดยมีอายุเท่ากับใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่ ซึ่งผู้ได้รับใบรับรองต้องส่งคืนใบรับรองฉบับเดิมให้แก่กรมปศุสัตว์

6.9 กรณีผู้ได้รับใบรับรองโอนกิจการให้บุคคลอื่นหรือเสียชีวิต ให้ถือว่าใบรับรองสิ้นอายุผู้ที่ครอบครองใบรับรองอยู่ต้องส่งคืนใบรับรองให้กรมปศุสัตว์ หากผู้ที่ได้รับโอนกิจการประสงค์จะขอรับการตรวจประเมินให้ดำเนินการยื่นคำขอใหม่

6.10 กรณีผู้ได้รับใบรับรอง เปลี่ยนชื่อสกุล ที่อยู่ ให้แจ้งกรมปศุสัตว์ พร้อมแนบหลักฐานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวกรมปศุสัตว์จะออกใบรับรองฉบับใหม่แทนฉบับเดิม โดยมีอายุเท่ากับใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่ ซึ่งผู้ได้รับใบรับรองต้องส่งคืนใบรับรองฉบับเดิมให้แก่กรมปศุสัตว์

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง	รหัส RE-DLD-FC01
	หน้า 5/7

6.11 กรณีผู้ได้รับใบรับรองทำใบรับรองฉบับเดิมสูญหายให้นำหลักฐานการแจ้งความส่งมายังกรมปศุสัตว์ เพื่อที่กรมปศุสัตว์จะออกใบรับรองฉบับใหม่แทนฉบับเดิม โดยมีอายุเท่ากับใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่

6.12 กรณีมีการเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจลงนามของนิติบุคคล ต้องจัดส่งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ให้กรมปศุสัตว์ พร้อมรับรองสำเนา

6.13 กรณีประสงค์จะยกเลิกใบรับรอง ให้ยื่นแบบฟอร์มคำขอยกเลิกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมแนบใบรับรองคืนให้กรมปศุสัตว์ภายใน 15 วันทำการ นับจากวันที่แจ้งความประสงค์จะยกเลิกใบรับรองและหากใบรับรองฉบับเดิมสูญหายให้ส่งสำเนาหลักฐานการแจ้งความเอกสารสูญหายพร้อมรับรองสำเนามายังกรมปศุสัตว์

6.14 กรณีประสงค์จะต่ออายุใบรับรอง ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบรับรอง ณ สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ก่อนใบรับรองฉบับเดิมหมดอายุ 3 เดือน

6.15 กรณีไม่ได้ยื่นคำขอต่ออายุใบรับรองก่อนวันที่ใบรับรองหมดอายุ จะต้องยื่นขอใบรับรองใหม่ โดยไม่ถือเป็นการต่ออายุใบรับรอง ซึ่งจะทำให้ใบรับรองใหม่มีผลไม่ต่อเนื่องจากใบรับรองเดิม

7. การตรวจติดตามเพื่อการคงไว้ซึ่งใบรับรอง และการตรวจต่ออายุใบรับรอง

7.1 กรมปศุสัตว์ สวอนสิทธิจะตรวจติดตามผลเพื่อติดตามการรักษาระบบที่ได้รับใบรับรอง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นับจากการตรวจประเมินเพื่อใบรับรองครั้งแรกเสร็จสิ้น โดยในการตรวจติดตามผลจะดำเนินการตรวจประเมินในบางข้อกำหนดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ แต่ต้องตรวจติดตามผลให้ครบทุกข้อกำหนดใน 1 รอบใบรับรอง ตามขั้นตอนที่กำหนดในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการตรวจประเมิน

7.2 การตรวจต่ออายุใบรับรองจะดำเนินการทุกๆ 2 ปี โดยตรวจประเมินระบบทั้งหมด ตามขั้นตอนที่กำหนดในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการตรวจประเมิน

7.3 กรณีที่ผู้ได้รับใบรับรองไม่ยื่นคำขอต่ออายุใบรับรองภายในระยะเวลาที่กำหนดและใบรับรองฉบับเดิมหมดอายุใบรับรอง กรมปศุสัตว์จะถือว่าขาดอายุใบรับรองโดยปริยาย

7.4 กรณีที่เกษตรกร นิติบุคคล กลุ่ม/องค์กร ยื่นคำขอต่ออายุใบรับรองหลังวันที่กำหนดแต่ยังไม่สิ้นอายุใบรับรอง กรมปศุสัตว์จะดำเนินการตรวจประเมินโดยวันที่มีผลบังคับใช้ของใบรับรองใหม่อาจจะไม่ต่อเนื่องจากใบรับรองฉบับเดิม โดยการพิจารณาดำเนินการตรวจต่ออายุใบรับรองสามารถอ้างอิงตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการตรวจประเมิน

7.5 การตรวจกรณีพิเศษ กรมปศุสัตว์ขอสงวนสิทธิที่จะดำเนินการตรวจประเมินโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า ในกรณีต่อไปนี้

(1) มีเหตุอันควรสงสัยว่าการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์มีประสิทธิภาพลดลง และคณะกรรมการมีมติให้ทำการตรวจประเมิน

(2) เมื่อวิเคราะห์ข้อร้องเรียนหรือข้อมูลอื่น ๆ แล้วพบว่า ผู้ได้รับใบรับรองไม่ปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ หรือหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กรมปศุสัตว์กำหนด

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง	รหัส RE-DLD-FC01
	หน้า 6/7

8. การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง

8.1 การลดขอบข่ายใบรับรอง

ผู้ได้รับใบรับรองไม่สามารถรักษาระบบที่ได้รับใบรับรองในบางส่วนของขอบข่ายที่ได้รับใบรับรองไว้ได้ หรือผู้ได้รับใบรับรองแจ้งความประสงค์ขอลดขอบข่ายที่ได้รับใบรับรองเป็นลายลักษณ์อักษร ตัวอย่างเช่น กรณีผู้ได้รับใบรับรองจำนวน 10 ไร่ แต่สามารถปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ได้จำนวน 5 ไร่ คณะผู้ตรวจประเมินจะนำเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาลดขอบข่ายที่เหลือ 5 ไร่ และออกใบรับรองฉบับใหม่แทนฉบับเดิมตามขอบข่ายที่เหลือ และมีอายุเท่ากับใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่ ทั้งนี้ผู้ได้รับใบรับรองต้องส่งคืนใบรับรองฉบับเดิม ให้กรมปศุสัตว์

8.2 การพักใช้ใบรับรอง

กรณีที่ผู้ได้รับใบรับรองไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด และ/หรือไม่ปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรองและ/หรือไม่ แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องภายในระยะเวลาที่กำหนด และ/หรือผู้ได้รับใบรับรองไม่ส่งคืนใบรับรองฉบับเดิมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงขอบข่ายใบรับรอง ผู้ตรวจประเมินจะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาพักใช้ใบรับรอง โดยกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วันแต่ไม่เกิน 180 วัน เมื่อผู้ได้รับใบรับรองถูกพักใช้ใบรับรอง ต้องหยุดการอ้างถึงใบรับรอง ในช่วงที่ถูกพักใช้

8.3 การเพิกถอนใบรับรอง

กรณีที่ผู้ได้รับใบรับรองมีการกระทำตามกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณี ดังนี้

8.3.1 ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กรมปศุสัตว์กำหนด และส่งผลกระทบร้ายแรง

ต่อการได้รับใบรับรอง

8.3.2 ไม่ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง หลังจากถูกพักใช้ใบรับรอง

8.3.3 มีข้อร้องเรียนที่คณะกรรมการ พิจารณาแล้วเห็นว่าอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อการได้รับใบรับรอง คณะผู้ตรวจประเมินจะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเพิกถอนใบรับรอง ทั้งนี้ ผู้ได้รับใบรับรองต้องส่งคืนใบรับรองให้แก่กรมปศุสัตว์

9. การยกเลิกใบรับรอง

ใบรับรองจะถูกยกเลิกในกรณีดังต่อไปนี้

9.1 ผู้ได้รับใบรับรอง เลิกประกอบกิจการที่ได้รับใบรับรอง

9.2 ผู้ได้รับใบรับรองเป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถ

9.3 ผู้ได้รับใบรับรองเสียชีวิต

9.4 ผู้ได้รับใบรับรองโอนกิจการให้บุคคลอื่น

9.5 ผู้ได้รับใบรับรอง แจ้งขอยกเลิกใบรับรองเป็นลายลักษณ์อักษร

9.6 มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานที่รับรอง และผู้ได้รับการรับรองอยู่ก่อนการเปลี่ยนแปลงไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดใหม่ได้ ตามระยะเวลาที่กำหนด

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขอรับใบรับรอง	รหัส RE-DLD-FC01
	หน้า 7/7

10. การรักษาความลับ

กรมปศุสัตว์จะเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารต่างๆ ที่ได้รับจากผู้ยื่นคำขอและ/หรือผู้ได้รับใบรับรองไว้เป็นความลับแต่จะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ยื่นคำขอและ/หรือผู้ได้รับใบรับรองอันเนื่องมาจากการเปิดเผยความลับโดยบุคคลอื่น เว้นแต่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของกรมปศุสัตว์

กรณีต้องการเปิดเผยข้อมูลของผู้ยื่นคำขอ และ/หรือผู้ได้รับใบรับรองต้องได้รับการยินยอมจากผู้ยื่นคำขอและ/หรือผู้ได้รับใบรับรองเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้การเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจะสามารถดำเนินการได้ ในกรณีที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคโดยรวม หรือข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 หรือข้อมูลในทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับใบรับรอง ผู้ถูกพักใช้/เพิกถอน/ยกเลิกใบรับรอง

11. การอุทธรณ์

11.1 ผู้ยื่นคำขอรับใบรับรองรายใหม่ หรือผู้ได้รับใบรับรองจากการขอต่ออายุใบรับรอง สามารถยื่นอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากกรมปศุสัตว์ โดยการยื่นอุทธรณ์ต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรยื่นต่อกรมปศุสัตว์ หากส่งทางไปรษณีย์ต้องลงทะเบียน

11.2 คณะกรรมการ พิจารณาคำอุทธรณ์ และแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันที่รับคำอุทธรณ์

11.3 ระหว่างการพิจารณาคำอุทธรณ์ยังไม่สิ้นสุด ให้ถือว่าผลการพิจารณาเดิมมีผลบังคับใช้อยู่

11.4 ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้คณะกรรมการส่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ภายในกำหนดตามข้อ 11.2

11.5 ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลาเวลาดังกล่าว และในการนี้ ให้สามารถขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกิน 30 วันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์

12. อื่นๆ

12.1 ในกรณีที่มีการแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองกรมปศุสัตว์ จะแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอ/ผู้ได้รับใบรับรองทราบ

12.2 ผู้ได้รับใบรับรองต้องปรับปรุงแก้ไขตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใหม่ตามข้อ 12.1 ให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด จากนั้นกรมปศุสัตว์จะทำการตรวจสอบการปรับปรุงแก้ไข ของผู้ได้รับใบรับรอง

12.3 กรมปศุสัตว์ไม่รับผิดชอบในการกระทำใดๆ ของผู้ได้รับใบรับรองที่ได้กระทำไปโดยไม่สุจริตหรือไม่ปฏิบัติตาม หรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

12.4 ผู้ได้รับใบรับรองจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อ สกุล ที่อยู่ และไม่มีผลกระทบต่อบทบาทที่ได้รับใบรับรอง ใบรับรองที่ออกใหม่ และมีอายุเท่ากับอายุใบรับรองฉบับเดิมที่ยังเหลืออยู่ทั้งนี้ผู้ได้รับใบรับรองต้องส่งคืน ใบรับรองฉบับเดิมให้กรมปศุสัตว์

12.5 กรมปศุสัตว์จะทำการเผยแพร่รายชื่อผู้ได้รับใบรับรอง ผู้ถูกพักใช้ /เพิกถอน/ยกเลิกใบรับรองให้แก่สาธารณชนทราบ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์	รหัส OP-TRA-FC01
	หน้า 1/1

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ และสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ ในการดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์” ให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

2. ขอบข่าย

ครอบคลุมตั้งแต่การรับสมัครผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ การจัดการฝึกอบรมจนถึงการออกใบประกาศนียบัตรผ่านการฝึกอบรม ให้แก่ผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์

3. นิยาม

ความหมายของคำอื่นๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามคำนิยามในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองที่กำหนด

4. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กำหนด เวลา สถานที่ ที่จะจัดฝึกอบรมหลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์” สำหรับผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ รวมทั้งประชาสัมพันธ์กำหนดการฝึกอบรม ผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์

4.2 ผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ที่มีความสนใจเข้ารับการฝึกอบรม ให้แจ้งความประสงค์ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ในพื้นที่แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ตั้งอยู่ กรอกแบบฟอร์มการขอรับการฝึกอบรม “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์” (รหัส F-DLD-FC01) พร้อมแนบหลักฐาน รวบรวมส่งสำนักพัฒนาอาหารสัตว์

4.3 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์รับเอกสาร รวบรวมรายชื่อผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ที่มีความประสงค์จะอบรม และดำเนินการดังนี้

4.3.1 จัดฝึกอบรมให้แก่ผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ ตามกำหนดการ โดยผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์จะต้องลงทะเบียน และมีระยะเวลาในการเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จึงจะนับว่าผ่านการฝึกอบรม

4.3.2 จัดทำใบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ที่ผ่านการฝึกอบรม เสนอต่อบริษัทหรือผู้ได้รับมอบหมายลงนาม

4.3.3 ส่งใบประกาศให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ เพื่อบันทึกใบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ผ่านการฝึกอบรม

4.3.4 ส่งรายชื่อผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ที่ผ่านการฝึกอบรมให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ได้รับทราบ

5. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

5.1 แบบฟอร์มการขอรับการฝึกอบรม การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-DLD-FC01)

5.2 เอกสารประกอบการฝึกอบรมผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รหัส OP-AUD-FC02
องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน	หน้า 1/7

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับคณะผู้ตรวจประเมิน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในรูปแบบแนวทางเดียวกัน และมีประสิทธิภาพ

2. ขอบข่าย

ครอบคลุมถึงองค์ประกอบ หน้าที่ และความรับผิดชอบ จนถึงคุณสมบัติของคณะผู้ตรวจประเมิน รูปแบบการตรวจและขั้นตอนการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมิน

3. นิยาม

ความหมายของคำอื่นๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามคำนิยามในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองที่กำหนด

4. คณะผู้ตรวจประเมิน

4.1 องค์ประกอบของคณะผู้ตรวจประเมิน ตามคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 1053/2560 เรื่องแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วย

4.1.1 ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน

4.1.2 นักวิชาการสัตวบาล หรือนักวิทยาศาสตร์ ผู้ตรวจประเมิน

หรือเจ้าพนักงานสัตวบาล

4.1.3 นักวิชาการสัตวบาล หรือนักวิทยาศาสตร์ ผู้ตรวจประเมินและเลขานุการ

4.2 คุณสมบัติของคณะผู้ตรวจประเมิน

4.2.1 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ทางวิชาการ หรือมีตำแหน่งทางวิชาชีพที่เหมาะสม

4.2.2 ต้องมีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน มีความรู้ความเข้าใจในงานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

4.2.3 มีความคุ้นเคยกับหลักเกณฑ์การรับรอง และขั้นตอนการตรวจประเมิน

4.2.4 มีความรู้ในวิธีการตรวจประเมินที่เกี่ยวข้อง และมีความเข้าใจในเอกสารการตรวจประเมินเป็นอย่างดี

4.2.5 มีความสามารถในการสื่อสาร

4.2.6 ปราศจากผลประโยชน์ที่อาจทำให้สมาชิกในกลุ่มผู้ตรวจประเมินปฏิบัติตนอย่างไม่เป็นกลาง ไม่น่าเชื่อถือ หรืออย่างไม่เสมอภาค

4.2.7 ผู้ตรวจประเมินต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นคำขอ

4.3 หน้าที่ความรับผิดชอบ

4.3.1 วางแผน และเตรียมการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

4.3.2 กำหนดนัดหมายผู้ยื่นคำขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ เพื่อตรวจประเมิน

4.3.3 ดำเนินการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้เป็นไปตามระเบียบและคู่มือการปฏิบัติงานที่กรมปศุสัตว์กำหนด กรณีที่หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินไม่สามารถออกปฏิบัติหน้าที่ได้ให้มอบหมายบุคคลใด บุคคลหนึ่งในคณะผู้ตรวจประเมิน เป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินแทน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รหัส OP-AUD-FC02
องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน	หน้า 2/7

4.3.4 ดำเนินการตรวจสอบการผลิตพืชอาหารสัตว์ และสัมภาษณ์ในกรณีผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ที่กรมปศุสัตว์กำหนด

4.3.5 ดำเนินการตรวจติดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรองตามระยะเวลาที่กำหนด และส่งผลการตรวจประเมินให้คณะกรรมการพิจารณาเพื่อการคงไว้ซึ่งใบรับรอง

4.3.6 ดำเนินการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุใบรับรอง ตามระยะเวลาที่กำหนด และส่งผลการตรวจประเมินให้คณะกรรมการพิจารณาเพื่อการต่ออายุใบรับรอง

4.3.7 ดำเนินการตรวจสอบผู้ได้รับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ในกรณีที่ผู้ได้รับใบรับรองไม่ปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์และเสนอข้อคิดเห็นการลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง

4.3.8 จัดทำรายงานผลการตรวจประเมิน

4.3.9 ชี้แจงผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการออกใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรองแล้วแต่กรณี

5. รูปแบบการตรวจประเมินสำหรับคณะผู้ตรวจประเมิน

รูปแบบการตรวจประเมิน มี 5 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

5.1 การตรวจประเมินเพื่อการรับรอง เป็นการตรวจประเมินเพื่อรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์โดยตรวจประเมินอย่างละเอียดในทุกข้อกำหนด ซึ่งจะดำเนินการตรวจประเมินรายใหม่

5.2 การตรวจติดตามผลการแก้ไข เป็นการตรวจประเมินเพื่อติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องจากการตรวจประเมินครั้งก่อน

5.3 การตรวจประเมินเพื่อคงไว้ซึ่งใบรับรอง เป็นการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์เป็นระยะตามรอบที่กำหนดไว้ เพื่อติดตามการคงไว้ซึ่งใบรับรอง ซึ่งการตรวจประเมินในรูปแบบนี้อาจเลือกตรวจในบางข้อกำหนดเพื่อบ่งชี้ถึงภาพรวมการปฏิบัติ

กรณีได้รับแจ้งจากผู้ได้รับใบรับรองว่ามีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบในสาระสำคัญ เช่น ลดพื้นที่ปลูกให้หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน และ/หรือมอบหมายให้ผู้ตรวจประเมินตรวจติดตามผลเพิ่มเติม

5.4 การตรวจต่ออายุใบรับรอง เป็นการตรวจประเมินเพื่อต่อใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ โดยจะตรวจประเมินอย่างละเอียดในทุกข้อกำหนด ซึ่งจะดำเนินการตรวจประเมินก่อนใบรับรองเดิมจะหมดอายุ

5.5 การตรวจกรณีพิเศษ เป็นการตรวจการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรอง ซึ่งมีปัญหาหรือมีการร้องเรียน โดยไม่แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบล่วงหน้า สาเหตุที่ควรดำเนินการมี ดังนี้

5.5.1 มีเหตุอันควรสงสัยว่าการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์มีประสิทธิภาพลดลง และคณะกรรมการมีมติให้ทำการตรวจประเมิน

5.5.2 เมื่อวิเคราะห์ข้อร้องเรียนหรือข้อมูลอื่น ๆ แล้วพบว่า ผู้ได้รับใบรับรองไม่ปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ หรือหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รหัส OP-AUD-FC02
องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน	หน้า 3/7

6. ขั้นตอนการตรวจประเมิน

6.1 ขั้นตอนการเตรียมการ

6.1.1 คณะผู้ตรวจประเมินแจ้งกำหนดการตรวจประเมิน ตามแบบฟอร์มกำหนดการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC05 ให้ผู้ยื่นคำขอทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนการตรวจประเมิน

6.1.2 เตรียมการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ที่จะใช้ตรวจประเมินและแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ตรวจประเมิน ได้แก่

(1) แบบฟอร์มกำหนดการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC05)

(2) แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06)

(3) แบบฟอร์มบันทึกการแก้ไขข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC07)

(4) แบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC08)

(5) แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC09)

(6) แบบฟอร์มการส่งตัวอย่างดิน (รหัส F-AUD-FC10)

(7) แบบฟอร์มการส่งตัวอย่างน้ำ (รหัส F-AUD-FC11)

6.2 ขั้นตอนการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมิน ประกอบด้วย

6.2.1 การประชุมเปิดการตรวจประเมินร่วมกับผู้ยื่นคำขอ วัตถุประสงค์ของการประชุมเปิดการตรวจประเมินคือ

(1) เป็นการแนะนำคณะผู้ตรวจประเมิน

(2) เพื่อเป็นการทบทวนขอบข่ายและวัตถุประสงค์ของการตรวจประเมิน

(3) เพื่อชี้แจงรูปแบบและวิธีการที่ใช้ในการตรวจประเมิน

(4) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการสื่อสารระหว่างผู้ตรวจประเมินและผู้ยื่นคำขอ

(5) เพื่อเป็นการยืนยันความพร้อมของทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับคณะผู้ตรวจประเมิน และความเป็นปัจจุบันของเอกสารที่ได้รับ

(6) เพื่อทำความเข้าใจและแก้ไขข้อข้องใจประเด็นที่ยังไม่ชัดเจนในกำหนดการตรวจประเมิน และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน	รหัส	OP-AUD-FC02
	หน้า	4/7

6.2.2 การตรวจประเมินประกอบด้วย

(1) การสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะต้องยืนยันจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น การสังเกต การวัด และการบันทึก โดยคณะผู้ตรวจประเมิน อาจดำเนินการสุ่มตัวอย่างปัจจัยการผลิตที่สงสัย เพื่อทดสอบคุณสมบัติบางประการ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการตรวจประเมิน

(2) การตรวจประเมินเอกสารการบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล (รหัส F-DLD-FC04)

(3) การตรวจพินิจ การสังเกตกิจกรรม และสถานะของพื้นที่ที่ตรวจประเมิน (รหัส F-DLD-FC04) ให้บันทึกสิ่งที่อาจเป็นเหตุนำไปสู่ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ในระหว่างการตรวจประเมิน หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินอาจเปลี่ยนแปลงกำหนดการตรวจประเมินได้ตามความเหมาะสมโดยความเห็นชอบของผู้ยื่นคำขอ เพื่อให้การตรวจประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจประเมิน ทั้งนี้ในระหว่างการตรวจประเมินให้ยึดแนวทางในการดำเนินการดังต่อไปนี้

(3.1) กรณีที่ไม่สามารถตรวจได้ครบทุกหัวข้อในการตรวจครั้งแรก ให้ดำเนินการนัดหมายการตรวจประเมินในครั้งต่อไป

(3.2) กรณีการตรวจประเมินเพื่อต่อไปรับรองจะทำการตรวจประเมินในข้อบกพร่องที่ให้อยู่ไม่เกิน 2 ครั้ง ในข้อกำหนดเดียวกัน

6.2.3 การบันทึกสิ่งที่พบจากการตรวจประเมิน

สิ่งที่พบจากการตรวจประเมินทั้งหมดต้องบันทึกไว้ และหลังจากเสร็จสิ้นการตรวจประเมินคณะผู้ตรวจประเมินต้องสรุปผลการตรวจประเมินว่าสิ่งที่ตรวจพบรายการใดถือเป็นข้อบกพร่อง จากนั้นเขียนรายงานอย่างกระชับในแบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06) โดยต้องมีหลักฐานสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม และให้อ้างอิงข้อกำหนดให้ชัดเจน

6.2.4 การประชุมปิดการตรวจประเมิน

หลังจากการตรวจประเมินแล้วเสร็จ คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการประชุมปิดการตรวจประเมินเพื่อรายงานผลการตรวจประเมินและสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจประเมินหรือข้อบกพร่องที่พบจากการตรวจประเมิน (ถ้ามี) ต่อผู้ยื่นคำขอเพื่อทำความเข้าใจผลของการตรวจประเมินให้ถูกต้องตรงกันและให้ลงชื่อรับทราบสิ่งที่ตรวจพบ

6.2.5 การพิจารณาผลการตรวจประเมิน

(1) กรณีไม่พบข้อบกพร่อง แต่อาจมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะให้คณะผู้ตรวจประเมินรับรองรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการออกใบรับรอง

(2) กรณีพบข้อบกพร่องไม่รุนแรง ให้คณะผู้ตรวจประเมินรับรองพิจารณาแนวทางแก้ไขและป้องกันข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นตามที่ผู้ยื่นคำขอเสนอ หากเห็นว่าเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขที่ยอมรับได้ให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการออกใบรับรอง

(3) กรณีพบข้อบกพร่องรุนแรง และคณะผู้ตรวจประเมินได้ทำการตรวจติดตามแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดแล้ว พบว่า ผู้ยื่นคำขอได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาออกใบรับรอง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รหัส OP-AUD-FC02
องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน	หน้า 5/7

7. ขั้นตอนการพิจารณาให้การรับรอง

7.1 กรณีการตรวจประเมินเพื่อการออกใบรับรอง และตรวจต่ออายุใบรับรอง

7.1.1 คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมิน จนได้ข้อสรุป ดังนี้

(1) ไม่พบข้อบกพร่องใดๆ แต่อาจมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอนแนะ

(2) พบเฉพาะข้อบกพร่องไม่รุนแรง และผู้ยื่นคำขอได้เสนอแนวทางแก้ไขให้คณะผู้ตรวจประเมินพิจารณาแล้วยอมรับได้

(3) พบข้อบกพร่องรุนแรง คณะผู้ตรวจประเมินได้ทำการตรวจติดตามแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดแล้ว พบว่าผู้ยื่นคำขอได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว

(4) พบข้อบกพร่องรุนแรงและข้อบกพร่องไม่รุนแรง คณะผู้ตรวจประเมินได้ทำการตรวจติดตามแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดแล้ว พบว่าผู้ยื่นคำขอได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว

7.1.2 คณะผู้ตรวจประเมิน รวบรวมผลการตรวจประเมิน ได้แก่

(1) แบบฟอร์มกำหนดการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC05)

(2) แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06)

(3) แบบฟอร์มบันทึกการแก้ไขข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC07)

(4) แบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC08)

(5) แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC09)

(6) สำเนาผลการวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการ (ถ้ามี)

ส่งให้คณะกรรมการ จากนั้นเลขานุการคณะกรรมการรวบรวมและตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องของผลการตรวจประเมิน และจัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุมเสนอที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการออกใบรับรอง และการต่ออายุใบรับรอง

กรณีที่พบว่าข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องให้เลขานุการคณะกรรมการจัดส่งเรื่องคืนให้คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการแก้ไข

7.1.3 เลขานุการคณะกรรมการ จัดทำหนังสือเชิญประชุม ระเบียบวาระการประชุม เอกสารประกอบการประชุม และดำเนินการประชุม

7.1.4 คณะกรรมการพิจารณาผลการประเมินของคณะผู้ตรวจประเมินเพื่อการออกใบรับรอง และต่ออายุใบรับรอง ตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบหน้าที่ และการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการ (รหัส OP-CC-FC03)

7.1.5 เมื่อที่ประชุมคณะกรรมการ มีมติพิจารณาให้การรับรอง เลขานุการคณะกรรมการจัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการ และสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ เพื่อจัดทำใบรับรอง นำเสนออธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนาม

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รหัส OP-AUD-FC02
องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน	หน้า 6/7

7.1.6 หากผลการพิจารณาของคณะกรรมการมีมติไม่ให้การรับรอง เลขานุการคณะกรรมการแจ้งคณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการอีกครั้ง

7.2 กรณีการตรวจประเมินเพื่อคงไว้ซึ่งใบรับรอง

7.2.1 คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำแผนการตรวจประเมินเพื่อคงไว้ซึ่งใบรับรอง จะดำเนินการทุก 11-12 เดือน นับจากวันตรวจประเมินครั้งล่าสุด ในกรณีที่ดำเนินการตรวจประเมินครั้งที่ 2 ให้ดำเนินการเป็นการตรวจต่ออายุใบรับรอง โดยตรวจประเมินทุกข้อกำหนดและดำเนินการตรวจประเมินก่อนใบรับรองหมดอายุอย่างน้อย 90 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน และต้องไม่เกิน 1 ปี นับจากวันตรวจประเมินครั้งล่าสุด

7.2.2 คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมผลการตรวจประเมินเพื่อคงไว้ซึ่งใบรับรอง ในกรณี ดังนี้

(1) กรณีพบว่าผู้ได้รับใบรับรองยังคงสามารถรักษามาตรฐานที่ได้รับใบรับรองอย่างมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใบรับรอง ให้คณะผู้ตรวจประเมินแจ้งสรุปการตรวจประเมินให้ผู้ได้รับใบรับรองทราบ

(2) กรณีพบว่าผู้ได้รับใบรับรองไม่สามารถรักษามาตรฐานที่ได้รับใบรับรองในบางส่วนของขอบข่ายที่ได้รับใบรับรองไว้ได้ หรือผู้ได้รับใบรับรองแจ้งความประสงค์ขอลดขอบข่ายที่ได้รับใบรับรองเป็นลายลักษณ์อักษร ให้คณะผู้ตรวจประเมินพิจารณาดำเนินการลดขอบข่ายใบรับรอง

7.3 การลดขอบข่ายใบรับรอง

7.3.1 คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำหนังสือแจ้งผู้ได้รับใบรับรองเพื่อให้ ดำเนินการปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน

7.3.2 ก่อนครบกำหนดเวลา คณะผู้ตรวจประเมินทำการตรวจติดตามผลการแก้ไขปรับปรุง ถ้าพบว่า ไม่สามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมผลการตรวจประเมินซึ่งประกอบด้วย แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC09) แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06) และแบบฟอร์มบันทึกการแก้ไขข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06) และพิจารณาความถูกต้องของขอบข่ายใบรับรองและข้อมูลทั่วไปของผู้ยื่นคำขอเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาลดขอบข่ายใบรับรอง

7.3.3 เมื่อที่ประชุมคณะกรรมการมีมติให้ลดขอบข่ายใบรับรองให้มีผลบังคับใช้นับจากวันที่คณะกรรมการมีมติ โดยดำเนินการแจ้งผู้ได้รับใบรับรองทราบ และยุติการอ้างถึงใบรับรองในขอบข่ายที่ถูกลดทันที

7.3.4 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ แจ้งผู้ได้รับใบรับรองเพื่อยกเลิกและเรียกใบรับรองคืน โดยใบรับรองฉบับเดิมคืนภายใน 30 วันนับจากวันที่ออกหนังสือแจ้งถึงผู้ได้รับใบรับรองและส่งใบรับรองฉบับใหม่ให้ผู้ได้รับใบรับรอง ทั้งนี้ ใบรับรองที่ออกใหม่มีอายุเท่ากับอายุใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่ พร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองให้เป็นปัจจุบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจประเมิน	รหัส OP-AUD-FC02
	หน้า 7/7

7.4 การพักใช้ใบรับรอง

กรณีพบว่าผู้ได้รับใบรับรองไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด และ/หรือไม่ปฏิบัติตามระบบที่ได้รับใบรับรอง และ/หรือไม่แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมข้อมูลเสนอคณะกรรมการพิจารณา การพักใช้ใบรับรอง

7.4.1 คณะผู้ตรวจประเมิน สรุปรายละเอียดข้อเท็จจริงที่พบเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาพักใช้ใบรับรอง

7.4.2 คณะกรรมการพิจารณา หากเห็นว่ามีเหตุอันสมควรที่จะต้องทำการพักใช้ใบรับรอง

7.4.3 เลขานุการคณะกรรมการทำหนังสือแจ้งผู้ได้รับใบรับรอง ให้แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือจากคณะผู้ตรวจประเมิน

7.4.4 คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจติดตามผลการแก้ไขปรับปรุง หากพบว่า ผู้ได้รับใบรับรองสามารถแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะผู้ตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้คงไว้ซึ่งใบรับรองต่อไป แต่หากการแก้ไขปรับปรุงยังไม่มีประสิทธิภาพ คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมข้อมูล จัดส่งให้คณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้พักใช้ใบรับรอง การพักใช้ใบรับรองแต่ละครั้ง มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน

ทั้งนี้ผู้ได้รับใบรับรองที่ถูกพักใช้ใบรับรองสามารถส่งผลการแก้ไขปรับปรุงให้คณะผู้ตรวจประเมินภายใน 180 วัน หลังจากคณะกรรมการมีมติพักใช้ใบรับรอง หากพ้นกำหนดให้ดำเนินการตามขั้นตอนการเพิกถอนใบรับรองต่อไป

7.5 การเพิกถอนใบรับรอง

กรณีพบว่าผู้ได้รับใบรับรอง เป็นไปตามกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณี จะเป็นการพิจารณาการเพิกถอนใบรับรอง ดังนี้

7.5.1 ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ และส่งผลกระทบร้ายแรง ตัวอย่างเช่น นำผลผลิตจากแหล่งผลิตอื่นมาอ้างอิงใบรับรองในชื่อของแหล่งผลิตที่ได้รับใบรับรอง

7.5.2 ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ได้รับใบรับรองในสาระสำคัญ ตัวอย่างเช่น มีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่าไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด

7.5.3 ไม่ปฏิบัติตามระบบที่ได้รับใบรับรองหลังจากถูกพักใช้ใบรับรอง 2 ครั้ง ในระยะเวลา 2 ปี

7.5.4 มีข้อร้องเรียนที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อการได้รับใบรับรอง

คณะผู้ตรวจประเมินทำหนังสือแจ้งผู้ได้รับใบรับรองให้แก้ไขปรับปรุง ให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้ง คณะผู้ตรวจประเมิน ทำการตรวจติดตามผลการแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งเมื่อครบระยะเวลาที่ผู้ได้รับใบรับรองเสนอไว้

กรณีพบว่าผู้ได้รับใบรับรอง สามารถแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพให้คงไว้ซึ่งใบรับรองต่อไป

กรณีพบว่าผู้ได้รับใบรับรองไม่ปรับปรุงแก้ไขใดๆ หรือแก้ไขระบบแล้วยังไม่มีประสิทธิภาพให้คณะผู้ตรวจประเมินนำผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเพิกถอนใบรับรอง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รหัส OP-CC-FC03
องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการ	หน้า 2/4

4.3.5 สรุปผลการพิจารณาการออกใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรอง เพื่อให้คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตามผลพิจารณานั้น

4.3.6 รายงานผลการพิจารณาการออกใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรองให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ดำเนินการต่อไป

4.3.7 ดำเนินการเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้การรับรอง และคณะกรรมการต้องรักษาความลับและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในการตรวจประเมินที่พิจารณาให้การรับรอง

5. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 วางแผนและดำเนินการก่อนการประชุม

5.1.1 วางแผนการประชุมคณะกรรมการ โดยดำเนินการประชุมอย่างน้อย 3 เดือนต่อ 1 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม และแจ้งให้คณะกรรมการทราบ

5.1.2 เลขานุการจัดทำหนังสือเชิญประชุม กำหนดวัน เวลา สถานที่การประชุม และวาระการประชุม รวมทั้งรวบรวมเอกสารประกอบการประชุม ประกอบด้วย

(1) แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC09) การตรวจประเมินเพื่อออกใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การยกเลิกใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง แล้วแต่กรณี

(2) เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5.1.3 ส่งหนังสือเชิญคณะกรรมการ และคณะผู้ตรวจประเมินที่เกี่ยวข้องประชุมพร้อมระเบียบวาระการประชุม และเอกสารประกอบการประชุมให้คณะกรรมการ (กรณีมีเหตุเร่งด่วนเลขานุการคณะกรรมการ อาจให้มีการนัดประชุมโดยวิธีอื่นได้) และจัดส่งเอกสารประกอบการประชุมให้คณะกรรมการล่วงหน้า

5.2 การประชุมคณะกรรมการ

5.2.1 องค์ประชุมของคณะกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม และในกรณีที่ประธานคณะกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม กรณีที่คณะกรรมการมาประชุมไม่ถึงกึ่งหนึ่งขององค์ประกอบคณะกรรมการ ให้เลขานุการคณะกรรมการดำเนินการนัดประชุมใหม่หรือพิจารณาเรื่องที่ต้องพิจารณาโดยวิธีอื่น เช่น เวียนหนังสือหรือประชุมผ่านอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

5.2.2 คณะกรรมการดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการ และลงนามในรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ

5.2.3 การลงมติให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการหนึ่งคนให้มีเสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการ ออกเสียงชี้ขาด และหากเรื่องใดไม่มีผู้คัดค้านถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รหัส OP-CC-FC03
องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการ	หน้า 3/4

5.2.4 ในการพิจารณาออกใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรอง แก่ผู้ยื่นคำขอและผู้ได้รับใบรับรอง คณะกรรมการที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นคำขอและผู้ได้รับใบรับรองต้องงดออกเสียงและไม่แสดงความคิดเห็นใดๆ

5.2.5 เลขานุการคณะกรรมการ บันทึกการประชุม และจัดทำรายงานการประชุมตามมติคณะกรรมการ

5.2.6 เลขานุการคณะกรรมการ จัดทำสรุปผลการพิจารณาการออกใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรอง แล้วแต่กรณี ให้คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตามมติที่ประชุม

5.2.7 เลขานุการคณะกรรมการ จัดทำสรุปผลการพิจารณาใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ จัดทำใบรับรอง เสนออธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนาม

5.2.8 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุม

(1) หนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการ

(2) รายชื่อผู้เข้าร่วมคณะกรรมการ

(3) ระเบียบวาระการประชุม

(4) เอกสารประกอบการประชุม

(5) รายงานการประชุมคณะกรรมการ

(6) แบบฟอร์มผลการพิจารณาของคณะกรรมการ (รหัส F-CC-FC12) และแบบฟอร์มสรุปรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการ (รหัส F-CC-FC13)

5.3 การออกใบรับรอง มติคณะกรรมการมีผลบังคับใช้ในใบรับรองนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ

5.4 การคงไว้ซึ่งใบรับรอง คณะกรรมการพิจารณาผลตามรายงานผลการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมิน กรณีต้องการข้อมูลเพิ่มเติมสามารถเชิญผู้ตรวจประเมินมาให้ข้อมูลคณะกรรมการ พิจารณาผล และจัดทำสรุปผลการพิจารณาของคณะกรรมการ และให้คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตามผลพิจารณา และแจ้งให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ทราบ

5.5 การต่ออายุใบรับรอง กรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเสร็จก่อนใบรับรองฉบับเดิมหมดอายุให้ดำเนินการออกใบรับรองฉบับใหม่มีผลต่อเนื่องจากใบรับรองฉบับเดิม กรณีการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุใบรับรองดำเนินการไม่แล้วเสร็จและใบรับรองหมดอายุก่อนการประเมินแล้วเสร็จให้พิจารณา ดังนี้

5.5.1 หากปัญหาเกิดจากผู้ได้รับใบรับรอง วันที่ต่ออายุใบรับรองจะมีผลไม่ต่อเนื่องจากใบรับรองฉบับเดิม โดยกำหนดต่ออายุให้นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติให้ต่ออายุใบรับรอง

5.5.2 หากปัญหาเกิดจากคณะผู้ตรวจประเมิน วันที่ต่ออายุใบรับรองจะมีผลต่อเนื่องจากใบรับรองฉบับเดิม

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รหัส OP-CC-FC03
องค์ประกอบ หน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการ	หน้า 4/4

5.6 การลดขอบข่ายใบรับรอง มติคณะกรรมการมีผลบังคับใช้นับจากวันที่คณะกรรมการมีมติ โดยดำเนินการแจ้งผู้ได้รับใบรับรองให้ทราบมติ และยุติการอ้างถึงใบรับรองในขอบข่ายที่ถูกลดทันที

5.7 การพักใช้ใบรับรอง มติคณะกรรมการมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ โดยแต่ละครั้งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน

5.8 การเพิกถอนใบรับรอง มติคณะกรรมการมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ โดยผู้ได้รับใบรับรอง จะไม่ได้รับการพิจารณารับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์เป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี

5.9 การยกเลิกใบรับรอง มติคณะกรรมการมีผลบังคับใช้ในใบร่งนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ ตามที่คณะผู้ตรวจประเมินเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาให้การยกเลิก ภายหลังตรวจพบสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง ดังนี้

- 5.9.1 ผู้ได้รับใบรับรอง ยกเลิกประกอบกิจการ
- 5.9.2 ผู้ได้รับใบรับรอง เป็นบุคคลล้มละลายหรือเป็นคนไร้ความสามารถ
- 5.9.3 ผู้ได้รับใบรับรอง เสียชีวิต
- 5.9.4 ผู้ได้รับใบรับรอง โอนกิจการให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัว
- 5.9.5 ผู้ได้รับใบรับรอง แจ้งขอยกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษร
- 5.9.6 มีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด และผู้ได้รับใบรับรองไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดได้

หมายเหตุ: ในกรณีที่มีการคัดค้าน หรือไม่เห็นด้วยกับการพิจารณา หรือมีความคิดเห็นคัดค้านกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการ หรือสั่งให้คณะกรรมการ เปลี่ยนแปลงมติ โดยมีเหตุผลอันไม่สมควร ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่เป็นกลางในการออกใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรอง ให้คณะกรรมการ ทำหนังสือแจ้งกรมปศุสัตว์ เพื่อแสดงความโปร่งใสและเป็นกลาง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การออกใบรับรอง	รหัส OP-GC-FC04
	หน้า 1/3

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในการตรวจประเมินการออกใบรับรองดำเนินงานเป็นไปในรูปแบบแนวทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

2. ขอบข่าย

ครอบคลุมการปฏิบัติงานการให้การตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมินในการออกใบรับรอง ตั้งแต่การจัดทำแผนการตรวจประเมิน การตรวจประเมิน การพิจารณาการออกใบรับรอง จนถึงการจัดทำใบรับรอง

3. นิยาม

ความหมายของคำอื่นๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามคำนิยามในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองที่กำหนด

4. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1 เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ รับสมัครผู้มีความประสงค์จะขอรับใบรับรอง

4.2 ผู้มีความประสงค์ยื่นเรื่องขอใบรับรองที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

4.3 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติผู้ประสงค์ขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

4.4 เอกสารสำหรับการยื่นขอใบรับรอง

4.4.1 แบบฟอร์มคำขอใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

(รหัส F-DLD-FC02)

4.4.2 แบบบันทึกข้อมูลประจำแปลงพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-DLD-FC04)

4.4.2 หลักฐานเอกสารประกอบ

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นคำขอ 1 ฉบับ

(2) ในกรณีขอต่ออายุใบรับรองต้องแนบใบรับรองที่หมดอายุ

4.5 คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ

4.5.1 ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”

4.5.2 เป็นเจ้าของ/ผู้จัดการ/ผู้แทนหน่วยงาน องค์กรที่ขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

4.5.3 ไม่เป็นผู้ถูกเพิกถอนใบรับรอง หรือเคยถูกเพิกถอนใบรับรองมาแล้วยังไม่เกิน 2 ปี

4.5.4 ได้รับการปรับปรุงการผลิตพืชอาหารสัตว์ให้เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

4.6 เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ส่งรายชื่อผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน ให้คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมิน

4.7 คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำแผนการตรวจประเมิน และศึกษาข้อมูลจากแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลประจำแปลงพืชอาหารสัตว์ พร้อมจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน

4.8 คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำหนังสือ โทรสาร โทรศัพท์ หรือ e-mail แจ้งกำหนดการตรวจประเมินให้แก่ผู้ยื่นคำขอทราบก่อนการตรวจประเมินอย่างน้อย 7 วัน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การออกใบรับรอง	รหัส OP-GC-FC04
	หน้า 2/3

4.9 คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์

4.10 เมื่อเดินทางมาถึงแหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ หัวหน้าผู้ตรวจประเมินดำเนินการเปิดประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดในการตรวจประเมิน

4.11 คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยตรวจประเมินระบบการบันทึกข้อมูล และตรวจประเมินเพื่อหาหลักฐานให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยตรวจประเมินด้วยการสัมภาษณ์ การตรวจเอกสาร การตรวจพินิจ คู่มือวิเคราะห์ การสังเกต กิจกรรมและสถานะพื้นที่ที่ตรวจประเมินทั้งในแปลงและนอกแปลง จากนั้นบันทึกสิ่งที่พบจากการตรวจประเมินในแบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตรสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC08)

เมื่อตรวจประเมินแล้วเสร็จ คณะผู้ตรวจประเมินประชุมเพื่อพิจารณาผลการตรวจประเมินเพื่อหาข้อบกพร่อง ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงข้อบกพร่องที่พบ

4.12 หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินรับรองผลการตรวจประเมิน ในแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

4.13 คณะผู้ตรวจประเมิน รายงานผลการตรวจประเมินให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้แทนรับทราบในการปิดประชุม รวมทั้งแจ้งสิ่งที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการและสิ่งที่ผู้ยื่นคำขอต้องดำเนินการต่อไป พร้อมทั้งมอบสำเนาแบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการตรวจประเมินการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตรสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC09) และแบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06) (ถ้ามี)

4.14 คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการออกใบรับรอง โดยต้องนำเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาภายใน 30 วัน นับจากวันที่ตรวจประเมินแล้วเสร็จกรณีไม่พบข้อบกพร่อง หรือวันที่ได้ดำเนินการตรวจติดตามแก้ไขข้อบกพร่องแล้วเสร็จ หรือวันที่ยอมรับแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้ยื่นคำขอ

4.15 การพิจารณาผลการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมิน

4.15.1 กรณีไม่พบข้อบกพร่อง แต่อาจมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการออกใบรับรอง

4.15.2 กรณีพบเฉพาะข้อบกพร่องไม่รุนแรง ให้คณะผู้ตรวจประเมินพิจารณาแนวทางการแก้ไขและป้องกันข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นตามผู้ยื่นคำขอเสนอ หากเห็นว่าเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขที่ยอมรับได้ ให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมิน เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการออกใบรับรอง

4.15.3 หากพบข้อบกพร่องรุนแรง คณะผู้ตรวจประเมินได้ทำการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดแล้ว พบว่า ผู้ยื่นคำขอได้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว ครบถ้วนแล้ว คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการออกใบรับรอง

ทั้งนี้ผู้ยื่นคำขอสามารถดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องได้ 2 ครั้ง ภายในระยะเวลา 6 เดือน นับจากวันตรวจประเมินครั้งแรก หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้ดำเนินการตรวจประเมินใหม่ทุกข้อกำหนดโดยไม่ต้องยื่นคำขอรับรองใหม่ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ยื่นขอครั้งแรก

4.16 คณะกรรมการส่งมติการพิจารณาให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

4.17 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ดำเนินการจัดทำใบรับรอง เสนออธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนาม พร้อมจัดทำทะเบียนผู้ที่ได้รับใบรับรองและสำเนารายชื่อ แจ้งคณะผู้ตรวจประเมิน และจัดส่งใบรับรองให้แก่ผู้ได้รับใบรับรอง ทั้งนี้วันที่มีผลบังคับใช้ในใบรับรองนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การออกใบรับรอง	รหัส OP-GC-FC04
	หน้า 3/3

5. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

5.1 แบบฟอร์มกำหนดการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์
(รหัส F-AUD-FC05)

5.2 แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06)

5.3 แบบฟอร์มบันทึกการแก้ไขข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC07)

5.4 แบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์
(รหัส F-AUD-FC08)

5.5 แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์
(รหัส F-AUD-FC09)

5.6 แบบฟอร์มการส่งตัวอย่างดิน (รหัส F-AUD-FC10)

5.7 แบบฟอร์มการส่งตัวอย่างน้ำ (รหัส F-AUD-FC11)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การคงไว้ซึ่งใบรับรอง	รหัส OP-MC-FC05
	หน้า 1/3

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในการตรวจติดตามการคงไว้ซึ่งใบรับรองดำเนินงานเป็นไปในรูปแบบแนวทางเดียวกัน

2. ขอบข่าย

ครอบคลุมตั้งแต่การจัดทำแผนการตรวจติดตามผลเพื่อการคงไว้ซึ่งใบรับรอง การตรวจประเมิน การพิจารณาผลการตรวจประเมินจนถึงการตัดสินใจคงไว้ซึ่งใบรับรองของคณะกรรมการ

3. นิยาม

ความหมายของคำอื่นๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามคำนิยามในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองที่กำหนด

4. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ จัดทำแผนการปฏิบัติงานตรวจติดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารให้แก่คณะผู้ตรวจประเมิน อย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบอายุใบรับรองคราวละ 2 ปี โดยจะดำเนินการทุกๆ 11-12 เดือน นับจากวันที่ตรวจประเมินครั้งล่าสุด

กรณีจำเป็นต้องตรวจติดตามผลครั้งที่ 2 ให้ดำเนินการเป็นการตรวจต่ออายุใบรับรองโดยตรวจประเมินทุกข้อกำหนดและดำเนินการตรวจก่อนใบรับรองหมดอายุอย่างน้อย 90 วัน แต่ไม่เกิน 120 วันและต้องไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันที่ตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ครั้งล่าสุด

4.2 แผนการตรวจติดตามอาจปรับให้มีความถี่มากขึ้นและให้มีการตรวจกรณีพิเศษ โดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าในกรณีต่อไปนี้

4.2.1 มีเหตุอันควรสงสัยว่าการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์มีประสิทธิภาพลดลง และคณะกรรมการมีมติให้ทำการตรวจประเมิน

4.2.2 เมื่อวิเคราะห์ข้อร้องเรียนหรือข้อมูลอื่น ๆ แล้วพบว่า ผู้ได้รับใบรับรองไม่ปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ หรือหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

4.3 คณะผู้ตรวจประเมิน เตรียมการตรวจติดตาม โดยทำการศึกษาข้อมูลต่างๆ จากแฟ้มประวัติ ผู้ได้รับใบรับรองและผลวิเคราะห์จากการสุ่มตัวอย่างในการตรวจประเมินเพื่อขอใบรับรองครั้งแรกหรือการตรวจต่ออายุใบรับรองหรือผลวิเคราะห์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (แล้วแต่กรณี)

จากนั้นทำการกำหนดแผนการตรวจประเมิน และจัดเตรียมเอกสารต่างๆ กรณีที่มีการเก็บตัวอย่างให้คณะผู้ตรวจประเมินบันทึกรายละเอียดของตัวอย่าง

4.4 คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำหนังสือ โทรสาร โทรศัพท์ หรือ e-mail แจ้งกำหนดการตรวจติดตามผลให้แก่ผู้ได้รับใบรับรองก่อนการตรวจประเมินอย่างน้อย 7 วัน

4.5 หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินเปิดประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดในการตรวจประเมิน เมื่อเดินทางมาถึงแหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์

4.6 คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมินตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยตรวจประเมินระบบการบันทึกข้อมูล และตรวจประเมินเพื่อหาหลักฐานให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยตรวจประเมินด้วยการสัมภาษณ์ การตรวจเอกสาร การตรวจพินิจ ดูผลวิเคราะห์ การสังเกตกิจกรรมและสภาวะพื้นที่ที่ตรวจประเมินทั้งในแปลงและนอกแปลง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การคงไว้ซึ่งใบรับรอง	รหัส OP-MC-FC05
	หน้า 2/3

เมื่อการตรวจติดตามแล้วเสร็จคณะผู้ตรวจประเมินประชุมเพื่อพิจารณาผลการตรวจติดตามเพื่อหาข้อบกพร่อง ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงข้อบกพร่องที่พบ

ทั้งนี้การตรวจติดตามผลเป็นการตรวจประเมินแบบย่อ ซึ่งอาจไม่ครบทุกข้อกำหนด โดยการตรวจติดตามทุกครั้งรวมกันในรอบอายุใบรับรอง 2 ปี จะต้องตรวจประเมินติดตามให้ครบทุกข้อกำหนด

4.7 คณะผู้ตรวจประเมินสรุปผลการตรวจประเมิน และบันทึกผลการตรวจประเมินในรูปแบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

4.8 คณะผู้ตรวจประเมิน แจ้งผลการตรวจติดตามให้ผู้ได้รับใบรับรองพร้อมสำเนาแบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ และสำเนาแบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่องให้ผู้ได้รับใบรับรองหรือผู้แทนรับทราบในการปิดประชุม รวมทั้งแจ้งสิ่งที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการ และสิ่งที่ผู้ได้รับใบรับรองต้องดำเนินการต่อไป

ผู้ได้รับใบรับรองจัดส่งแนวทางการแก้ไขภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับทราบ โดยให้ผู้ได้รับใบรับรองระบุสาเหตุของปัญหาที่พบแนวทางแก้ไข และแนวทางการป้องกันการเกิดซ้ำ และระยะเวลาแล้วเสร็จเพื่อนำไปสู่การทวนสอบความมีประสิทธิภาพต่อไป

4.9 คณะผู้ตรวจประเมิน ทวนสอบแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่อง หลังจากได้รับแนวทางการแก้ไขจากผู้ได้รับใบรับรอง เมื่อพิจารณาความมีประสิทธิภาพของแนวทางการแก้ไข และ/หรือคณะผู้ตรวจประเมินติดตามผลการแก้ไข ณ แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ของผู้ได้รับใบรับรอง (ถ้าจำเป็น) โดยแนวทางการนั้นขึ้นอยู่กับความรุนแรงของสิ่งที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดของการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

กรณีที่แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องไม่เหมาะสมให้แจ้งผู้ได้รับใบรับรองจัดส่งแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องใหม่

การตรวจติดตามผลการแก้ไข ณ แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ (ถ้าจำเป็น) คณะผู้ตรวจประเมินอาจพิจารณาตรวจติดตามผลการแก้ไข ในระหว่างการตรวจติดตามหรือการตรวจต่ออายุใบรับรองครั้งต่อไปยกเว้นกรณีข้อบกพร่องรุนแรง คณะผู้ตรวจประเมินต้องตรวจติดตามการแก้ไขภายใน 6 เดือน นับจากวันที่พบข้อบกพร่อง

ทั้งนี้ ผู้ได้รับใบรับรองสามารถดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องได้ 2 ครั้ง ภายในระยะเวลา 6 เดือน หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมผลการตรวจติดตามเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาพักใช้ใบรับรอง

4.10 การพิจารณาผลการตรวจติดตามของคณะผู้ตรวจประเมิน

4.10.1 กรณีไม่พบข้อบกพร่อง แต่อาจมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะให้คณะผู้ตรวจประเมินรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการคงไว้ซึ่งใบรับรอง

4.10.2 กรณีพบเฉพาะข้อบกพร่องไม่รุนแรง ให้คณะผู้ตรวจประเมินพิจารณาแนวทางการแก้ไข และป้องกันข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นตามที่ผู้ได้รับใบรับรองเสนอ หากเห็นว่าเป็นแนวทางการแก้ไขที่ยอมรับได้ ให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการคงไว้ซึ่งใบรับรอง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การคงไว้ซึ่งใบรับรอง	รหัส OP-MC-FC05
	หน้า 3/3

4.10.3 กรณีพบข้อบกพร่องรุนแรง และคณะผู้ตรวจประเมินได้ทำการตรวจติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดแล้ว พบว่า ผู้ได้รับใบรับรองได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว ครบถ้วนแล้ว คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการคงไว้ซึ่งใบรับรอง

4.10.4 กรณีพบข้อบกพร่องรุนแรงและข้อบกพร่องไม่รุนแรง และคณะผู้ตรวจประเมินได้ทำการตรวจติดตามผลการแก้ไข ข้อบกพร่องทั้งหมดแล้ว พบว่าผู้ได้รับใบรับรองได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว ให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการคงไว้ซึ่งใบรับรอง

ทั้งนี้ผู้ได้รับใบรับรองสามารถดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องได้ 2 ครั้ง ภายในระยะเวลา 6 เดือน นับจากวันที่ตรวจติดตาม หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้ดำเนินการเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง หรือการเพิกถอนใบรับรองแล้วแต่กรณี

4.11 คณะผู้ตรวจประเมิน ต้องดำเนินการนำเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาภายใน 30 วัน นับจากวันที่ตรวจแล้วเสร็จ ในกรณีไม่พบข้อบกพร่อง หรือวันที่ได้ดำเนินการตรวจติดตามการแก้ไขข้อบกพร่องแล้วเสร็จ หรือวันที่ยอมรับแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้ได้รับใบรับรอง

4.12 คณะกรรมการแจ้งผลการพิจารณาการคงไว้ซึ่งใบรับรองให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ เพื่อเสนอแจ้งคณะผู้ตรวจประเมิน และแจ้งผู้ได้รับใบรับรองทราบ พร้อมรายงานกรมปศุสัตว์ทราบ

5. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

5.1 แบบฟอร์มกำหนดการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC05)

5.2 แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06)

5.3 แบบฟอร์มบันทึกการแก้ไขข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC07)

5.4 แบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-P08)

5.5 แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC09)

5.6 แบบฟอร์มผลการพิจารณาของคณะกรรมการ (รหัส F-CC-FC12)

5.7 แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการ (รหัส F-CC-FC013)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การต่ออายุใบรับรอง	รหัส OP-RC-FC06
	หน้า 1/3

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในการตรวจต่ออายุใบรับรองดำเนินงานเป็นไปในรูปแบบแนวทางเดียวกัน และมีประสิทธิภาพ

2. ขอบข่าย

ครอบคลุมการปฏิบัติงานการตรวจต่ออายุใบรับรอง ตั้งแต่การทำหนังสือแจ้งเตือนผู้ได้รับใบรับรอง การยื่นขอต่ออายุ การตรวจประเมิน การพิจารณาการต่ออายุใบรับรองจนถึงการจัดทำใบรับรอง

3. นิยาม

ความหมายของคำอื่นๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามคำนิยามในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองที่กำหนด

4. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1 เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ตรวจสอบรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองและทำหนังสือแจ้งผู้ได้รับใบรับรอง หรือติดต่อโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่งอย่างน้อย 120 วันก่อนใบรับรองหมดอายุ เพื่อให้ผู้ได้รับใบรับรองดำเนินการยื่นคำขอต่ออายุใบรับรองทั้งนี้ผู้ได้รับใบรับรองต้องยื่นคำขอต่ออายุใบรับรองก่อนใบรับรองหมดอายุอย่างน้อย 90 วัน

4.2 เจ้าหน้าที่แจ้งรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองที่ยื่นขอต่ออายุใบรับรองให้คณะผู้ตรวจประเมิน

4.3 คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำแผนการตรวจประเมินและจัดทำหนังสือ โทรสาร โทรศัพท์ หรือ e-mail แจ้งกำหนดการต่ออายุใบรับรอง ให้ผู้ได้รับใบรับรองทราบก่อนการตรวจประเมินอย่างน้อย 7 วัน หากจำเป็นต้องมีการตรวจติดตามครั้งที่ 2 สามารถดำเนินการได้ โดยตรวจประเมินทุกข้อกำหนดและดำเนินการตรวจประเมินก่อนใบรับรองหมดอายุอย่างน้อย 90 วัน และต้องไม่เกิน 1 ปีนับจากวันที่ตรวจประเมินครั้งล่าสุด

4.4 คณะผู้ตรวจประเมิน เตรียมการตรวจประเมินโดยศึกษาข้อมูลประวัติของผู้ได้รับใบรับรอง รวมทั้งทบทวนเกณฑ์ที่กำหนดของการตรวจการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ และดำเนินการประเมินเอกสารต่าง ๆ ของผู้ได้รับใบรับรองเพื่อประเมินความสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด

กรณีพบว่า เอกสารไม่สอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนด คณะผู้ตรวจประเมินจะดำเนินการแจ้งให้ผู้ได้รับใบรับรองทราบและร้องขอให้มีการแก้ไขก่อนที่จะดำเนินการตรวจต่ออายุใบรับรอง

4.5 หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินเปิดประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดในการตรวจประเมิน เมื่อเดินทางมาถึงแหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์

4.6 คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมินการผลิตพืชอาหารสัตว์และตรวจประเมินเพื่อหาข้อมูลหลักฐานให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยการตรวจประเมินด้วยการสัมภาษณ์ การตรวจเอกสาร ตรวจพินิจ การสังเกตกิจกรรม และสภาวะพื้นที่ที่ตรวจประเมินทั้งภายในแปลงและภายนอกแปลง

4.7 คณะผู้ตรวจประเมินสรุปผลการตรวจประเมิน และบันทึกผลการประเมินในแบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC08)

4.8 คณะผู้ตรวจประเมินแจ้งผลการตรวจประเมินให้ผู้ได้รับใบรับรอง พร้อมสำเนาแบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC09) และแบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06) ให้ผู้ได้รับใบรับรองหรือผู้แทนรับทราบในการปิดประชุม รวมทั้งแจ้งสิ่งที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการและสิ่งที่ผู้ได้รับใบรับรองต้องดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การต่ออายุใบรับรอง	รหัส OP-RC-FC06
	หน้า 2/3

ผู้ได้รับใบรับรองจัดส่งแนวทางการแก้ไขภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับทราบ โดยให้ผู้ได้รับใบรับรองระบุสาเหตุของปัญหาที่พบแนวทางแก้ไข และแนวทางการป้องกันการเกิดซ้ำ และระยะเวลาแล้วเสร็จ เพื่อนำไปสู่การทวนสอบความมีประสิทธิภาพต่อไป

4.9 คณะผู้ตรวจประเมินทวนสอบแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่อง หลังจากได้รับแนวทางการแก้ไขจากผู้ได้รับใบรับรอง เมื่อพิจารณาความมีประสิทธิภาพของแนวทางการแก้ไข และ/หรือคณะผู้ตรวจประเมินติดตามผลการแก้ไข ณ แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ของผู้ได้รับใบรับรอง (ถ้าจำเป็น) โดยแนวทางการนั้นขึ้นอยู่กับความรุนแรงของสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

กรณีที่แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องไม่เหมาะสมให้แจ้งผู้ได้รับใบรับรองจัดส่งแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องใหม่

ทั้งนี้ผู้ได้รับใบรับรองสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ 2 ครั้ง ภายในระยะเวลา 6 เดือน หากพ้นระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ได้รับใบรับรองแจ้งคณะผู้ตรวจประเมินตรวจต่ออายุใบรับรองใหม่เมื่อมีความพร้อม

4.10 การพิจารณาผลการตรวจต่ออายุใบรับรอง

4.10.1 กรณีไม่พบข้อบกพร่อง แต่อาจมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการต่ออายุใบรับรอง

4.10.2 กรณีพบข้อบกพร่องไม่รุนแรง ให้คณะผู้ตรวจประเมินพิจารณาแนวทางการแก้ไขป้องกันข้อบกพร่องและป้องกันข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นตามที่ได้รับใบรับรองเสนอ หากเห็นว่าเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขที่ยอมรับได้ ให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการต่ออายุใบรับรอง

4.10.3 กรณีพบข้อบกพร่องรุนแรงและคณะผู้ตรวจประเมินได้ทำการตรวจติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดแล้วพบว่าผู้ได้รับใบรับรองได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดเรียบร้อยแล้วคณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการต่ออายุ

4.10.3 กรณีพบข้อบกพร่องรุนแรงและข้อบกพร่องไม่รุนแรง และคณะผู้ตรวจรับรองได้ทำการตรวจติดตามแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดแล้ว พบว่าผู้ได้รับใบรับรองได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว ครบถ้วนแล้ว ให้คณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมรายงานผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการต่ออายุใบรับรอง

ทั้งนี้ผู้ได้รับใบรับรองสามารถดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องได้ 2 ครั้ง ภายในระยะเวลา 6 เดือน นับจากวันที่ตรวจต่ออายุ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้ดำเนินการตรวจประเมินใหม่ทุกข้อกำหนดโดยไม่ต้องยื่นคำขอใหม่ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

4.11 คณะผู้ตรวจประเมิน ต้องดำเนินการนำเรื่องเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายใน 30 วัน นับจากวันที่ตรวจประเมินแล้วเสร็จกรณีไม่พบข้อบกพร่อง หรือวันที่ได้ดำเนินการตรวจติดตามการแก้ไขข้อบกพร่องแล้วเสร็จ หรือวันที่ยอมรับแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้ได้รับใบรับรอง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การต่ออายุใบรับรอง	รหัส OP-RC-FC06
	หน้า 3/3

4.12 คณะกรรมการแจ้งผลการพิจารณาการต่ออายุใบรับรองให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ดำเนินการจัดทำใบรับรอง ทั้งนี้การตรวจต่ออายุใบรับรองให้ยึดแนวทางดำเนินการดังต่อไปนี้

กรณีการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุใบรับรองดำเนินการแล้วเสร็จ และคณะกรรมการพิจารณาให้ต่ออายุใบรับรองก่อนใบรับรองฉบับเดิมหมดอายุ ให้ดำเนินการออกใบรับรองฉบับใหม่ และกำหนดวันที่ต่ออายุมีผลต่อเนื่องจากใบรับรองฉบับเดิม

กรณีการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุใบรับรองดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และใบรับรองหมดอายุก่อนการตรวจประเมินแล้วเสร็จให้พิจารณา ดังนี้

4.12.1 หากปัญหาเกิดจากผู้ได้รับใบรับรอง วันที่ต่ออายุใบรับรองจะมีผลไม่ต่อเนื่องจากใบรับรองฉบับเดิม โดยกำหนดวันที่ต่ออายุใบรับรองให้มีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ

4.12.2 หากปัญหาการตรวจประเมินเกิดจากคณะผู้ตรวจประเมิน วันที่ต่ออายุใบรับรองจะมีผลต่อเนื่องจากใบรับรองฉบับเดิม

5. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

5.1 แบบฟอร์มกำหนดการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC05)

5.2 แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC06)

5.3 แบบฟอร์มบันทึกการแก้ไขข้อบกพร่อง (รหัส F-AUD-FC07)

5.4 แบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC08)

5.5 แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (รหัส F-AUD-FC09)

5.6 แบบฟอร์มผลการพิจารณาของคณะกรรมการ (รหัส F-CC-FC12)

5.7 แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการ (รหัส F-CC-FC13)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง	รหัส OP-SC/WC-FC07
	หน้า 1/3

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในการการลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง ดำเนินงานให้เป็นไปในรูปแบบแนวทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

2. ขอบข่าย

ครอบคลุมการปฏิบัติงาน การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง ตั้งแต่สาเหตุซึ่งนำไปสู่การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง การตรวจประเมิน จนถึงการศึกษาของคณะกรรมการ

3. นิยาม

ความหมายของคำอื่นๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามคำนิยามในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองที่กำหนด

4. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1 การลดขอบข่ายใบรับรอง

4.1.1 คณะผู้ตรวจประเมินตรวจพบหรือรับทราบว่าผู้ได้รับใบรับรอง เป็นไปตามกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) ผู้ได้รับใบรับรองไม่สามารถรักษามาตรฐานที่ได้รับใบรับรองในบางส่วนของขอบข่ายที่ได้รับใบรับรองไว้ได้ หรือ

(2) ผู้ได้รับใบรับรองแจ้งความประสงค์ขอลดขอบข่ายที่ได้รับใบรับรองเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น การลดขอบข่ายพื้นที่ปลูก

4.1.2 คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำหนังสือแจ้งผู้ได้รับใบรับรองเพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้ง คณะผู้ตรวจประเมินทำการตรวจติดตามการแก้ไขปรับปรุง หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมควรที่จะต้องทำการพิจารณาลดขอบข่ายใบรับรองหรือผู้ได้รับใบรับรองไม่สามารถดำเนินการปรับปรุงแก้ไขได้ตามระยะเวลาที่กำหนดให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการลดขอบข่ายใบรับรองต่อไป

4.1.3 คณะกรรมการ ดำเนินการพิจารณาตามข้อเสนอของคณะผู้ตรวจประเมิน กรณีคณะกรรมการมีมติเห็นควรให้ลดขอบข่ายใบรับรอง ให้คณะกรรมการแจ้งสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ให้ทราบ

4.1.4 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ จัดทำหนังสือถึงผู้ได้รับใบรับรอง เพื่อยกเลิกและเรียกใบรับรองฉบับเดิมคืน และให้ผู้ได้รับใบรับรองยุติการอ้างถึงใบรับรองในขอบข่ายที่ถูกลดทันที ให้มีผลบังคับใช้ นับจากวันที่คณะกรรมการมีมติ ทั้งนี้ผู้ได้รับใบรับรองต้องส่งใบรับรองฉบับเดิมคืนภายใน 30 วัน นับจากวันที่ออกหนังสือแจ้งถึงผู้ได้รับใบรับรอง จากนั้นดำเนินการออกใบรับรองฉบับใหม่แทน และปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองให้เป็นปัจจุบัน

4.1.5 เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ รายงานผลการลดขอบข่ายให้คณะผู้ตรวจประเมินและรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง	รหัส OP-SC/WC-FC07
	หน้า 2/3

4.2 การพักใช้ใบรับรอง

4.2.1 คณะผู้ตรวจประเมินตรวจพบหรือรับทราบว่าผู้ได้รับใบรับรอง เป็นไปตามกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

(2) ไม่แก้ไขข้อบกพร่องในระยะเวลาที่กำหนด ในระหว่างการตรวจติดตาม

4.2.2 ผู้ได้รับใบรับรองสามารถแก้ไขปรับปรุงให้แล้วเสร็จได้ 2 ครั้งภายในระยะเวลา 6 เดือน คณะผู้ตรวจประเมินทำการตรวจติดตามการแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งเมื่อครบระยะเวลาที่ผู้ได้รับใบรับรองเสนอไว้

(1) กรณีพบว่า ผู้ได้รับใบรับรองสามารถแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้คงไว้ซึ่งใบรับรองต่อไป

(2) กรณีพบว่า ผู้ได้รับใบรับรองไม่ปรับปรุงแก้ไขใด ๆ หรือแก้ไขปรับปรุงแล้วยังไม่มีประสิทธิภาพ ให้คณะผู้ตรวจประเมินนำเรื่องเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาพักใช้ใบรับรอง

4.2.3 คณะกรรมการ ดำเนินการพิจารณาตามข้อเสนอของคณะผู้ประเมิน กรณีคณะกรรมการมีมติพักใช้ใบรับรองให้คณะกรรมการแจ้งสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ให้ทราบมติ ทั้งนี้การพักใช้ใบรับรองแต่ละครั้ง มีระยะไม่น้อยกว่า 60 วันแต่ไม่เกิน 180 วัน และกำหนดวันที่พักใช้ใบรับรองให้มีผลนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ

4.2.4 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ จัดทำหนังสือถึงผู้ได้รับใบรับรองทราบว่าถูกพักใช้ใบรับรอง

4.2.5 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ รายงานผลการพักใช้ใบรับรองให้คณะผู้ตรวจประเมินและกรมปศุสัตว์ทราบ

4.3 การเพิกถอนใบรับรอง

4.3.1 คณะผู้ตรวจประเมินตรวจพบหรือรับทราบว่าผู้ได้รับใบรับรอง เป็นไปตามกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ และส่งผลกระทบร้ายแรง เช่น ผู้ได้รับใบรับรองปลอมแปลงใบรับรองให้ผู้อื่นนำไปใช้ หรือนำผลผลิตจากแหล่งผลิตอื่นมาอ้างอิงใบรับรองในชื่อของแหล่งผลิตที่ได้รับใบรับรอง

(2) ไม่ปฏิบัติตามระบบที่ได้รับใบรับรองในสาระสำคัญ เช่น มีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่าไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด

(3) ไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากถูกพักใช้ใบรับรอง 2 ครั้ง ในระยะเวลา 2 ปี

(4) มีข้อร้องเรียนที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อการได้ใบรับรอง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดข้อบกพร่องใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง	รหัส OP-SC/WC-FC07
	หน้า 3/3

4.3.2 คณะผู้ตรวจประเมินแจ้งผู้ได้รับใบรับรองให้แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง ให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน และทำการตรวจติดตามการแก้ไขปรับปรุงเมื่อครบระยะเวลาที่ผู้ได้รับใบรับรองเสนอไว้

(1) กรณีพบว่า ผู้ได้รับใบรับรอง สามารถแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพให้คงไว้ซึ่งใบรับรองต่อไป

(2) กรณีพบว่า ผู้ได้รับใบรับรองไม่ปรับปรุงแก้ไขใด ๆ หรือแก้ไขแล้วยังไม่มีประสิทธิภาพให้คณะผู้ตรวจประเมินนำผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเพิกถอนใบรับรอง

4.3.3 คณะกรรมการ ดำเนินการพิจารณาข้อเสนอของคณะผู้ประเมิน กรณีผลการพิจารณาให้เพิกถอนใบรับรอง ให้คณะกรรมการแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ทราบมติ ทั้งนี้วันที่เพิกถอนใบรับรองให้มีผลบังคับใช้นับจากวันที่คณะกรรมการมีมติ โดยให้ผู้ถูกเพิกถอนใบรับรอง หยุดการใช้หรืออ้างถึงใบรับรอง

4.3.4 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ทำหนังสือแจ้งผู้ได้รับใบรับรองทราบว่าถูกเพิกถอนและขอใบรับรองฉบับเดิมคืนภายใน 30 วัน นับจากวันที่ออกหนังสือ และปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองให้เป็นปัจจุบัน และแจ้งคณะผู้ตรวจประเมินทราบ พร้อมรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การยกเลิกใบรับรอง	รหัส OP-CNC-FC08
	หน้า 1/2

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในการยกเลิกใบรับรองเป็นไปในแนวทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

2. ขอบข่าย

ครอบคลุมการปฏิบัติงานการยกเลิกใบรับรอง ตั้งแต่สาเหตุการยกเลิกใบรับรอง การดำเนินงาน การพิจารณายกเลิกใบรับรอง จนถึงแจ้งให้ผู้ได้รับใบรับรองทราบ

3. นิยาม

ความหมายของคำอื่นๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามคำนิยามในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองที่กำหนด

4. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1 การยกเลิกใบรับรอง

ใบรับรองจะถูกยกเลิกในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ได้รับใบรับรอง เลิกประกอบกิจการที่ได้รับการรับรอง
- (2) ผู้ได้รับใบรับรอง เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถ
- (3) ผู้ได้รับใบรับรอง เสียชีวิต
- (4) ผู้ได้รับใบรับรอง โอนกิจการให้บุคคลอื่น
- (5) ผู้ได้รับใบรับรอง แจ้งขอยกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษร
- (6) มีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด และผู้ได้รับใบรับรองไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดได้

การดำเนินการสำหรับกรณีที่ (1)-(4) เมื่อคณะผู้ตรวจประเมินได้รับข้อมูล ว่าผู้ได้รับใบรับรองได้ยกเลิกกิจการ หรือเป็นบุคคลล้มละลาย หรือเสียชีวิต หรือโอนกิจการให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัวให้ คณะผู้ตรวจประเมินสืบหาข้อเท็จจริงและจัดหาหลักฐานประกอบอย่างเป็นทางการ เป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อได้หลักฐานชัดเจนว่าผู้ได้รับใบรับรองยกเลิกประกอบกิจการที่ได้รับการรับรอง หรือเป็นบุคคลล้มละลายหรือเสียชีวิต หรือโอนกิจการให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัว ให้จัดทำบันทึกสรุปรายละเอียดข้อเท็จจริงและสรุปรายงานเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณายกเลิกใบรับรอง

การดำเนินการสำหรับกรณีที่ (5) เมื่อคณะผู้ตรวจประเมินได้รับคำขอยกเลิกใบรับรองจากผู้ได้รับใบรับรองที่แจ้งความประสงค์ขอยกเลิกใบรับรอง ให้คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำบันทึกสรุปรายละเอียดข้อเท็จจริงและสรุปรายงานเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณายกเลิกใบรับรอง

การดำเนินการสำหรับกรณีที่ (6) เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดที่ได้รับใบรับรอง คณะผู้ตรวจประเมินต้องแจ้งให้ผู้ได้รับใบรับรองทุกรายทราบล่วงหน้า เพื่อปรับปรุงระบบให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใหม่ตามระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อครบกำหนดเวลาคณะผู้ตรวจประเมินจะทำการตรวจประเมินตามข้อกำหนดใหม่ หากพบว่า ผู้ยื่นคำขอสามารถแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติงานการขอใบรับรอง แต่หากพบว่าผู้ได้รับใบรับรองไม่ปรับปรุงแก้ไขใด ๆ ให้คณะผู้ตรวจประเมินสรุปผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณายกเลิกใบรับรอง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การยกเลิกใบรับรอง	รหัส OP-CNC-FC08
	หน้า 2/2

4.2 คณะกรรมการ ดำเนินการพิจารณาข้อเสนอของคณะผู้ประเมิน กรณีผลพิจารณาให้ยกเลิกใบรับรอง ให้คณะกรรมการแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ทราบมติ ทั้งนี้วันที่ยกเลิกใบรับรองให้มีผลบังคับใช้นับจากวันที่คณะกรรมการมีมติ โดยให้ผู้ถูกยกเลิกใบรับรอง

4.3 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ทำหนังสือแจ้งผู้ได้รับใบรับรองทราบว่าถูกยกเลิกและขอใบรับรองฉบับเดิมคืนภายใน 30 วัน นับจากวันที่ออกหนังสือ และปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองให้เป็นปัจจุบัน และแจ้งคณะผู้ตรวจประเมินทราบ พร้อมรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บตัวอย่าง ดิน และน้ำ	รหัส OP-WI-FC09
	หน้า 1/5

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การปฏิบัติงานการเก็บตัวอย่าง ดินและน้ำ เป็นไปในแนวทางเดียวกันและมีคุณภาพ

2. ขอบข่าย

ครอบคลุมการปฏิบัติงานการเก็บตัวอย่าง ดินและน้ำ ตั้งแต่การเก็บตัวอย่าง และการนำส่งห้องปฏิบัติการ

3. นิยาม

ความหมายของคำอื่นๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามคำนิยามในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองที่กำหนด

4. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

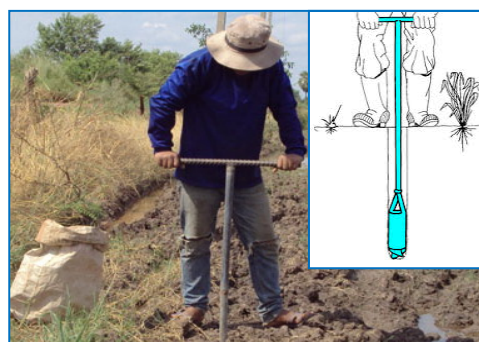
4.1 การเก็บตัวอย่างดิน การเก็บตัวอย่างดินเพื่อจะเป็นตัวแทนที่ดีของดินทั้งหมดในแปลงควรดำเนินการดังนี้

4.1.1 เวลาที่เหมาะสม การเก็บตัวอย่างดินควรเก็บก่อนฤดูปลูก 2 เดือน หรือภายหลังการเก็บเกี่ยวเพราะระยะนี้ดินจะแห้งไม่แฉะเกินไป ไม่ควรเก็บดินขณะเปียกหรือมีน้ำขังเพราะยากแก่การคลุกเคล้าให้เข้ากัน ความชื้นที่เหมาะสมในการเก็บตัวอย่างอาจสังเกตได้โดยการบีบดินให้แน่น เมื่อแบมือออกแล้วดินไม่ติดมือและดินจะร่วน

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและบรรจุตัวอย่างดิน เช่น จอบ เสียม ถุงพลาสติก กระบุง บังก์ จะต้องสะอาดไม่มีเศษปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช เถ้า ผงซักฟอกหรือเศษผงสกปรกอื่นๆ ที่จะเข้าไปปะปนกับตัวอย่างดินอันจะทำให้ผลการวิเคราะห์ดินผิดพลาดไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและบรรจุตัวอย่างดิน

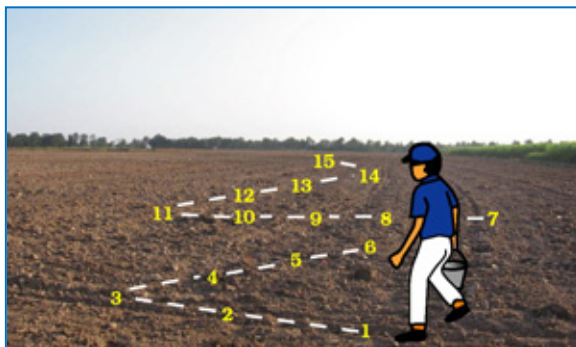

อุปกรณ์ที่ใช้ในการขุดเจาะเพื่อเก็บตัวอย่างดิน

4.1.3 ขนาดของแปลงที่เก็บตัวอย่าง ถ้ามีพื้นที่ไม่เกิน 10 ไร่ ให้กระจายเก็บตัวอย่างดินประมาณ 15 จุดโดยแต่ละจุดบนพื้นที่นั้นมีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน ควรตรวจดูความแตกต่างของดินแปลงนั้นอย่างถี่ถ้วน บางครั้งถ้าพื้นที่มีขนาดใหญ่ต้องแบ่งออกเป็นแปลงย่อยๆ (แต่ละแปลงไม่ควรเกิน 25 ไร่) ตามลักษณะความลาดเทของพื้นที่ แหล่งกำเนิดดิน พืชพรรณบนดิน สีของดินบริเวณของดินในระยะใกล้เคียงกันซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันมาก ยังต้องระวังในการเก็บตัวอย่างให้มาก โดยพิจารณา ดังนี้

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บตัวอย่าง ดิน และน้ำ	รหัส OP-WI-FC09
	หน้า 2/5

- (1) ดินบริเวณที่เป็นท้องกระทะ หรือติดกับแม่น้ำหรือทางน้ำลำธารและดินที่มีลักษณะแตกต่างกัน ควรแยกเก็บคนละตัวอย่าง
- (2) ดินที่เคยใส่ปุ๋ย สารเคมีหรือปูนขาวมาแล้ว ควรแยกเก็บจากดินที่ไม่เคยใส่ปุ๋ย สารเคมีหรือปูนขาว
- (3) ไม่ควรเก็บตัวอย่างดินจากบริเวณข้างรั้ว ข้างถนน ริมตลิ่ง บ้านเก่า คอกสัตว์หรือบริเวณที่มีปุ๋ยตกค้าง

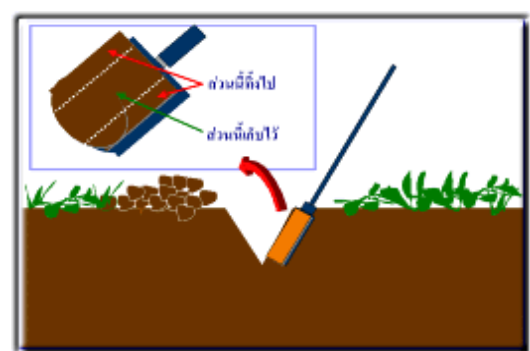
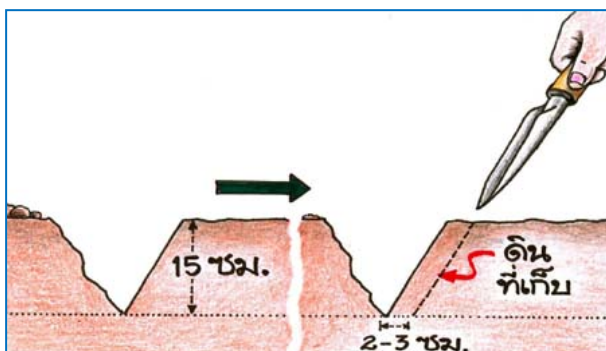
ถ้าพื้นที่ไม่เกิน 15 ไร่ กระจายเก็บประมาณ 15 จุด

ถ้าพื้นที่ขนาดใหญ่ ต้องแบ่งเป็นแปลงย่อย

4.1.4 วิธีการเจาะหรือขุดดิน ก่อนเจาะขุดหรือขุดดิน ควรวาดเศษพืช ใบไม้หรือสิ่งปกคลุมดินออกเสียก่อนแล้วขุดดินลึก 0-3 นิ้ว

โดยขุดเป็นรูปลิ้นใช้เสียมแซะดินจากปากหลุม ขนาลงไปตามหน้าดินที่ขุดลึกถึงก้นหลุมประมาณ 1/2 นิ้ว แล้วใช้นิ้วสะอาดตัดดินบนพลั่วหรือเสียมทั้งสองข้าง 2 ข้างออกเสียเหลือดินตรงกลางประมาณ 1 นิ้ว เอาดินที่ได้ใส่ถัง ทำเช่นนี้ประมาณ 15 จุด แล้วเอาดินมารวมกันเป็นตัวอย่างเดียว

ภาพแสดงวิธีการขุดหรือเจาะเพื่อเก็บตัวอย่างดิน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บตัวอย่าง ดิน และน้ำ	รหัส OP-WI-FC09
	หน้า 3/5

4.1.5 การเก็บดินในพื้นที่ที่มีปัญหา เช่น ดินที่มีปัญหาในการปลูกพืช สังเกตจากมีพืชตายเป็นหย่อมๆ หรือ แสดงอาการขาดธาตุอาหารให้เห็น เช่น ใบมีสีซีดเหลือง ให้เก็บดินลึก 0-6 นิ้ว จากบริเวณที่มีอาการผิดปกติและบริเวณที่มีต้นพืชเจริญเติบโตดีเป็นปกติแห่งละ 1 ตัวอย่าง ดินที่มีการสะสมพวกเกลือ เช่น ปูนขาว เกลือซัลเฟต หรือเกลือแกง ให้เก็บลึก 0-6 นิ้ว ประมาณ 20-30 จุด ห่างกันจุดละ 2 เมตรขึ้นไป และให้เก็บดินล่างลึกถัดลงไปจากระยะ 6 นิ้ว จนถึงความลึก 1 เมตร โดยเก็บอีกประมาณ 3 จุด รวมเป็น 1 ตัวอย่าง พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างดินจากพื้นที่ถัดไปใกล้ๆ กัน ซึ่งต้นพืชที่ขึ้นเจริญเติบโตเป็นปกติอีก 1 ตัวอย่าง

4.1.6 การผึ่งดิน ดินที่เก็บมานั้นนำมาผึ่งให้แห้งในที่ร่ม อย่างนำดินตากกลางแดดหรืออบด้วยความร้อน เพราะแสงแดดจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมี ควรนำดินเกลี่ยบนกระดาษที่สะอาดแล้ววางในที่ร่มที่มีลมพัดถ่ายเทได้สะอาดปราศจากฝุ่น ควั่นและไอของสารเคมี

ตัวอย่างดินที่เก็บมาต้องผึ่งให้แห้งในที่ร่ม ห้ามตากแดด หรืออบด้วยความร้อน

4.1.7 การเก็บตัวอย่าง นำดินที่ตากแห้งแล้วในข้อ 4.1.6 มาแยกเอาส่วนประกอบที่ไม่ต้องการ เช่น เศษไม้ ก้อนอิฐ หิน กรวด ทราย รากไม้ ทิ้งไป แล้วใช้ไม้ที่สะอาดทุบดินให้ละเอียด (ไม่ควรใช้ค้อนโลหะทุบดิน เพราะเศษของโลหะอาจจะหลุดออกมาทำให้คุณค่าทางเคมีของดินเปลี่ยนแปลงไป) ร่อนด้วยตะแกรงแยกดินส่วนที่หยาบและสิ่งที่ไม่ต้องการออกอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นนำเอาดินส่วนละเอียดมาคลุกเคล้าให้เข้ากัน แบ่งดินออกเป็น 4 ส่วน กันดิน 3 ส่วนทิ้งไป เหลือไว้เพียงส่วนเดียวประมาณ 500 กรัม บรรจุใส่ในขวดแก้วที่ล้างสะอาดและแห้งหรือถุงพลาสติกชนิดถุงเย็น นำส่งห้องปฏิบัติการพร้อมรายละเอียดตามแบบฟอร์มการส่งตัวอย่าง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บตัวอย่าง ดิน และน้ำ	รหัส OP-WI-FC09
	หน้า 4/5

4.1.8 การจดยละเอียด นำดินส่วนที่เก็บไว้เพื่อวิเคราะห์เขียนหมายเลขข้างกล่องหรือถุงพลาสติกที่ใส่ตัวอย่างดินและเขียนรายละเอียดตามแบบฟอร์มท้ายเล่ม ใส่กล่องหรือถุงแล้วพับใส่ในกล่องดินนั้น ปิดกล่องหรือถุงให้เรียบร้อยนำส่งวิเคราะห์ต่อไป

หมายเหตุ : ดินในเขตหนึ่งๆ ให้ทำเครื่องหมายให้แตกต่างกัน ควรทำแผนผังการเก็บตัวอย่างดินไว้เพื่อเตือนความจำว่าพื้นที่ส่วนใดเป็นอย่างไร เมื่อปรับปรุงดินแล้วเป็นอย่างไร การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ซ้ำ ควรทำทุกๆ 3-4 ปี

4.2 การเก็บตัวอย่างน้ำ

4.2.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บตัวอย่างน้ำ ได้แก่ ขวดแก้ว (ขวดแก้วกลมหรือขวดพลาสติกขนาด 1-2 ลิตร พร้อมฝาปิด) เชือกด้ายสำหรับผูกปากขวดปิดฉลาก และแบบฟอร์มการส่งตัวอย่าง โดยจะต้องล้างขวดให้สะอาดแล้วด้วยน้ำที่จะเก็บก่อนทุกครั้ง

4.2.2 วิธีเก็บตัวอย่างน้ำจากท่อประปาหรือจากก๊อกน้ำในถังค์ ก่อนเก็บตัวอย่างน้ำให้เปิดก๊อกปล่อยน้ำทิ้งไว้หลายๆ นาที เพื่อเป็นการทำความสะอาดท่อน้ำและเพื่อให้ น้ำที่ค้างในท่อไหลออกให้หมด หลังจากนั้นจึงทำการเก็บตัวอย่างน้ำด้วยความระมัดระวังและฉับไว ใส่ขวดที่สะอาดให้เต็มปิดฝาทันทีให้แน่น ผูกเชือกปิดฉลากหมายเลขพร้อมแนบรายละเอียด ส่งห้องปฏิบัติการทันที

วิธีเก็บตัวอย่างน้ำจากท่อประปา หรือจากก๊อกน้ำ

4.2.3 วิธีเก็บตัวอย่างน้ำจาก บ่อ คู คลอง สระ ลำธาร แม่น้ำ ทะเลสาบ ฯลฯ เปิดฝาชวดแล้วจุ่มปากขวดลงไปอย่างรวดเร็วใต้น้ำบริเวณกลางสระ บ่อ ฯลฯ ให้ลึกใต้ผิวน้ำประมาณ 1 ฟุต หรือตามความเหมาะสมในความลึกของน้ำแล้วหมุนปากขวดขึ้นให้น้ำเต็มขวดก่อนที่ปากขวดจะอยู่เหนือ น้ำ ยกขวดขึ้นจากน้ำอย่างรวดเร็วปิดให้แน่น พร้อมปิดฉลากหมายเลขและแนบรายละเอียด ส่งห้องปฏิบัติการทันที

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บตัวอย่าง ดิน และน้ำ	รหัส OP-WI-FC09
	หน้า 5/5

วิธีการเก็บตัวอย่างน้ำจาก ลำธาร ป่อ

วิธีเก็บตัวอย่างน้ำจาก แม่น้ำ ทะเลสาบ คลอง

4.2.4 วิธีการเก็บตัวอย่างน้ำจากน้ำบ่อบาดาล หรือน้ำเจาะที่สูบขึ้นมา จะต้องเก็บตัวอย่างน้ำจากหัวสูบ หลังจากสูบน้ำออกทิ้งสักครู่ ใส่ขวดที่เก็บตัวอย่างโดยตรงให้เต็มขวดปิดฝาให้แน่นทันทีผูกเชือกปิดฉลากหมายเลขพร้อมแนบรายละเอียด ส่งห้องปฏิบัติการทันที

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดทำใบรับรอง	รหัส	OP-C-FC10
	หน้า	1/3

1. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดวิธีการและการจัดทำให้แก่ผู้ได้รับใบรับรอง และกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วนของการดำเนินการ

2. ขอบข่าย

ครอบคลุมเฉพาะการจัดทำใบรับรองให้แก่ผู้ได้รับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

3. นิยาม

ความหมายของคำอื่นๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามคำนิยามในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอใบรับรองที่กำหนด

4. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1 สำนักพัฒนาอาหารสัตว์หรือผู้ได้รับมอบหมายตรวจสอบมติให้ใบรับรองในแบบฟอร์มรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการหรือแบบสรุปผลการตัดสินใจของคณะกรรมการ เพื่อรวบรวมรายชื่อผู้ได้รับใบรับรองตามมติคณะกรรมการ

4.2 การจัดทำใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ดำเนินการดังนี้

4.2.1 ใบรับรองตามแบบที่กำหนด

- บรรทัดที่ 1: กรมปศุสัตว์
- บรรทัดที่ 2: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- บรรทัดที่ 3: ให้ใบรับรองฉบับนี้เพื่อแสดงว่า
- บรรทัดที่ 4: ชื่อผู้ได้รับใบรับรอง
- บรรทัดที่ 5: ที่อยู่ผู้ได้รับใบรับรอง
- บรรทัดที่ 6: ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์
(..ระบุชนิดพืชอาหารสัตว์..)
- บรรทัดที่ 7: หมายเลขรับรอง 18 หลัก

หมายเลขรับรอง 18 หลัก คือ กษ XX XXXXXXXX XXXX XXXX

กษ	XX	XXXXXXXXXX	XXXX	XXXX
รหัสชุดที่	1	2	3	4

การออกหมายเลขใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

รหัสชุดที่ 1 XX (2 หลัก) แสดงถึง หน่วยรับรอง คือ กรมปศุสัตว์ = 02

รหัสชุดที่ 2 XXXXXXXX (8 หลัก) แสดงถึง มาตรฐานเลขที่ มกษ. 8901-2556 ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

รหัสชุดที่ 3 XXXX (4 หลัก) แสดงถึง พื้นที่ผู้ได้รับใบรับรอง

2 หลักแรก เป็นรหัสจังหวัด ของพื้นที่กรมการปกครอง

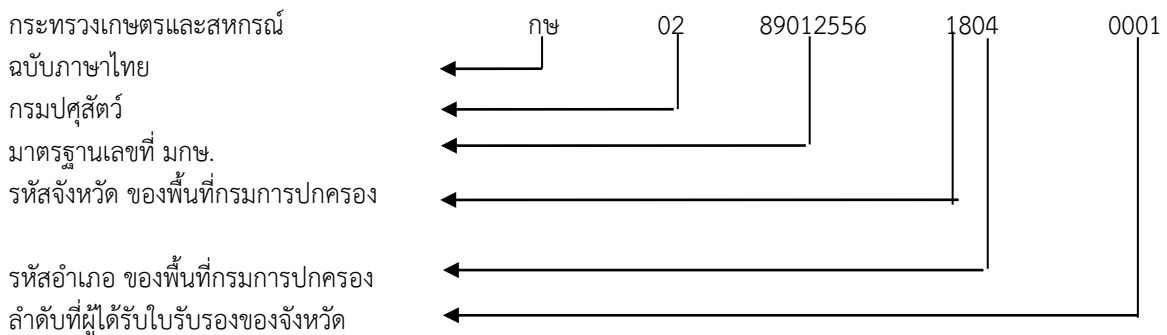
2 หลักหลัง เป็นรหัสอำเภอ ของพื้นที่กรมการปกครอง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดทำใบรับรอง	รหัส OP-C-FC10
	หน้า 2/3

รหัสชุดที่ 4 XXXX (4 หลัก) แสดงถึง ลำดับที่ของผู้ที่ได้รับใบรับรองในพื้นที่จังหวัด

- บรรทัดที่ 8: ออกให้ ณ วันที่/เดือน/พ.ศ. (มีผลตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติให้การรับรอง) กรณีต่ออายุให้เติมคำว่า ต่ออายุ
- บรรทัดที่ 9: ถึง วันที่/เดือน/พ.ศ. (เป็นวันที่ครบกำหนด 2 ปี หลังจากวันที่ออกใบรับรอง)
- บรรทัดที่ 10: ลงนามโดยอธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- บรรทัดที่ 11: ชื่อ-นามสกุล อธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- บรรทัดที่ 12: ตำแหน่งอธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ตัวอย่าง การออกหมายเลขรับรองใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ซึ่งตั้งอยู่ที่
อำเภอสรพยา จังหวัดชัยนาท

จากตัวอย่างใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ตัวแปรที่ต้องเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการออกใบรับรอง ได้แก่

- รหัสชุดที่ 3 = รหัสพื้นที่ของกรมการปกครอง จากตัวอย่าง คือ 1804
(จ.ชัยนาท อ.สรพยา)
- รหัสชุดที่ 4 = ลำดับที่ของผู้ที่ได้รับใบรับรองในพื้นที่จังหวัด จากตัวอย่างคือ 0001
- ชื่อเจ้าของแหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ = จากตัวอย่างคือ นายพีช เลี้ยงสัตว์
- ที่เจ้าของแหล่งผลิต = จากตัวอย่างคือ หมู่ที่ 5 ตำบลบางหลวง อำเภอสรพยา จังหวัดชัยนาท
- ชนิดพืชอาหารสัตว์ = จากตัวอย่างคือ หญ้าเนเปียร์ปากช่อง 1
- วันที่ออกใบรับรอง = จากตัวอย่างคือ วันที่ 1 กรกฎาคม 2561
- วันหมดอายุใบรับรอง = จากตัวอย่างคือ วันที่ 30 มิถุนายน 2563

(ตัวอย่าง)

กรมปศุสัตว์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ให้ใบรับรองฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

นายพีช เลียงสัตว์

หมู่ที่ 1 ต.บางหลวง อ.สรรพยา จ.ชัยนาท

ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์
(หมู่บ้านเปียร์ปากช่อง 1 พื้นที่ 1 ไร่)

หมายเลขรับรอง กษ 02 89012556 1804 0001

ออกให้ ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2561

ถึง วันที่ 30 มิถุนายน 2563

.....

(นาย.....)

ตำแหน่ง

(ตัวอย่าง)

กรมปศุสัตว์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ให้ใบรับรองฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

นายพิช เลียงสัตว์

หมู่ที่ 1 ต.บางหลวง อ.สรรพยา จ.ชัยนาท

ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์
(หญ้าเนเปียร์ปากช่อง 1 พื้นที่ 1 ไร่)

หมายเลขรับรอง กษ 02 89002556 1804 0001

ออกให้ ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 (ต่ออายุ)

ถึง วันที่ 30 มิถุนายน 2565

.....

(นาย.....)

ตำแหน่ง

แบบฟอร์มการขอรับการฝึกอบรม
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

1. ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....
ที่อยู่เลขที่.....หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....โทรศัพท์มือถือ.....

มีความประสงค์ขอรับการฝึกอบรมหลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”

ข้าพเจ้า.....ขอรับรองว่า รายละเอียดข้างต้น
เป็นจริงทุกประการ และรับทราบว่ากรมปศุสัตว์จะออกใบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ที่ลงทะเบียนเข้ารับการ
ฝึกอบรม และมีระยะเวลาในการเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ลงชื่อ.....ผู้ขอรับการฝึกอบรม
(.....)
...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้รับสมัคร
(.....)
...../...../.....

หลักฐานประกอบการยื่น

สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและลงนามสำเนาถูกต้อง 1 ฉบับ

แบบฟอร์มคำขอใบรับรองการปฏิบัติการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

☐ ขอใบรับรอง☐ ขอต่ออายุใบรับรอง

1. กรณีเป็นเกษตรกร หรือบุคคลธรรมดา

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว)นามสกุล.....

ที่อยู่เลขที่.....หมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชนผู้ได้รับใบรับรอง.....

2. กรณีเป็นกลุ่มเกษตรกร (องค์กรหรือนิติบุคคล)

ชื่อ.....

ที่อยู่เลขที่.....หมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจลงนาม.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ.....

3. ที่ตั้งของแหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

4. ข้อมูลแปลง ชนิดพืชอาหารสัตว์.....จำนวนแปลง.....แปลง

ขนาดพื้นที่.....ไร่

5. แปลงพืชอาหารสัตว์นี้ () ไม่เคยขอใบรับรอง () เคยได้รับรองใบรับรอง หมายเลขรับรอง.....

6. รายละเอียดแบบบันทึกข้อมูลประจำแปลงพืชอาหารสัตว์ () มี () ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า รายละเอียดข้างต้นเป็นจริงทุกประการและยินยอมให้คณะผู้ตรวจประเมินเข้ามาดำเนินการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ที่กำหนดทุกประการรวมทั้งสนับสนุนข้อมูลเพิ่มเติมตามที่คณะผู้ตรวจประเมินร้องขอ

ลงชื่อ..... ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

...../...../.....

ลงชื่อ..... ผู้รับคำขอ

(.....)

...../...../.....

หลักฐานประกอบการยื่นคำขอ 1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นคำขอ 1 ฉบับ

2. ในกรณีขอต่ออายุใบรับรองต้องแนบใบรับรองมาตรฐานที่หมดอายุ

แบบฟอร์มสำหรับผู้ยื่นคำขอ

แบบฟอร์มคำขอยกเลิกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

1. กรณีเป็นเกษตรกรหรือบุคคลธรรมดา

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว)นามสกุล.....

ที่อยู่เลขที่.....หมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชนผู้ได้รับใบรับรอง.....

2. กรณีเป็นกลุ่มเกษตรกร (องค์กรหรือนิติบุคคล) ชื่อ.....

ที่อยู่เลขที่.....หมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจลงนาม.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ.....

3. มีความประสงค์ขอยกเลิกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (.....)

หมายเลขรับรอง.....

6. เหตุผลในการยกเลิก ใบรับรอง.....

.....

ทั้งนี้ได้นำใบรับรองฉบับเดิมหรือสำเนาใบแจ้งความกรณีใบรับรองเดิมสูญหายมาพร้อมคำร้อง

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับใบรับรอง

(.....)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ กรณียื่นคำร้องขอยกเลิกโดยผู้แทนให้ยื่นหนังสือมอบอำนาจพร้อมคำร้องฉบับนี้

แบบฟอร์มสำหรับผู้ยื่นคำขอ

แบบบันทึกข้อมูล ประจำแปลงพืชอาหารสัตว์

ชื่อ-สกุล.....

ชนิดพืชอาหารสัตว์.....

พื้นที่..... ไร่ แยกเป็น.....แปลง

แผนที่ตั้งแปลง (แสดงเส้นทางคมนาคม และสถานที่สำคัญใกล้เคียง เพื่อเดินทางเข้าไปยังแปลง)

ทิศเหนือ

1. ชนิดพืชอาหารสัตว์.....แหล่งที่มาของพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ใช้ปลูก.....
2. แหล่งน้ำที่ใช้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ลำธาร/คลองธรรมชาติ ☐ สระ/บ่อขุด ☐ บ่อน้ำบาดาลน้ำตื้น ☐ บ่อน้ำบาดาลน้ำลึก
☐ อ่างค้ำน้ำฝน ☐ คลองชลประทาน ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....
3. ประวัติการใช้พื้นที่ดินก่อนการปลูกพืชอาหารสัตว์ย้อนหลัง 2 ปี
☐ พื้นที่ไม่เคยใช้ทำการเกษตร
☐ พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ชนิดของพืชที่เคยปลูกมาก่อน
 ปีที่ 1ปีที่ 2.....
4. ชนิดพืชที่ปลูกในแปลงข้างเคียง.....
5. สภาพพื้นที่ปลูก ☐ ที่ลาดชัน ☐ ที่ราบลุ่ม ☐ ที่ดอน ☐ อื่นๆ.....
6. ประวัติการจัดการศัตรูพืช/วัชพืช
 - 6.1 ชื่อศัตรูพืช/วัชพืช.....
 วิธีการกำจัด.....
 - 6.2 ชื่อศัตรูพืช/วัชพืช.....
 วิธีการกำจัด.....
 - 6.3 ชื่อศัตรูพืช/วัชพืช.....
 วิธีการกำจัด.....

7. การใส่ปุ๋ย/สารเคมี/สารปรับปรุงดิน

7.1 ปุ๋ยเคมี

สูตร..... ผู้ผลิต..... อัตรา..... กก./ไร่/ครั้ง
 สูตร..... ผู้ผลิต..... อัตรา..... กก./ไร่/ครั้ง
 สูตร..... ผู้ผลิต..... อัตรา..... กก./ไร่/ครั้ง

7.2 ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยหมัก/น้ำหมัก

- ☐ ปุ๋ยหมัก ผู้ผลิต..... อัตรา..... กก./ไร่/ครั้ง
☐ ปุ๋ยคอก ผู้ผลิต..... อัตรา..... กก./ไร่/ครั้ง
☐ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ผู้ผลิต..... อัตรา..... กก./ไร่/ครั้ง
☐ ปุ๋ยอื่นๆ (ระบุ.....) ผู้ผลิต..... อัตรา..... กก./ไร่/ครั้ง

7.3 สารเคมี (กำจัดศัตรูพืช)

ชื่อสามัญ..... ผู้ผลิต..... อัตราที่ใช้.....
 ชื่อสามัญ..... ผู้ผลิต..... อัตราที่ใช้.....

7.4 สารปรับปรุง/บำรุงดิน

ชนิด..... ผู้ผลิต..... อัตราที่ใช้..... กก./ไร่
 ชนิด..... ผู้ผลิต..... อัตราที่ใช้..... กก./ไร่

8. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

8.1 การเก็บเกี่ยวพืชอาหารสัตว์ในรอบปีที่ผ่านมา

ตัดครั้งที่ 1 เมื่ออายุ..... วัน
 ตัดครั้งที่ 2 เมื่ออายุ..... วัน
 ตัดครั้งที่ 3 เมื่ออายุ..... วัน
 ตัดครั้งที่ 4 เมื่ออายุ..... วัน
 ตัดครั้งที่ 5 เมื่ออายุ..... วัน
 ตัดครั้งที่ 6 เมื่ออายุ..... วัน

8.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว

- ☐ เครื่องสะพายไถ่
☐ เครื่องตัดหญ้าแบบปัดตาเลื่อน
☐ เครื่องตัดหญ้าแบบดรัมโมเวอร์
☐ เครื่องตัดหญ้าแบบดิสโมเวอร์
☐ เครื่องตัดหญ้าแบบโรตารี สแลชเชอร์
☐ อื่นๆ (ระบุ.....)

8.3 วิธีการเก็บถนอมพืชอาหารสัตว์

- ☐ พืชแห้ง จำนวนครั้งที่กลับและเกลี่ยกองพืช ครั้ง/วัน
☐ พืชหมัก

8.4 การเก็บวัชพืชและสิ่งแปลกปลอมออกจากกองพืชอาหารสัตว์ก่อนหรือไม่

☐ มีการปฏิบัติ

☐ ไม่มีการปฏิบัติ

8.5 ขนาดน้ำหนักของฟ่อนหญ้าหรือภาชนะบรรจุ น้ำหนัก..... กก./ฟ่อน(ถังหรือถุง)

9. การขนย้ายและการเก็บรักษา

9.1 การขนย้ายพืชออกจากแปลงดำเนินการภายในวัน.....ชั่วโมง

9.2 อุปกรณ์หรือพาหนะที่ใช้ขนพืชอาหารสัตว์ออกจากแปลง

☐ รถบรรทุกพืชผลทางการเกษตร (อีแต่น) ☐ เทลเลอร์ ☐ รถปิคอัพ ☐ รถบรรทุก

☐ อื่นๆ (ระบุ.....)

9.3 มีโรงเก็บผลผลิตพืชอาหารสัตว์หรือไม่ ☐ มี ☐ ไม่มี

9.4 โรงเก็บผลผลิตพืชอาหารสัตว์แยกจากสถานที่เก็บวัตถุดิบทรายทางการเกษตร เช่น ปุ๋ย หรือสารเคมีอื่นที่เป็นอันตรายใช่หรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

9.5 กรณีพืชแห้งมีชั้นวางฟ่อนพืชแห้งที่ยกสูงจากพื้นหรือไม่ ☐ มี ☐ ไม่มี

10. ผู้รับซื้อ/แหล่งนำพืชอาหารสัตว์ไปจำหน่าย

10.1 ชื่อ.....

ที่อยู่.....

10.2 ชื่อ.....

ที่อยู่.....

10.3 ชื่อ.....

ที่อยู่.....

ลงชื่อ..... ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

...../...../.....

แบบฟอร์มกำหนดการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

ข้อมูลผู้ยื่นคำขอ

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....

ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....โทรศัพท์มือถือ.....

ชนิดพืชอาหารสัตว์ที่ปลูก.....

ที่ตั้งแปลง.....

จุดประสงค์ของการตรวจ ☐ ขอรับใบรับรอง ☐ ต่ออายุใบรับรอง

☐ ตรวจสอบติดตาม ครั้งที่..... หมายเลขรับรอง.....

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี ที่ออกตรวจ	ข้อกำหนดที่ตรวจ	รายชื่อคณะ ผู้ตรวจประเมิน
1.	/...../.....	☐ 1. แหล่งน้ำ ☐ 2. พื้นที่ปลูก ☐ 3. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ☐ 4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ☐ 5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ☐ 6. การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง ☐ 7. การบันทึกข้อมูล	1..... 2. 3. 4.
2.	/...../.....	☐ 1. แหล่งน้ำ ☐ 2. พื้นที่ปลูก ☐ 3. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ☐ 4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ☐ 5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ☐ 6. การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง ☐ 7. การบันทึกข้อมูล	1..... 2. 3. 4.
3.	/...../.....	☐ 1. แหล่งน้ำ ☐ 2. พื้นที่ปลูก ☐ 3. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ☐ 4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ☐ 5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ☐ 6. การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง ☐ 7. การบันทึกข้อมูล	1..... 2. 3. 4.

ลงชื่อ

(.....)

หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน

แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....

วันที่ตรวจประเมิน.....

จุดประสงค์ของการตรวจ ☐ ขอใบรับรอง
☐ ต่ออายุใบรับรอง หมายเลขรับรอง.....
☐ ตรวจสอบติดตาม ครั้งที่.....หมายเลขรับรอง.....

ชนิดพืชอาหารสัตว์.....

ข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	ข้อที่ควรปรับปรุง	ระยะเวลาแก้ไขปรับปรุง (วัน)
1 แหล่งน้ำ			
2 พื้นที่ปลูก			
3 การใช้วัตถุดิบทรายทาง การเกษตร			
4 การจัดการคุณภาพใน กระบวนการผลิตก่อนการ เก็บเกี่ยว			
5 การเก็บเกี่ยวและการ ปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว			
6 การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง			
7 การบันทึกข้อมูล			

ลงชื่อเจ้าของแปลง
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน
 (.....)

แบบฟอร์มบันทึกการแก้ไขข้อบกพร่อง

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....

วันที่เข้าตรวจประเมิน.....

ครั้งที่เข้าตรวจ (ระบุ).....

จุดประสงค์ของการตรวจ ☐ ขอใบรับรอง☐ ต่ออายุใบรับรอง หมายเลขรับรอง.....☐ ตรวจติดตามผล ครั้งที่.....หมายเลขรับรอง.....☐ อื่นๆ.....

ชนิดพืชอาหารสัตว์.....

ข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	ผลการแก้ไข	วันที่ตรวจสอบ วัน/เดือน/ปี
1 แหล่งน้ำ			
2 พื้นที่ปลูก			
3 การใช้วัตถุอันตรายทาง การเกษตร			
4 การจัดการคุณภาพใน กระบวนการผลิตก่อนการ เก็บเกี่ยว			
5 การเก็บเกี่ยวและการ ปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว			
6 การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง			
7 การบันทึกข้อมูล			

ลงชื่อเจ้าของแปลง

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน

(.....)

แบบฟอร์มสำหรับคณะผู้ตรวจประเมิน

แบบฟอร์มบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

ชนิดพืชอาหารสัตว์.....

ข้อกำหนดที่ 1 : แหล่งน้ำ

เกณฑ์ที่กำหนด : - น้ำใช้ต้องได้มาจากแหล่งที่ไม่เสี่ยงจากการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายจากสภาพแวดล้อมในระดับที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพสัตว์

ลักษณะแหล่งน้ำที่ใช้

- ☐ 1.1 ลำธาร/คลองธรรมชาติ ☐ 1.2 สระ/บ่อขุด ☐ 1.3 บ่อน้ำบาดาลน้ำตื้น
☐ 1.4 บ่อน้ำบาดาลน้ำลึก ☐ 1.5 อาศัยน้ำฝน ☐ 1.6 คลองชลประทาน
☐ 1.7 อื่นๆ โปรดระบุ.....

	รายการที่ตรวจ	ใช่			ไม่ใช่			ข้อสังเกต
		ตรวจครั้งที่			ตรวจครั้งที่			
		1	2	3	1	2	3	
1.	แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านชุมชน (ตรวจพินิจ)							
2.	แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านโรงงานอุตสาหกรรม (ตรวจพินิจ)							
3.	แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านเขตเกษตรกรรมที่มีการใช้สารเคมีมาก (ตรวจพินิจ)							
4.	บริเวณบ่อ/สระเคยเป็นที่ตั้งโรงพยาบาลมาก่อน (5ปี) (สัมภาษณ์)							
5.	บริเวณบ่อ/สระเคยเป็นโรงงานอุตสาหกรรม (สัมภาษณ์)							
6.	บริเวณบ่อ/สระมีโอกาสปนเปื้อนจากสารเคมีที่ใช้จากฟาร์มใกล้เคียง (ตรวจพินิจ)							
7.	บริเวณบ่อ/สระเคยมีการตรวจวิเคราะห์พบสารพิษตกค้าง (สัมภาษณ์)							
8.	บริเวณบ่อ/สระเคยมีการตรวจวิเคราะห์พบโลหะหนัก (สัมภาษณ์)							

เกณฑ์การประเมิน

ถ้าตอบว่า	ไม่ใช่	7-8 ข้อ	ถือว่าผ่านการประเมินข้อกำหนดแหล่งน้ำ
	ไม่ใช่	4-6 ข้อ	ถือว่าผ่านการประเมิน แต่ควรตรวจวิเคราะห์น้ำหาโลหะหนัก
	ไม่ใช่ น้อยกว่า 4 ข้อ		ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน

สรุปการตรวจประเมินข้อกำหนดที่ 1 : แหล่งน้ำ

- ครั้งที่ 1 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
- ☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
- ครั้งที่ 2 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
- ☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
- ครั้งที่ 3 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
- ☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....

ข้อกำหนดที่ 2 : พื้นที่ปลูก

เกณฑ์ที่กำหนด : ต้องไม่เป็นพื้นที่ต้องห้ามตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 : ไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายจากสภาพแวดล้อมในระดับที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพสัตว์
 : กรณีพื้นที่ปลูกมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนที่เป็นอันตราย เช่น อยู่ใกล้แหล่งอุตสาหกรรม ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิตให้มีการวิเคราะห์ดินอย่างน้อย 1 ครั้ง และเก็บผลวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน

สภาพพื้นที่ปลูก ☐ ที่ราบลุ่ม ☐ ที่ดอน ☐ ที่ลาดชัน

	รายการที่ตรวจ	ใช่			ไม่ใช่			ข้อสังเกต
		ตรวจครั้งที่			ตรวจครั้งที่			
		1	2	3	1	2	3	
1.	แปลงปลูกเคยเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาล (สัมภาษณ์)							
2.	แปลงปลูกเคยเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม (สัมภาษณ์)							
3.	แปลงปลูกเคยเป็นสถานที่ตั้งขยะ (สัมภาษณ์)							
4.	แปลงปลูกเคยเป็นที่ทิ้งสารเคมี (สัมภาษณ์)							
5.	แปลงปลูกเคยเป็นปลูกพืชที่ใช้สารเคมีมาก (สัมภาษณ์)							
6.	แปลงปลูกเคยมีการใส่ปุ๋ยที่ปนเปื้อนโลหะหนัก							
7.	การตรวจวิเคราะห์ดินในแปลงปลูกเคยพบสารกำจัดศัตรูพืชที่มีพิษสูง (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ,คูผลวิเคราะห์)							
8.	การตรวจวิเคราะห์ดินในแปลงปลูกเคยพบโลหะหนักตกค้างในดิน (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ,คูผลวิเคราะห์)							

เกณฑ์การประเมิน

ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ 7-8 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมินข้อกำหนดพื้นที่ปลูก
 ไม่ใช่ 4-6 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมิน แต่ควรตรวจวิเคราะห์ดินหาโลหะหนัก
 ไม่ใช่ น้อยกว่า 4 ข้อ ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน

สรุปการตรวจประเมินข้อกำหนดที่ 2 : พื้นที่ปลูก

ครั้งที่ 1 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
 ☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
 ครั้งที่ 2 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
 ☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
 ครั้งที่ 3 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
 ☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....

ข้อกำหนดที่ 3 : การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

กรณีไม่มีการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือสารเคมีไม่ต้อง check list

เกณฑ์ที่กำหนด : ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ในการเตรียม การใช้ และการกำจัดวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง

: วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ต้องเป็นวัตถุอันตรายที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

: เก็บรักษาวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ ในสถานที่เฉพาะเป็นสัดส่วน หลีกเลี่ยงจากแสงแดดและฝน สามารถควบคุมการเบิกจ่าย การนำไปใช้ได้ ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล

	รายการที่ตรวจ	ใช่			ไม่ใช่			ข้อสังเกต
		ตรวจครั้งที่			ตรวจครั้งที่			
		1	2	3	1	2	3	
1.	ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายในการกำจัดศัตรูพืช ^{1/} (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
2.	ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ไม่เหมาะกับชนิดพืชและศัตรูพืช/วัชพืช(สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
3.	ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรนอกเหนือ(เกินอัตรา)จากที่แนะนำในฉลาก (สัมภาษณ์)							
4.	สถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรอยู่ติดกับที่พักอาศัย (ตรวจพินิจ)							
5.	สถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่มีหลังคา กันแดดกันฝน และเก็บเป็นสัดส่วน (ตรวจพินิจ)							
6.	สถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรอยู่ใกล้กับแหล่งประกอบอาหาร (ตรวจพินิจ)							
7.	สถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรอยู่ใกล้แหล่งน้ำและมีโอกาสที่จะปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำ (ตรวจพินิจ)							
8.	ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่มีการติดฉลากหรือป้าย (ตรวจพินิจ)							
9.	มีการถ่ายเทวัตถุอันตรายทางการเกษตรไปเก็บไว้ในภาชนะอื่น ทำให้มีโอกาสนำไปใช้ผิดได้ง่าย (ตรวจพินิจ)							
10.	ก่อนการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่เคยอ่านฉลากก่อนใช้สารเคมี (สัมภาษณ์)							
11.	ในขณะที่ฉีดพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่เคยสวมเครื่องป้องกันตัวเอง (สัมภาษณ์)							
12.	หลังการฉีดพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่ทำความสะอาดร่างกาย (สัมภาษณ์)							
13.	หลังฉีดพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่ทำความสะอาดอุปกรณ์พ่นสารเคมีทุกครั้งหลังใช้งาน (สัมภาษณ์)							

หมายเหตุ เครื่องป้องกัน ได้แก่ ใช้หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และรองเท้าน้ำบูต

^{1/} สารเคมีที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องจะต้องมีเลขที่ทะเบียนวัตถุอันตรายบนฉลาก

เกณฑ์การประเมิน

ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ 11-13 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมินข้อกำหนดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

ไม่ใช่ 5-10 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมิน แต่ควรปรับปรุงแก้ไขตามเวลาที่กำหนด

ไม่ใช่ น้อยกว่า 5 ข้อ ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน แต่ให้โอกาสปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนด

สรุปการตรวจประเมินข้อกำหนดที่ 3 : การใช้วัตถุดิบตรายทางการเกษตร

- ครั้งที่ 1 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
- ครั้งที่ 2 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
- ครั้งที่ 3 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....

ข้อกำหนดที่ 4 : การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

- เกณฑ์กำหนด** : ใช้เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ เช่น ลำต้น เหง้า ไหล ที่มีลักษณะตรงตามพันธุ์
 : มีมาตรการควบคุม ป้องกัน และกำจัดศัตรูพืชก่อนและหลังการปลูกอย่างถูกต้อง
 : กรณีใช้ปุ๋ยเคมี ต้องใช้ปุ๋ยเคมีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร

	รายการที่ตรวจ	ใช่			ไม่ใช่			ข้อสังเกต
		ตรวจครั้งที่			ตรวจครั้งที่			
		1	2	3	1	2	3	
1.	ไม่มีการปรับสภาพพื้นที่ให้เรียบสม่ำเสมอก่อนการปลูกพืช (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
2.	เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายที่ใช้ไม่ได้มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
3.	เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายที่ใช้มีลักษณะและคุณภาพไม่เหมาะสมต่อการนำไปเพาะปลูก (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
4.	ไม่ได้กำหนดมาตรการป้องกัน และกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสม (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
5.	ไม่มีการกำจัดวัชพืชก่อนออกดอกติดเมล็ด (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
6.	ใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
7.	ไม่มีการจัดให้มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (ตรวจพินิจ)							
8.	ไม่มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วนปลอดภัยและง่ายต่อการนำไปใช้งาน (ตรวจพินิจ)							
9.	ไม่มีการตรวจสอบสภาพเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตก่อนนำไปใช้งาน (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
10.	ไม่มีการทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุและขนส่งผลผลิตก่อนใช้งานและหลังใช้งาน (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							

เกณฑ์การประเมิน

- ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ 8-10 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมินข้อกำหนดการจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว
 ไม่ใช่ 5-7 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมิน แต่ควรปรับปรุงแก้ไขตามเวลาที่กำหนด
 ไม่ใช่ น้อยกว่า 5 ข้อ ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน แต่ให้โอกาสปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนด

สรุปการตรวจประเมินข้อกำหนดที่ 4 : การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

- ครั้งที่ 1 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
 ครั้งที่ 2 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
 ครั้งที่ 3 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....

ข้อกำหนดที่ 5 : การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

เกณฑ์กำหนด : เก็บเกี่ยวพืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากอายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ

ชนิดของพืชอาหารสัตว์

: วิธีการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยวต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของพืชอาหารสัตว์

และไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย

	รายการที่ตรวจ	ใช่			ไม่ใช่			ข้อสังเกต
		ตรวจครั้งที่			ตรวจครั้งที่			
		1	2	3	1	2	3	
1.	ไม่มีตรวจสอบแปลงในช่วงการเจริญเติบโตของพืชอาหารสัตว์ เพื่อใช้เป็นตัวกำหนดระยะเวลาเก็บเกี่ยว (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
2.	ไม่มีการตรวจสอบสภาพภูมิอากาศก่อนการเก็บเกี่ยวพืชอาหารสัตว์ (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
3.	เก็บเกี่ยวผลผลิตด้วยการประเมินอายุของพืชด้วยสายตาอย่างเดียว (สัมภาษณ์)							
4.	ไม่มีการหลีกเลี่ยงการเก็บเกี่ยว ในวันที่ฝนตก หรือในช่วงที่มีน้ำค้างเกาะ ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อพืชอาหารสัตว์ได้ (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
5.	ไม่มีการแยกบริเวณเก็บภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรออกจากบริเวณเก็บภาชนะบรรจุพืชอาหารสัตว์ (ตรวจพินิจ)							
6.	ไม่มีการเก็บวัชพืชและสิ่งแปลกปลอมออกจากผลผลิตพืชอาหารสัตว์ ก่อนการจำหน่าย (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
7.	ไม่มีการสุ่มตรวจสอบขนาด และน้ำหนัก ของผลผลิตพืชอาหารสัตว์ ในขณะที่เก็บเกี่ยวและบรรจุ (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							
8.	มีการใช้ภาชนะที่เคยบรรจุวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และวัตถุอันตรายทางการเกษตรมาบรรจุพืชอาหารสัตว์ (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							

เกณฑ์การประเมิน

ถ้าตอบว่า	ไม่ใช่	7-8 ข้อ	ถือว่าผ่านการประเมินข้อการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
	ไม่ใช่	4-6 ข้อ	ถือว่าผ่านการประเมิน แต่ควรปรับปรุงแก้ไขตามเวลาที่กำหนด
	ไม่ใช่ น้อยกว่า 4 ข้อ		ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน แต่ให้โอกาสปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนด

สรุปการตรวจประเมินข้อกำหนดที่ 5 : การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ครั้งที่ 1	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
	☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....	
ครั้งที่ 2	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
	☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....	
ครั้งที่ 3	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
	☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....	

ข้อกำหนดที่ 6 : การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง

เกณฑ์ที่กำหนด : ต้องเก็บรักษาพืชอาหารสัตว์แยกออกจากสถานที่เก็บรักษาวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย หรือสารเคมีอื่นที่เป็นอันตราย หรือมีมาตรการการป้องกันการปนเปื้อนได้

: อุปกรณ์และพาหนะในการขนย้ายต้องสะอาด ไม่ปนเปื้อนวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรและสิ่งแปลกปลอมต่าง ๆ

	รายการที่ตรวจ	ใช่			ไม่ใช่			ข้อสังเกต
		ตรวจครั้งที่			ตรวจครั้งที่			
		1	2	3	1	2	3	
1.	ไม่มีสถานที่เก็บรักษาผลผลิตพืชอาหารสัตว์โดยเฉพาะ (ตรวจพินิจ)							
2.	สถานที่เก็บรักษาผลผลิตพืชอาหารสัตว์ไม่สะอาดหรือรกรุงรังหรือไม่เป็นสัดส่วน (ตรวจพินิจ)							
3.	สถานที่เก็บรักษาผลผลิตพืชอาหารสัตว์อับทึบไม่มีการถ่ายเทของอากาศที่เหมาะสม (ตรวจพินิจ)							
4.	สถานที่เก็บรักษาอยู่ในบริเวณเดียวกันกับสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย หรือสารเคมีอื่นที่เป็นอันตราย (ตรวจพินิจ)							
5.	สถานที่เก็บรักษาผลผลิตพืชอาหารสัตว์ไม่สามารถป้องกัน หนู นก และ/หรือ พาหนะนำโรคอื่น ๆ ได้ (ตรวจพินิจ)							
6.	ไม่มีการจัดเรียงผลผลิตพืชอาหารสัตว์ให้เป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกต่อการนำออกไปใช้หรือจัดจำหน่าย (ตรวจพินิจ)							
7.	พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายผลผลิตพืชอาหารสัตว์ไม่สะอาด มีการปนเปื้อนจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร (ตรวจพินิจ)							
8.	พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายผลผลิตพืชอาหารสัตว์ไม่มีการบำรุงรักษาที่ดี (ตรวจพินิจ)							
9.	ไม่มีการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพของพืชอาหารสัตว์ระหว่างการขนย้าย (สัมภาษณ์,ตรวจพินิจ)							

เกณฑ์การประเมิน

ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ 7-9 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมินข้อการเก็บรักษา การขนย้ายและการขนส่ง

 ไม่ใช่ 4-6 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมิน แต่ควรปรับปรุงแก้ไขตามเวลาที่กำหนด

 ไม่ใช่ น้อยกว่า 4 ข้อ ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน แต่ให้ออกาสปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนด

สรุปการตรวจประเมินข้อกำหนดที่ 6 : การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง

ครั้งที่ 1 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....

☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....

ครั้งที่ 2 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....

☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....

ครั้งที่ 3 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....

☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....

ข้อกำหนดที่ 7 : การบันทึกข้อมูล

เกณฑ์ที่กำหนด : ต้องมีการบันทึกข้อมูล เพื่อให้สามารถตรวจประเมินและตามสอบได้ ด้านรายละเอียดที่สำคัญของ
ปัจจัยการผลิต การได้มาและการใช้วัตถุดิบทางเกษตร การเตรียมดิน การปลูก การเก็บเกี่ยว
และการดูแลรักษา ข้อมูลผู้รับซื้อพืชอาหารสัตว์ หรือแหล่งที่นำพืชอาหารสัตว์แต่ละรุ่นไปจำหน่าย
และข้อมูลการขนส่ง

	รายการที่ตรวจ	ใช่			ไม่ใช่			ข้อสังเกต
		ตรวจครั้งที่			ตรวจครั้งที่			
		1	2	3	1	2	3	
1.	ไม่เคยจดบันทึกข้อมูลการใช้ปุ๋ยเคมีในแปลงผลิตในแบบบันทึก							
2.	ไม่เคยจดบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแบบบันทึก							
3.	ไม่เคยจดบันทึกข้อมูลการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในแบบบันทึก							
4.	ข้อมูลการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแบบบันทึกไม่ตรงกับที่พบจากการตรวจพินิจ							
5.	ข้อมูลการปฏิบัติทางเขตกรรมที่บันทึกไม่น่าเชื่อว่าจะส่งผลผลิตพืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ							
6.	ไม่เคยจดบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ/แหล่งนำพืชอาหารสัตว์ไปจำหน่ายในแบบบันทึก							

เกณฑ์การประเมิน

ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ 6 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมินข้อการบันทึกข้อมูล
 ไม่ใช่ 5 ข้อ ถือว่าผ่านการประเมิน แต่ควรปรับปรุงแก้ไขตามเวลาที่กำหนด
 ไม่ใช่ น้อยกว่า 5 ข้อ ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน แต่ให้ออกาสปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนด

สรุปการตรวจประเมินข้อกำหนดที่ 7 : การบันทึกข้อมูล

ครั้งที่ 1 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
 ☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
ครั้งที่ 2 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
 ☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....
ครั้งที่ 3 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้.....
 ☐ ผ่าน แต่ควรปรับปรุง ดังนี้.....

ลงชื่อ

(.....)

หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน

แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

ข้อมูลผู้ยื่นคำขอ

ชื่อ(นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....

ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....โทรศัพท์มือถือ.....

ข้อกำหนด	วิธีการตรวจประเมิน	ผลการตรวจประเมิน	
1. แหล่งน้ำ	● ตรวจพินิจสภาพแวดล้อม หากอยู่ในสภาวะเสี่ยงให้ตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพน้ำ	☐ ผ่าน ตามเกณฑ์กำหนด ☐ ผลการวิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	☐ ไม่ผ่าน ☐ ผลวิเคราะห์เกินมาตรฐาน ☐ อื่นๆระบุเหตุผล
2. พื้นที่ปลูก	● ตรวจพินิจสภาพแวดล้อม หากอยู่ในสภาวะเสี่ยงให้ตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพดิน	☐ ผ่าน ☐ ผลการวิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	☐ ไม่ผ่าน ☐ ผลวิเคราะห์เกินมาตรฐาน ☐ อื่นๆระบุเหตุผล
3. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร	● สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ● ตรวจพินิจบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร	☐ ผ่าน ☐ ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้เกี่ยวกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ☐ บันทึกการใช้วัตถุอันตราย	☐ ไม่ผ่าน ☐ ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ☐ บันทึกการใช้วัตถุอันตราย

ข้อกำหนด	วิธีการตรวจประเมิน	ผลการตรวจประเมิน	
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว	● สัมภาษณ์ผู้ผลิต ● ตรวจพินิจบันทึกการจัดการแปลงผลิต การใส่ปุ๋ย และการกำจัดวัชพืช	☐ ผ่าน ☐ ใช้พันธุ์ตรงตามพันธุ์ ☐ มีมาตรการควบคุมวัชพืช ☐ ใช้ปุ๋ยเคมีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร ☐ ทำลายวัชพืชที่เป็นโรคระบาดที่สำคัญ	☐ ไม่ผ่าน ☐ พันธุ์ไม่ตรงตามพันธุ์ ☐ ไม่มีมาตรการควบคุมวัชพืช ☐ ใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร ☐ ไม่ทำลายวัชพืชที่เป็นโรคระบาดที่สำคัญ
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	● ตรวจพินิจ อุปกรณ์และวิธีการเก็บเกี่ยว ● ตรวจพินิจผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว ● ตรวจพินิจบันทึกการเก็บเกี่ยว และการกำจัดสิ่งแปลกปลอมออกจากผลผลิต ● สัมภาษณ์ผู้ผลิต	☐ ผ่าน ☐ ลักษณะทางกายภาพผลผลิตพืชอาหารสัตว์มีคุณภาพดี ☐ มีบันทึกการเก็บเกี่ยวและปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	☐ ไม่ผ่าน ☐ ลักษณะทางกายภาพผลผลิตพืชอาหารสัตว์มีคุณภาพไม่ดี ☐ ไม่มีบันทึกการเก็บเกี่ยวและปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
6. การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง	● ตรวจพินิจสถานที่ อุปกรณ์ ขั้นตอนวิธีการขนย้าย ผลผลิต ● สัมภาษณ์ผู้ผลิต มาตรการในการป้องกันไม่ให้ผลผลิตพืชอาหารสัตว์เกิดความเสียหายต่อคุณภาพ	☐ ผ่าน ☐ สถานที่เก็บผลผลิตแยกจากสถานที่เก็บวัตถุดิบทราย ☐ อุปกรณ์ในการขนย้ายมีความสะอาด ไม่มีสิ่งแปลกปลอม ☐ มีการจัดเรียงผลผลิตให้เป็นระเบียบ	☐ ไม่ผ่าน ☐ สถานที่เก็บผลผลิตไม่แยกจากสถานที่เก็บวัตถุดิบทราย ☐ อุปกรณ์ในการขนย้าย สกปรก มีสิ่งแปลกปลอม ☐ ไม่มีการจัดเรียงผลผลิตให้เป็นระเบียบ
7. การบันทึกข้อมูล	● ตรวจพินิจบันทึกข้อมูลของผู้ผลิตตามแบบบันทึกข้อมูล ● สัมภาษณ์ผู้ผลิต	☐ ผ่าน ☐ มีการบันทึกการได้มาและการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร ☐ บันทึกข้อมูลผู้รับซื้อผลผลิตหรือแหล่งที่นำผลผลิตไปจำหน่าย	☐ ไม่ผ่าน ☐ ไม่มีการบันทึกการได้มาและการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร ☐ ไม่มีบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อผลผลิตหรือแหล่งที่นำผลผลิตไปจำหน่าย

แบบฟอร์มการส่งตัวอย่างดิน

ชื่อเกษตรกร.....
 เลขประจำตัวประชาชน
 ที่อยู่เลขที่.....หมู่.....ถนน.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์.....มือถือ.....
 หน่วยงานที่เก็บตัวอย่าง.....
 ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับตัวอย่าง.....
 วันที่ส่งตัวอย่าง.....จำนวน.....ตัวอย่าง

รายการวิเคราะห์ (ใช้ตัวอย่างที่บดแล้วประมาณ 400 กรัม)

☐ pH ☐ OM ☐ N ☐ P ☐ K ☐ Mg ☐ S ☐ โลหะหนัก ☐ อื่นๆ.....

ข้อมูลตัวอย่าง

ตัวอย่างที่	รายละเอียด	Lab No. (เลขที่ตัวอย่าง จาก lab)

หมายเหตุ.....

แบบฟอร์มการส่งตัวอย่างน้ำ

ชื่อเกษตรกร.....
เลขประจำตัวประชาชน
ที่อยู่เลขที่.....หมู่.....ถนน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....มือถือ.....
หน่วยงานที่เก็บตัวอย่าง.....
ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับตัวอย่าง.....
วันที่ส่งตัวอย่าง.....จำนวน.....ตัวอย่าง

รายการวิเคราะห์ (ใช้ปริมาณน้ำตัวอย่าง ประมาณ 1 ลิตร)

☐ โลหะหนัก ☐ อื่นๆ.....

ข้อมูลตัวอย่าง

ตัวอย่างที่	รายละเอียด	Lab No. (เลขที่ตัวอย่าง จาก lab)

หมายเหตุ.....
.....
.....

แบบฟอร์มผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

ชื่อ(นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....
 ชนิดพืชอาหารสัตว์.....
 ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 โทรศัพท์.....โทรสาร.....โทรศัพท์มือถือ.....

วันที่ตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิต.....
 วันที่ติดตามแก้ไขครั้งที่ 1.....ครั้งที่ 2.....

รายชื่อคณะผู้ตรวจประเมิน

1.....หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน
 2.....ผู้ตรวจประเมิน
 3.....ผู้ตรวจประเมิน
 4.....ผู้ตรวจประเมิน

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ณ วันที่ดังนี้

☐ ให้ใบรับรอง ☐ คงไว้ซึ่งใบรับรอง ☐ ต่ออายุใบรับรอง
☐ พักใช้ใบรับรอง ☐ เพิกถอนใบรับรอง ☐ ยกเลิกใบรับรอง
☐ อื่นๆ.....

ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

(ลงชื่อ).....
 (.....)

ประธานคณะกรรมการ

แบบฟอร์มสำหรับคณะกรรมการ

แบบฟอร์มสรุปรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ มีจำนวนทั้งสิ้นแหล่งผลิต สรุปผลพิจารณาดังนี้

- ☐ ให้ใบรับรอง จำนวน.....แหล่งผลิต ☐ คงไว้ซึ่งใบรับรอง จำนวน.....แหล่งผลิต
☐ ต่ออายุใบรับรอง จำนวน.....แหล่งผลิต ☐ พักใช้ใบรับรอง จำนวน.....แหล่งผลิต
☐ เพิกถอนใบรับรอง จำนวน.....แหล่งผลิต ☐ ยกเลิกใบรับรอง จำนวน.....แหล่งผลิต
☐ อื่นๆ ระบุ

การประชุมคณะกรรมการครั้งที่...../.....วันที่.....

เวลา.....สถานที่.....

มีรายชื่อคณะกรรมการเข้าร่วมประชุม ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	สังกัด

ผู้ไม่เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	สังกัด

(ลงชื่อ).....

(.....)

ประธานคณะกรรมการ

เอกสารประกอบการเรียบเรียง

- กมล ริมศิริ วิรัช สุขสรอายุ เกียรติศักดิ์ กล้าเอม กานดา นาคมนิ สมศักดิ์ เกาทอง และอนุภาพ เสี่ยงสาย. 2554. พืชอาหารสัตว์พันธุ์ดี. กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กรุงเทพฯ. พิมพ์ครั้งที่ 7. 32 น.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2534. คู่มือเจ้าหน้าที่ของรัฐเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำ. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 28 น.
- เกียรติศักดิ์ กล้าเอม เกียรติสุรักษ์ โภคสวัสดิ์ และสมุน โพธิ์จันทร์. 2546. การศึกษาความต้องการใช้น้ำของพืชอาหารสัตว์. รายงานผลงานวิจัยกองอาหารสัตว์ประจำปี 2546 กรมปศุสัตว์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. น. 141-149.
- ภาควิชาปฐพีวิทยา คณะเกษตร. 2551. ปฐพีวิทยาเบื้องต้น. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ. 544 น.
- วารุณี พานิชผล ฉายแสง ไผ่แก้ว สมคิด พรหมมา โสภณ ชินเวโรจน์ จันทกานต์ อรรถนันท วิโรจน์ ฤทธิฤชัย และวรรณ อ่างทอง. 2547. มาตรฐานพืชอาหารสัตว์หมักคุณภาพดี. กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 23 น.
- _____. 2547. มาตรฐานพืชอาหารสัตว์แห้ง. กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 23 น.
- วิทยา สุมาลย์ สมจิตร และมาซามิ คูราโมชิ. 2547. คู่มือการเก็บสำรองพืชอาหารสัตว์. สิ่งพิมพ์โครงการพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น. กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 45 น.
- วิโรจน์ วนาสิตชัยวัฒน์ วิรัช สุขสรอายุ โสภณ ชินเวโรจน์ เกียรติศักดิ์ กล้าเอม สมศักดิ์ เกาทอง และอนุภาพ เสี่ยงสาย. 2549. พืชอาหารสัตว์และอาหารโคเนื้อ. กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 104 น.
- สายัณห์ ทัดศรี. 2530. พืชอาหารสัตว์และหลักการทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์. สำนักพิมพ์ขอนแก่นทรี. กรุงเทพฯ. 445 น.
- สายัณห์ ทัดศรี. 2548. หญ้าอาหารสัตว์และหญ้าพื้นเมืองในประเทศไทย. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ. 336 น.
- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ. 2556. การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 9 น.
- Peter M. Horne and Werner W. Stur. 2001. การพัฒนาเทคโนโลยีพืชอาหารสัตว์ร่วมกับเกษตรกรรายย่อย วิธีการเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ดีที่สุดสำหรับเกษตรกรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. แปลโดย กานดา นาคมนิ และฉายแสง ไผ่แก้ว. สิ่งพิมพ์ ACIAR. 79 น.
- Skerman, P.J. and F. Riveros. 1990. Tropical grasses. FAO. Rome. 832 p.
- Skerman, P.J., D.G. Cameron and F. Riveros. 1988. Tropical forage legumes. 2nd ed. FAO. Rome. 692 p.
- Werner W. Stur and Peter M. Horne. 2001. การพัฒนาเทคโนโลยีพืชอาหารสัตว์ร่วมกับเกษตรกรรายย่อย การปลูก การจัดการ และการใช้พืชอาหารสัตว์. แปลโดย กานดา นาคมนิ และฉายแสง ไผ่แก้ว. สิ่งพิมพ์ ACIAR. 94 น.

ภาคผนวก

(ตัวอย่าง)

สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์
ที่อยู่.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง การต่ออายุใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มคำขอรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

ด้วยสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ได้ตรวจสอบพบว่า ใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ (.ชนิดพืชอาหารสัตว์..) หมายเลขรับรอง.....ใช้ได้จนถึงวันที่.....

สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ จึงขอแจ้งการต่ออายุใบรับรองฯ ของท่าน เพื่อดำเนินการต่อไปและได้แนบแบบฟอร์มคำขอรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มาพร้อมนี้แล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

กลุ่มงาน.....

โทร.....

(ตัวอย่าง)

สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

ประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นายพีช เลียงสัตว์

ได้ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร

“การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”

วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ณ อำเภอ..... จังหวัด.....

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาอาหารสัตว์

(.....)

อธิบดีกรมปศุสัตว์

คำสั่งกรมปศุสัตว์

ที่ ๑๐๕๓ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ ของระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ แต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ประกอบด้วย

(๑) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์

หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน

(๒) นักวิชาการสัตวบาล หรือนักวิทยาศาสตร์

ผู้ตรวจประเมิน

หรือเจ้าพนักงานสัตวบาล

(๓) นักวิชาการสัตวบาล หรือนักวิทยาศาสตร์

ผู้ตรวจประเมินและเลขานุการ

ข้อ ๒ ให้คณะผู้ตรวจประเมินตามข้อ ๑ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางแผน และเตรียมการตรวจประเมิน

(๒) กำหนดนัดหมายผู้ยื่นคำขอรับการรับรองเพื่อตรวจประเมิน

(๓) ดำเนินการตรวจประเมิน ตามระเบียบและคู่มือที่กรมปศุสัตว์กำหนด

(๔) ตรวจสอบและสอบสวนแปลงพืชอาหารสัตว์ในกรณีที่ได้รับใบรับรองไม่ปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

(๕) จัดทำรายงานผลการตรวจประเมิน หรือผลการตรวจสอบและสอบสวนแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์

(๖) ชี้แจงผลการตรวจประเมินต่อคณะกรรมการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ เพื่อพิจารณาตัดสินใจออกใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรอง แล้วแต่กรณี

(๗) ตรวจสอบติดตามแปลงพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรอง ตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อการคงไว้ซึ่งการรับรอง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายอภัย สุทธิสังข์)

อธิบดีกรมปศุสัตว์

คำสั่งกรมปศุสัตว์
ที่ ๑๐๕๔/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ ของระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ประกอบด้วย

(๑) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาอาหารสัตว์	ประธานกรรมการ
(๒) หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาความมั่นคงด้านอาหารสัตว์
สำนักพัฒนาอาหารสัตว์	กรรมการ
(๓) หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาพืชอาหารสัตว์
สำนักพัฒนาอาหารสัตว์	กรรมการ
(๔) หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาการวิเคราะห์อาหารสัตว์
สำนักพัฒนาอาหารสัตว์	กรรมการ
(๕) นักวิชาการสัตวบาล กลุ่มวิจัยและพัฒนาพืชอาหารสัตว์
สำนักพัฒนาอาหารสัตว์	กรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๒ ให้คณะกรรมการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ตามข้อ ๑ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณารายงานผลการตรวจประเมินเพื่อเสนออธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายพิจารณาออกใบรับรอง ต่ออายุใบรับรอง ลดขอบข่ายใบรับรอง พักใช้ใบรับรอง เพิกถอนใบรับรอง และยกเลิกใบรับรอง
- (๒) ทบทวนความถูกต้องของผลการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์
- (๓) ทบทวนความเหมาะสมของแนวทางในการแก้ไขปัญหาของผู้ยื่นคำขอใบรับรอง
- (๔) ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายด้านการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายอภัย สุทธิสังข์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

ระเบียบกรมปศุสัตว์

ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ของกรมปศุสัตว์ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์” (Good Agricultural Practice For Forage Crops) หมายความว่า การปฏิบัติตั้งแต่กระบวนการปลูกถึงการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ผลผลิตพืชอาหารสัตว์มีคุณภาพ ปลอดภัย และเหมาะสมต่อการใช้เลี้ยงสัตว์ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“ผู้ตรวจประเมิน” (Auditor) หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรมปศุสัตว์ ให้ทำหน้าที่ตรวจประเมิน

“คณะผู้ตรวจประเมิน” (Auditor Team) หมายความว่า คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรมปศุสัตว์ เพื่อทำหน้าที่ตรวจประเมินตามข้อกำหนดให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“คณะกรรมการ” (Certification Committee) หมายความว่า คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรมปศุสัตว์ เพื่อทำหน้าที่พิจารณา รายงานผลการตรวจประเมินเพื่อการออกใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรอง เสนออธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อออกใบรับรอง ต่ออายุใบรับรอง ลดขอบข่ายใบรับรอง พักใช้ใบรับรอง เพิกถอนใบรับรอง และยกเลิกใบรับรอง

/“ผู้เชี่ยวชาญ” ...

“ผู้เชี่ยวชาญ” (Technical Expert) หมายความว่า บุคคลผู้ให้ความรู้ หรือความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านแก่คณะผู้ตรวจประเมิน ตามที่หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินเห็นสมควรเชิญเข้าร่วมกับคณะผู้ตรวจ ประเมินเพื่อร่วมสังเกตการณ์ ในการตรวจประเมินแต่ละครั้ง

“การตรวจประเมิน” (Audit) หมายความว่า การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับพืชอาหารสัตว์ เพื่อประเมินและตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดให้เป็นไปตามประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช อาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“การตรวจติดตาม” (Surveillance Audit) หมายความว่า การตรวจประเมินการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรอง ตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อติดตามการรักษาระบบ ที่ได้รับการรับรอง การตรวจอาจเลือกตรวจในบางข้อกำหนด

“ผู้ยื่นคำขอ” (Applicant) หมายความว่า เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร นิติบุคคล หรือกลุ่ม องค์กรอื่นใด ที่ประสงค์ขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

“ข้อกำหนด” (Criteria) หมายความว่า ข้อความที่ระบุในแบบฟอร์มการตรวจประเมิน ที่เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“ใบรับรอง” (Certificate) หมายความว่า ใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช อาหารสัตว์ ที่กรมปศุสัตว์ออกให้

“แบบยื่นคำขอรับใบรับรอง” (Form) หมายความว่า แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องกับการขอรับ ใบรับรอง และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

“การออกใบรับรอง” (Granting Certification) หมายความว่า การอนุมัติออกใบรับรองการ ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ยื่นคำขอที่ยังไม่เคยได้รับใบรับรอง

“การคงไว้ซึ่งการรับรอง” (Maintaining Certificate) หมายความว่า การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

“การต่ออายุใบรับรอง” (Recertification) หมายความว่า การต่ออายุใบรับรองการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรองที่ยื่นขอต่ออายุใบรับรองก่อนใบรับรอง หมดอายุ

“การลดขอบข่ายใบรับรอง” (Decreasing Certification) หมายความว่า การลดขอบข่าย ใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ และออกใบรับรองฉบับใหม่แทนฉบับเดิม ตามขอบข่ายที่เหลือที่เป็นไปตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรอง

“การพักใช้ใบรับรอง” (Suspending Certification) หมายความว่า การพักใช้ใบรับรองการ ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรอง

“การเพิกถอนใบรับรอง” (Withdrawing Certification) หมายความว่า การเพิกถอน ใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรอง

“การยกเลิกใบรับรอง” (Cancelling Certification) หมายความว่า การยกเลิกใบรับรองการ ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบรับรอง

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง รวมทั้งมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

เงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ

ข้อ ๕ ผู้ยื่นคำขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเป็นเกษตรกรหรือบุคคลธรรมดา

- (ก) ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”
- (ข) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- (ค) เป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองพื้นที่ที่ใช้สำหรับผลิตพืชอาหารสัตว์
- (ง) ไม่เป็นผู้ถูกเพิกถอนใบรับรองจากกรมปศุสัตว์ เว้นแต่ เคยถูกเพิกถอนใบรับรองมาแล้วมากกว่าหนึ่งปี นับจากวันที่ถูกเพิกถอนใบรับรอง

(๒) กรณีเป็นนิติบุคคล

- (ก) ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”
- (ข) เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย
- (ค) เป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองพื้นที่ที่ใช้สำหรับผลิตพืชอาหารสัตว์
- (ง) ไม่เป็นนิติบุคคลซึ่งถูกเพิกถอนใบรับรองจากกรมปศุสัตว์ เว้นแต่ เคยถูกเพิกถอนใบรับรองมาแล้วมากกว่าหนึ่งปี นับจากวันที่ถูกเพิกถอนใบรับรอง

(๓) กรณีเป็นกลุ่มเกษตรกรหรือองค์กร

- (ก) ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์”
- (ข) กลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรได้ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (ค) สมาชิกกลุ่มหรือองค์กร เป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองพื้นที่ที่ใช้สำหรับผลิตพืชอาหารสัตว์
- (ง) ไม่เป็นกลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรที่ถูกเพิกถอนใบรับรองจากกรมปศุสัตว์ เว้นแต่ เคยถูกเพิกถอนใบรับรองมาแล้วมากกว่าหนึ่งปี นับจากวันที่ถูกเพิกถอนใบรับรอง

หมวด ๒

การยื่นคำขอรับการรับรอง

ข้อ ๖ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ให้ยื่นแบบคำขอใบรับรอง ณ สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ พร้อมหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอใบรับรอง

เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับแบบคำขอใบรับรองดังกล่าวแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับแบบคำขอใบรับรอง ตรวจสอบแบบคำขอใบรับรอง หลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ว่าถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่ แล้วส่งเรื่องให้คณะผู้ตรวจประเมินเพื่อดำเนินการตรวจประเมินต่อไป

/หมวด ๓...

หมวด ๓
การตรวจประเมิน

ข้อ ๗ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมินคณะหนึ่ง ประกอบด้วยหัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินและผู้ตรวจประเมิน ในการตรวจประเมินจะต้องมีบุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจประเมินอย่างน้อยสามคน และในการตรวจประเมิน หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินจะเชิญผู้เชี่ยวชาญ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองเข้าร่วมกับคณะผู้ตรวจประเมินเพื่อร่วมสังเกตการณ์ก็ได้

ข้อ ๘ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ณ แปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ของผู้ยื่นคำขอใบรับรองตามระเบียบและคู่มือที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๙ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) วางแผน และเตรียมการตรวจประเมิน
- (๒) กำหนดนัดหมายผู้ยื่นคำขอใบรับรอง เพื่อการตรวจประเมิน
- (๓) ดำเนินการตรวจประเมิน ตามระเบียบและคู่มือที่กรมปศุสัตว์กำหนด
- (๔) ตรวจสอบและสอบสวนแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ กรณีที่ผู้ได้รับใบรับรองไม่ปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์
- (๕) จัดทำรายงานผลการตรวจประเมิน หรือผลการตรวจสอบและสอบสวนแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์

(๖) ชี้แจงผลการตรวจประเมินต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาตัดสินใจการออกใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง และการยกเลิกใบรับรอง แล้วแต่กรณี

(๗) ตรวจสอบติดตามแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรองตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อการคงไว้ซึ่งการรับรอง

ข้อ ๑๐ การตรวจประเมิน มีดังต่อไปนี้

(๑) การตรวจประเมิน เป็นการตรวจประเมินเพื่อรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยทำการตรวจประเมินอย่างละเอียดทุกข้อกำหนด

(๒) การตรวจสอบติดตามผลการแก้ไข เป็นการตรวจประเมินเพื่อติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องจากการตรวจประเมินครั้งแรก

(๓) การตรวจสอบติดตามเพื่อการคงไว้ซึ่งใบรับรอง เป็นการตรวจประเมินแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรองจากกรมปศุสัตว์ตามระยะเวลาที่กำหนด การตรวจสอบติดตามนี้ อาจเลือกตรวจในบางข้อกำหนด เพื่อป้องกันถึงภาพรวมของการปฏิบัติงาน

(๔) การตรวจต่ออายุใบรับรอง เป็นการตรวจประเมินเพื่อรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยทำการตรวจประเมินอย่างละเอียดทุกข้อกำหนดก่อนใบรับรองสิ้นอายุ

/(๕) การตรวจ...

(๕) การตรวจกรณีพิเศษ เป็นการตรวจสอบและสอบสวนแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรอง ซึ่งมีปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพผลผลิตหรือปัญหาเฉพาะด้าน ซึ่งการตรวจกรณีพิเศษนี้จะมุ่งเน้นเรื่องที่เป็นปัญหาเท่านั้น จึงไม่จำเป็นต้องแจ้งหรือนัดหมายผู้ที่ได้รับใบรับรองล่วงหน้า

เหตุที่จะดำเนินการตรวจกรณีพิเศษ มีดังต่อไปนี้

(ก) มีเหตุอันควรสงสัยว่าการปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มีประสิทธิภาพลดลง และคณะกรรมการมีมติให้ทำการตรวจ

(ข) เมื่อวิเคราะห์ข้อร้องเรียนหรือข้อมูลอื่น ๆ แล้วพบว่า ผู้ที่ได้รับใบรับรองไม่ปฏิบัติตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ หรือหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๑๑ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน เสนอรายงานผลการตรวจประเมินตามข้อ ๘ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

หมวด ๔

การออกใบรับรอง

ข้อ ๑๒ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์” ประกอบด้วยบุคลากรของกรมปศุสัตว์

ข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณารายงานผลการตรวจประเมินเพื่อเสนออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณาออกใบรับรอง ต่ออายุใบรับรอง ลดขอบข่ายใบรับรอง พักใช้ใบรับรอง เพิกถอนใบรับรอง และยกเลิกใบรับรอง

(๒) ทบทวนความถูกต้องของผลการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

(๓) ทบทวนความเหมาะสมของแนวทางในการแก้ไขปัญหาของผู้ยื่นคำขอใบรับรอง

(๔) ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายด้านการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

ข้อ ๑๔ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานผลการตรวจประเมินจากคณะผู้ตรวจประเมินแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณา หากเห็นชอบให้เสนออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อพิจารณาออกใบรับรอง

การประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคณะกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม และในกรณีที่ประธานคณะกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การลงมติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเสียงข้างมาก โดยคณะกรรมการคนหนึ่งมีคะแนนหนึ่งเสียง หากมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาดตัดสิน

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาและลงมติแล้วแต่กรณี หากมีผู้คัดค้านว่ากรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย กรรมการคนนั้นจะร่วมพิจารณาและลงมติในการพิจารณารายงานผลการตรวจประเมินเพื่อเสนออธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายพิจารณาออกใบรับรอง ในครั้งนั้นไม่ได้

/ข้อ ๑๖ ผู้ยื่นคำขอ...

ข้อ ๑๖ ผู้ยื่นคำขอรับใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับการรับรอง ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) รักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ตลอดระยะเวลาที่ได้รับการรับรอง

(๒) อ้างถึงการรับรองเฉพาะในขอบข่ายที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์เท่านั้น

(๓) ต้องไม่นำใบรับรองไปใช้ในทางที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งอาจพิจารณาได้ว่าทำให้เกิดความเข้าใจผิด

(๔) ยุติการใช้สิ่งพิมพ์ สื่อโฆษณาที่มีการอ้างถึงการได้รับการรับรองนั้นทั้งหมด เมื่อมีการพักใช้การรับรอง เพิกถอนการรับรอง หรือยกเลิกการรับรองไม่ว่าด้วยสาเหตุใด

(๕) ให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจประเมิน และผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองในการตรวจประเมินทุกครั้ง ยินยอมให้ผู้ตรวจประเมิน และผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองเข้าตรวจสอบในพื้นที่ ณ แปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ของผู้ยื่นคำขอใบรับรองทั้งหมด ที่ถือครอง ทั้งพื้นที่ของตนเอง พื้นที่เช่า และพื้นที่ให้เช่า ตลอดจนสถานที่เก็บเครื่องมือ สถานที่เก็บปัจจัยการผลิต และยินยอมให้มีการสุ่มตัวอย่างไปตรวจวิเคราะห์แล้วแต่กรณี

(๖) จัดทำบันทึกตามคู่มือการปฏิบัติงาน และข้อกำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ตรวจประเมินสามารถตรวจสอบความเป็นไปตามข้อกำหนด

(๗) ส่งมอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองที่เป็นปัจจุบันให้แก่ผู้ตรวจประเมิน และเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์เมื่อได้รับการร้องขอ

(๘) คณะผู้ตรวจประเมินจะตรวจติดตามในพื้นที่ ณ แปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ของผู้ยื่นคำขอใบรับรองที่ได้รับการรับรอง โดยจะตรวจติดตามเพื่อการคงไว้ซึ่งใบรับรอง โดยเป็นการตรวจประเมินแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับใบรับรองจากกรมปศุสัตว์ตามระยะเวลาที่กำหนด การตรวจติดตามนี้อาจเลือกตรวจในบางข้อกำหนด เพื่อบ่งชี้ถึงภาพรวมของการปฏิบัติงาน

(๙) หากประสงค์จะต่ออายุการรับรอง ให้ยื่นแบบคำขอใบรับรองและหลักฐานประกอบตามที่กำหนดในแบบคำขอใบรับรอง ต่อสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ล่วงหน้าสามเดือน ก่อนใบรับรองฉบับเดิมหมดอายุ

(๑๐) หากประสงค์จะขอยกเลิกการรับรอง ให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมแนบใบรับรองคืนให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

(๑๑) หากมีการเปลี่ยนแปลงชนิดพืชอาหารสัตว์ หรือมีการเพิ่มหรือลดจำนวนแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ ให้แจ้งสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ทราบโดยทันที

(๑๒) หากมีการโอนกิจการ ให้บุคคลอื่นที่รับโอนกิจการแจ้งสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ทราบ เป็นลายลักษณ์อักษร คณะผู้ตรวจประเมินจะดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวที่รับโอนกิจการ และนัดหมายตรวจประเมินกรณีพิเศษ ณ แปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ของผู้ยื่นคำขอใบรับรอง เพื่อเป็นการยืนยันว่ายังคงรักษาไว้ซึ่ง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ตามที่ได้รับการรับรองไว้ในกรณีที่พบข้อบกพร่อง ให้ผู้ประกอบการที่รับโอนกิจการดำเนินการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อกำหนด

/(๑๓) การย้าย...

(๑๓) การย้ายสถานที่ตั้งแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ ให้แจ้งสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อยกเลิกการรับรอง

(๑๔) กรณีมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในใบรับรอง ต้องส่งคืนใบรับรองฉบับเดิม มายังสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

(๑๕) กรณีใบรับรองชำรุดหรือสูญหาย ให้ยื่นใบรับรองที่ชำรุดหรือเอกสารหลักฐานการแจ้งความเอกสารสูญหาย แล้วแต่กรณี มายังสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ เพื่อให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณาออกใบแทน โดยใบแทนจะมีอายุเท่าใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่

หมวด ๕

การคงไว้ซึ่งใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง

ส่วนที่ ๑

การคงไว้ซึ่งใบรับรอง

ข้อ ๑๗ คณะผู้ตรวจประเมินจะตรวจติดตามแปลงผลิตพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับการรับรอง โดยจะต้องดำเนินการตรวจติดตามภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับจากวันที่ได้รับใบรับรอง เพื่อการคงไว้ซึ่งใบรับรอง และการตรวจประเมินให้ปฏิบัติตามข้อ ๗ ถึง ข้อ ๑๑

ส่วนที่ ๒

การต่ออายุใบรับรอง

ข้อ ๑๘ ใบรับรองให้มีอายุสองปี นับแต่วันที่ออกใบรับรอง

ข้อ ๑๙ ผู้ที่ได้รับใบรับรอง ถ้ามีความประสงค์จะต่ออายุใบรับรอง ให้ยื่นแบบคำขอต่ออายุใบรับรอง ณ สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ล่วงหน้าสามเดือน ก่อนใบรับรองฉบับเดิมหมดอายุ

การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุใบรับรอง ให้เป็นไปตามหมวด ๓ และจะทำการตรวจประเมินตามข้อกำหนดเพื่อต่ออายุใบรับรองไม่เกินสองครั้ง หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในสองครั้ง กรมปศุสัตว์จะพิจารณายกเลิกการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุ และหากใบรับรองนั้นหมดอายุลงให้เปลี่ยนการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุใบรับรองเป็นการตรวจประเมินเพื่อขอใบรับรองใหม่

ข้อ ๒๐ ในระหว่างการพิจารณาคำขอต่ออายุใบรับรองของคณะกรรมการ หากใบรับรองหมดอายุให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอต่ออายุใบรับรองเป็นผู้ที่ได้รับใบรับรองอยู่ จนกว่าคณะกรรมการจะพิจารณาไม่อนุมัติต่ออายุใบรับรอง

ข้อ ๒๑ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วอนุมัติให้ต่ออายุใบรับรอง ให้เสนออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายออกใบรับรองฉบับใหม่แทนใบรับรองฉบับเดิม และในใบรับรองฉบับใหม่ ให้เติมคำว่า “ต่ออายุ” ในใบรับรองด้วย แล้วส่งใบรับรองให้แก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป โดยการต่ออายุใบรับรองให้นับอายุใบรับรองต่อจากวันที่ใบรับรองฉบับเดิมหมดอายุ

/ข้อ ๒๒...

ข้อ ๒๒ ผู้ที่ได้รับใบรับรองที่ยื่นคำขอต่ออายุใบรับรอง เมื่อใบรับรองหมดอายุ ให้ผู้ที่ได้รับใบรับรองหยุดการใช้หรืออ้างอิงใบรับรอง และให้ส่งคืนสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

หมวด ๖

การลดขอบข่ายใบรับรอง การพักใช้ใบรับรอง การเพิกถอนใบรับรอง
การยกเลิกใบรับรอง

ส่วนที่ ๑

การลดขอบข่ายใบรับรอง

ข้อ ๒๓ กรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นคำขอรับใบรับรอง เมื่อได้รับการรับรองแล้ว ไม่สามารถรักษาระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ได้ในพื้นที่ใด ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งลดขอบข่ายใบรับรองของผู้ยื่นคำขอ โดยออกใบรับรองฉบับใหม่แทนฉบับเดิม โดยให้ใบรับรองฉบับใหม่มีขอบข่ายใบรับรองเหลืออยู่เท่าที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายกำหนดตามข้อกำหนดของการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ และให้ใบรับรองฉบับใหม่มีอายุเท่ากับใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่แล้วแจ้งให้ผู้ที่ถูกลดขอบข่ายใบรับรองทราบ ทั้งนี้ ให้ผู้ยื่นคำขอที่ได้รับการรับรองที่ถูกลดขอบข่ายใบรับรองให้นำใบรับรองฉบับเดิมส่งคืนให้สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

ส่วนที่ ๒

การพักใช้ใบรับรอง

ข้อ ๒๔ เมื่อปรากฏว่าผู้ยื่นคำขอรับใบรับรอง เมื่อได้รับการรับรองแล้ว ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งพักใช้ใบรับรอง โดยมีกำหนดพักใช้ใบรับรองครั้งละไม่น้อยกว่าหกสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในระหว่างที่ถูกสั่งพักใช้ใบรับรอง ผู้ที่ถูกสั่งพักใช้ใบรับรองต้องหยุดการใช้หรืออ้างอิงใบรับรอง จนกว่าอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบรับรองดังกล่าว

ส่วนที่ ๓

การเพิกถอนใบรับรอง

ข้อ ๒๕ ผู้ยื่นคำขอที่ได้รับใบรับรองผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามกรณีหนึ่งกรณีใด หรือหลายกรณีดังต่อไปนี้ ให้คณะผู้ตรวจประเมินรายงานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อเสนออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณาสั่งเพิกถอนใบรับรอง

/(๑) ไม่ปฏิบัติ...

(๑) ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบนี้ จนส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการรับรอง

(๒) ถูกสั่งพักใช้ใบรับรองเกินสองครั้ง ภายในสองปี

(๓) มีข้อร้องเรียน และคณะกรรมการพิจารณาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า ส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการรับรอง

ให้คณะกรรมการเสนออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย พิจารณาเพิกถอนใบรับรอง และให้คณะกรรมการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอที่ถูกเพิกถอนใบรับรองทราบ และให้ผู้ที่ถูกเพิกถอนใบรับรองส่งใบรับรองคืนให้แก่สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

ผู้ที่ถูกเพิกถอนใบรับรอง ต้องหยุดใช้หรืออ้างอิงใบรับรองฉบับที่ถูกเพิกถอนดังกล่าว

ส่วนที่ ๔

การยกเลิกใบรับรอง

ข้อ ๒๖ ใบรับรองถูกยกเลิกในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ที่ได้รับใบรับรอง เลิกประกอบกิจการที่ได้รับการรับรอง

(๒) ผู้ที่ได้รับใบรับรอง เป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) ผู้ที่ได้รับใบรับรองกรณีเป็นเกษตรกรหรือบุคคลธรรมดา เสียชีวิต หรือเป็นคนไร้ความสามารถ

ตามกฎหมาย

(๔) ผู้ที่ได้รับใบรับรอง โอนกิจการให้บุคคลอื่น

(๕) ผู้ที่ได้รับใบรับรอง แจ้งขอยกเลิกการรับรองเป็นลายลักษณ์อักษร

(๖) มีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด และผู้ที่ได้รับใบรับรองอยู่ก่อนการเปลี่ยนแปลงไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดใหม่ได้ ตามระยะเวลาที่กำหนด

หมวด ๗

การอุทธรณ์

ข้อ ๒๗ ผู้ยื่นคำขอรับใบรับรองที่ถูกไม่ต่ออายุใบรับรอง หรือพักใช้ใบรับรอง หรือยกเลิกใบรับรอง หรือเพิกถอนใบรับรอง มีสิทธิอุทธรณ์ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ทราบการไม่ต่ออายุใบรับรอง หรือการพักใช้ใบรับรอง หรือยกเลิกใบรับรอง หรือเพิกถอนใบรับรอง คำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายอภัย สุทธิสังข์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

รหัสจังหวัด อำเภอ ของพื้นที่กรมการปกครอง

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
1000	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	
1001	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	พระนคร
1002	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ดุสิต
1003	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	หนองจอก
1004	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางรัก
1005	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางเขน
1006	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางกะปิ
1007	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ปทุมวัน
1008	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ป้อมปราบศัตรูพ่าย
1009	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	พระโขนง
1010	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	มีนบุรี
1011	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ลาดกระบัง
1012	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ยานนาวา
1013	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	สัมพันธวงศ์
1014	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	พญาไท
1015	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ธนบุรี
1016	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางกอกใหญ่
1017	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ห้วยขวาง
1018	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	คลองสาน
1019	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ตลิ่งชัน
1020	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางกอกน้อย
1021	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางขุนเทียน
1022	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ภาษีเจริญ
1023	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	หนองแขม
1024	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ราษฎร์บูรณะ
1025	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางพลัด
1026	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ดินแดง
1027	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บึงกุ่ม
1028	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	สาทร
1029	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางซื่อ

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
1030	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	จตุจักร
1031	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางคอแหลม
1032	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ประเวศ
1033	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	คลองเตย
1034	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	สวนหลวง
1035	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	จอมทอง
1036	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ดอนเมือง
1037	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ราชเทวี
1038	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ลาดพร้าว
1039	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	วัฒนา
1040	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางแค
1041	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	หลักสี่
1042	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	สายไหม
1043	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	คันนายาว
1044	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	สะพานสูง
1045	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	วังทองหลาง
1046	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	คลองสามวา
1047	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางนา
1048	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ทวีวัฒนา
1049	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	ทุ่งครุ
1050	กรุงเทพมหานคร	BANGKOK	บางบอน
1100	สมุทรปราการ	SAMUT PRAKAN	
1101	สมุทรปราการ	SAMUT PRAKAN	เมืองสมุทรปราการ
1102	สมุทรปราการ	SAMUT PRAKAN	บางบ่อ
1103	สมุทรปราการ	SAMUT PRAKAN	บางพลี
1104	สมุทรปราการ	SAMUT PRAKAN	พระประแดง
1105	สมุทรปราการ	SAMUT PRAKAN	พระสมุทรเจดีย์
1106	สมุทรปราการ	SAMUT PRAKAN	บางเสาธง
1200	นนทบุรี	NONTHABURI	
1201	นนทบุรี	NONTHABURI	เมืองนนทบุรี
1202	นนทบุรี	NONTHABURI	บางกรวย

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
1203	นนทบุรี	NONTHABURI	บางใหญ่
1204	นนทบุรี	NONTHABURI	บางบัวทอง
1205	นนทบุรี	NONTHABURI	ไทรน้อย
1206	นนทบุรี	NONTHABURI	ปากเกร็ด
1300	ปทุมธานี	PATHUM THANI	
1301	ปทุมธานี	PATHUM THANI	เมืองปทุมธานี
1302	ปทุมธานี	PATHUM THANI	คลองหลวง
1303	ปทุมธานี	PATHUM THANI	ธัญบุรี
1304	ปทุมธานี	PATHUM THANI	หนองเสือ
1305	ปทุมธานี	PATHUM THANI	ลาดหลุมแก้ว
1306	ปทุมธานี	PATHUM THANI	ลำลูกกา
1307	ปทุมธานี	PATHUM THANI	สามโคก
1400	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	
1401	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	พระนครศรีอยุธยา
1402	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	ท่าเรือ
1403	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	นครหลวง
1404	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	บางไทร
1405	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	บางบาล
1406	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	บางปะอิน
1407	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	บางปะหัน
1408	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	ผักไห่
1409	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	ภาชี
1410	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	ลาดบัวหลวง
1411	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	วังน้อย
1412	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	เสนา
1413	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	บางซ้าย
1414	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	อุทัย
1415	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	มหาราช
1416	พระนครศรีอยุธยา	PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA	บ้านแพรก
1500	อ่างทอง	ANG THONG	
1501	อ่างทอง	ANG THONG	เมืองอ่างทอง
1502	อ่างทอง	ANG THONG	ไชโย

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
1503	อ่างทอง	ANG THONG	ป่าโมก
1504	อ่างทอง	ANG THONG	โพธิ์ทอง
1505	อ่างทอง	ANG THONG	แสวงหา
1506	อ่างทอง	ANG THONG	วิเศษชัยชาญ
1507	อ่างทอง	ANG THONG	สามโก้
1600	ลพบุรี	LOP BURI	
1601	ลพบุรี	LOP BURI	เมืองลพบุรี
1602	ลพบุรี	LOP BURI	พัฒนานิคม
1603	ลพบุรี	LOP BURI	โคกสำโรง
1604	ลพบุรี	LOP BURI	ชัยบาดาล
1605	ลพบุรี	LOP BURI	ท่าม่วง
1606	ลพบุรี	LOP BURI	บ้านหมี่
1607	ลพบุรี	LOP BURI	ท่าหลวง
1608	ลพบุรี	LOP BURI	สระโบสถ์
1609	ลพบุรี	LOP BURI	โคกเจริญ
1610	ลพบุรี	LOP BURI	ลำสนธิ
1611	ลพบุรี	LOP BURI	หนองม่วง
1700	สิงห์บุรี	SING BURI	
1701	สิงห์บุรี	SING BURI	เมืองสิงห์บุรี
1702	สิงห์บุรี	SING BURI	บางระจัน
1703	สิงห์บุรี	SING BURI	ค่ายบางระจัน
1704	สิงห์บุรี	SING BURI	พรหมบุรี
1705	สิงห์บุรี	SING BURI	ท่าช้าง
1706	สิงห์บุรี	SING BURI	อินทร์บุรี
1800	ชัยนาท	CHAI NAT	
1801	ชัยนาท	CHAI NAT	เมืองชัยนาท
1802	ชัยนาท	CHAI NAT	มโนรมย์
1803	ชัยนาท	CHAI NAT	วัดสิงห์
1804	ชัยนาท	CHAI NAT	สรรพยา
1805	ชัยนาท	CHAI NAT	สรรคบุรี
1806	ชัยนาท	CHAI NAT	หันคา
1807	ชัยนาท	CHAI NAT	หนองมะโมง

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
1808	ชัยนาท	CHAI NAT	เนินขาม
1900	สระบุรี	SARABURI	
1901	สระบุรี	SARABURI	เมืองสระบุรี
1902	สระบุรี	SARABURI	แก่งคอย
1903	สระบุรี	SARABURI	หนองแค
1904	สระบุรี	SARABURI	วิหารแดง
1905	สระบุรี	SARABURI	หนองแซง
1906	สระบุรี	SARABURI	บ้านหมอ
1907	สระบุรี	SARABURI	ดอนพุด
1908	สระบุรี	SARABURI	หนองโดน
1909	สระบุรี	SARABURI	พระพุทธบาท
1910	สระบุรี	SARABURI	เสาไห้
1911	สระบุรี	SARABURI	มวกเหล็ก
1912	สระบุรี	SARABURI	วังม่วง
1913	สระบุรี	SARABURI	เฉลิมพระเกียรติ
2000	ชลบุรี	CHON BURI	
2001	ชลบุรี	CHON BURI	เมืองชลบุรี
2002	ชลบุรี	CHON BURI	บ้านบึง
2003	ชลบุรี	CHON BURI	หนองใหญ่
2004	ชลบุรี	CHON BURI	บางละมุง
2005	ชลบุรี	CHON BURI	พานทอง
2006	ชลบุรี	CHON BURI	พนัสนิคม
2007	ชลบุรี	CHON BURI	ศรีราชา
2008	ชลบุรี	CHON BURI	เกาะสีชัง
2009	ชลบุรี	CHON BURI	สัตหีบ
2010	ชลบุรี	CHON BURI	บ่อทอง
2011	ชลบุรี	CHON BURI	เกาะจันทร์
2100	ระยอง	RAYONG	
2101	ระยอง	RAYONG	เมืองระยอง
2102	ระยอง	RAYONG	บ้านฉาง
2103	ระยอง	RAYONG	แกลง
2104	ระยอง	RAYONG	วังจันทร์

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
2105	ระยอง	RAYONG	บ้านค่าย
2106	ระยอง	RAYONG	ปลวกแดง
2107	ระยอง	RAYONG	เขาชะเมา
2108	ระยอง	RAYONG	นิคมพัฒนา
2200	จันทบุรี	CHANTHABURI	
2201	จันทบุรี	CHANTHABURI	เมืองจันทบุรี
2202	จันทบุรี	CHANTHABURI	ขลุง
2203	จันทบุรี	CHANTHABURI	ท่าใหม่
2204	จันทบุรี	CHANTHABURI	โป่งน้ำร้อน
2205	จันทบุรี	CHANTHABURI	มะขาม
2206	จันทบุรี	CHANTHABURI	แหลมสิงห์
2207	จันทบุรี	CHANTHABURI	สอยดาว
2208	จันทบุรี	CHANTHABURI	แก่งหางแมว
2209	จันทบุรี	CHANTHABURI	นายายอาม
2210	จันทบุรี	CHANTHABURI	เขาคิชฌกูฏ
2281	จันทบุรี	CHANTHABURI	กิ่ง อ.กำปง
2300	ตราด	TRAT	
2301	ตราด	TRAT	เมืองตราด
2302	ตราด	TRAT	คลองใหญ่
2303	ตราด	TRAT	เขาสมิง
2304	ตราด	TRAT	บ่อไร่
2305	ตราด	TRAT	แหลมงอบ
2306	ตราด	TRAT	เกาะกูด
2307	ตราด	TRAT	เกาะช้าง
2400	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	
2401	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	เมืองฉะเชิงเทรา
2402	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	บางคล้า
2403	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	บางน้ำเปรี้ยว
2404	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	บางปะกง
2405	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	บ้านโพธิ์
2406	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	พนมสารคาม
2407	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	ราชสาส์น

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
2408	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	สนามชัยเขต
2409	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	แปลงยาว
2410	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	ท่าตะเกียบ
2411	ฉะเชิงเทรา	CHACHOENGSAO	คลองเขื่อน
2500	ปราจีนบุรี	PRACHIN BURI	
2501	ปราจีนบุรี	PRACHIN BURI	เมืองปราจีนบุรี
2502	ปราจีนบุรี	PRACHIN BURI	กบินทร์บุรี
2503	ปราจีนบุรี	PRACHIN BURI	นาดี
2506	ปราจีนบุรี	PRACHIN BURI	บ้านสร้าง
2507	ปราจีนบุรี	PRACHIN BURI	ประจันตคาม
2508	ปราจีนบุรี	PRACHIN BURI	ศรีมหาโพธิ์
2600	นครนายก	NAKHON NAYOK	
2601	นครนายก	NAKHON NAYOK	เมืองนครนายก
2602	นครนายก	NAKHON NAYOK	ปากพลี
2603	นครนายก	NAKHON NAYOK	บ้านนา
2604	นครนายก	NAKHON NAYOK	องครักษ์
2700	สระแก้ว	SA KAE0	
2701	สระแก้ว	SA KAE0	เมืองสระแก้ว
2702	สระแก้ว	SA KAE0	คลองหาด
2703	สระแก้ว	SA KAE0	ตาพระยา
2704	สระแก้ว	SA KAE0	วังน้ำเย็น
2705	สระแก้ว	SA KAE0	วัฒนานคร
2706	สระแก้ว	SA KAE0	อรัญประเทศ
2707	สระแก้ว	SA KAE0	เขาฉกรรจ์
2708	สระแก้ว	SA KAE0	โคกสูง
2709	สระแก้ว	SA KAE0	วังสมบูรณ์
3000	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	
3001	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	เมืองนครราชสีมา
3002	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ครบุรี
3003	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	เสิงสาง
3004	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	คง
3005	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	บ้านเหลื่อม

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
3006	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	จักราช
3007	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	โชคชัย
3008	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ด่านขุนทด
3009	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	โนนไทย
3010	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	โนนสูง
3011	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ขามสะแกแสง
3012	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	บัวใหญ่
3013	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ประทาย
3014	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ปักธงชัย
3015	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	พิมาย
3016	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ห้วยแถลง
3017	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ชุมพวง
3018	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	สูงเนิน
3019	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ขามทะเลสอ
3020	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	สีคิ้ว
3021	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ปากช่อง
3022	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	หนองบุญมาก
3023	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	แก้งสนามนาง
3024	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	โนนแดง
3025	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	วังน้ำเขียว
3026	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	เทพารักษ์
3027	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	เมืองยาง
3028	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	พระทองคำ
3029	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	ลำทะเมนชัย
3030	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	บัวลาย
3031	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	สีดา
3032	นครราชสีมา	NAKHON RATCHASIMA	เฉลิมพระเกียรติ
3100	บุรีรัมย์	BURI RAM	
3101	บุรีรัมย์	BURI RAM	เมืองบุรีรัมย์
3102	บุรีรัมย์	BURI RAM	คูเมือง
3103	บุรีรัมย์	BURI RAM	กระสัง
3104	บุรีรัมย์	BURI RAM	นางรอง

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
3105	บุรีรัมย์	BURI RAM	หนองกี่
3106	บุรีรัมย์	BURI RAM	ละหานทราย
3107	บุรีรัมย์	BURI RAM	ประโคนชัย
3108	บุรีรัมย์	BURI RAM	บ้านกรวด
3109	บุรีรัมย์	BURI RAM	พุทไธสง
3110	บุรีรัมย์	BURI RAM	ลำปลายมาศ
3111	บุรีรัมย์	BURI RAM	สตึก
3112	บุรีรัมย์	BURI RAM	ปะคำ
3113	บุรีรัมย์	BURI RAM	นาโพธิ์
3114	บุรีรัมย์	BURI RAM	หนองหงส์
3115	บุรีรัมย์	BURI RAM	พลับพลาชัย
3116	บุรีรัมย์	BURI RAM	ห้วยราช
3117	บุรีรัมย์	BURI RAM	โนนสุวรรณ
3118	บุรีรัมย์	BURI RAM	ชำนิ
3119	บุรีรัมย์	BURI RAM	บ้านใหม่ไชยพจน์
3120	บุรีรัมย์	BURI RAM	โนนดินแดง
3121	บุรีรัมย์	BURI RAM	บ้านด่าน
3122	บุรีรัมย์	BURI RAM	แคนดง
3123	บุรีรัมย์	BURI RAM	เฉลิมพระเกียรติ
3200	สุรินทร์	SURIN	
3201	สุรินทร์	SURIN	เมืองสุรินทร์
3202	สุรินทร์	SURIN	ชุมพลบุรี
3203	สุรินทร์	SURIN	ท่าตูม
3204	สุรินทร์	SURIN	จอมพระ
3205	สุรินทร์	SURIN	ปราสาท
3206	สุรินทร์	SURIN	กาบเชิง
3207	สุรินทร์	SURIN	รัตนบุรี
3208	สุรินทร์	SURIN	สนม
3209	สุรินทร์	SURIN	ศีขรภูมิ
3210	สุรินทร์	SURIN	สังขะ
3211	สุรินทร์	SURIN	ลำดวน
3212	สุรินทร์	SURIN	สำโรงทาบ

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
3213	สุรินทร์	SURIN	บัวเชด
3214	สุรินทร์	SURIN	พนมดงรัก
3215	สุรินทร์	SURIN	ศรีณรงค์
3216	สุรินทร์	SURIN	เขวาสินรินทร์
3217	สุรินทร์	SURIN	โนนนารายณ์
3300	ศรีสะเกษ	SI SA KET	
3301	ศรีสะเกษ	SI SA KET	เมืองศรีสะเกษ
3302	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ยางชุมน้อย
3303	ศรีสะเกษ	SI SA KET	กันทรารมย์
3304	ศรีสะเกษ	SI SA KET	กันทรลักษณ์
3305	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ขุขันธ์
3306	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ไพรบึง
3307	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ปรางค์กู่
3308	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ขุนหาญ
3309	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ราชีไศล
3310	ศรีสะเกษ	SI SA KET	อุทุมพรพิสัย
3311	ศรีสะเกษ	SI SA KET	บึงบูรพ์
3312	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ห้วยทับทัน
3313	ศรีสะเกษ	SI SA KET	โนนคูณ
3314	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ศรีรัตนะ
3315	ศรีสะเกษ	SI SA KET	น้ำเกลี้ยง
3316	ศรีสะเกษ	SI SA KET	วังหิน
3317	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ภูสิงห์
3318	ศรีสะเกษ	SI SA KET	เมืองจันทร์
3319	ศรีสะเกษ	SI SA KET	เบญจลักษณ์
3320	ศรีสะเกษ	SI SA KET	พยุห์
3321	ศรีสะเกษ	SI SA KET	โพธิ์ศรีสุวรรณ
3322	ศรีสะเกษ	SI SA KET	ศีลาลาด
3400	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	
3401	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	เมืองอุบลราชธานี
3402	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	ศรีเมืองใหม่
3403	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	โขงเจียม

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
3404	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	เขื่องใน
3405	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	เขมราฐ
3407	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	เดชอุดม
3408	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	นาจะหลวย
3409	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	น้ำยืน
3410	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	บุญศรี
3411	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	ตระการพืชผล
3412	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	กุดข้าวปุ้น
3414	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	ม่วงสามสิบ
3415	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	วารินชำราบ
3419	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	พิบูลมังสาหาร
3420	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	ตาลชุม
3421	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	โพธิ์ไทร
3422	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	สำโรง
3424	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	ดอนมดแดง
3425	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	สิรินธร
3426	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	ทุ่งศรีอุดม
3428	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	กิ่งอำเภอศรีหลักชัย
3429	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	นาเยี่ย
3430	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	นาตาล
3431	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	เหล่าเสือโก้ก
3432	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	สว่างวีระวงศ์
3433	อุบลราชธานี	UBON RATCHATHANI	น้ำขุ่น
3500	ยโสธร	YASOTHON	
3501	ยโสธร	YASOTHON	เมืองยโสธร
3502	ยโสธร	YASOTHON	ทรายมูล
3503	ยโสธร	YASOTHON	กุดชุม
3504	ยโสธร	YASOTHON	คำเขื่อนแก้ว
3505	ยโสธร	YASOTHON	ป่าดัว
3506	ยโสธร	YASOTHON	มหาชนะชัย
3507	ยโสธร	YASOTHON	ค้อวัง
3508	ยโสธร	YASOTHON	เลิงนกทา

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
3509	ยโสธร	YASOTHON	ไทยเจริญ
3600	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	
3601	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	เมืองชัยภูมิ
3602	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	บ้านเขว้า
3603	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	คอนสวรรค์
3604	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	เกษตรสมบูรณ์
3605	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	หนองบัวแดง
3606	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	จัตุรัส
3607	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	บำเหน็จณรงค์
3608	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	หนองบัวระเหว
3609	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	เทพสถิต
3610	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	ภูเขียว
3611	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	บ้านแท่น
3612	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	แก้งคร้อ
3613	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	คอนสาร
3614	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	ภักดีชุมพล
3615	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	เนินสง่า
3616	ชัยภูมิ	CHAIYAPHUM	ซับใหญ่
3700	อำนาจเจริญ	AMNAT CHAROEN	
3701	อำนาจเจริญ	AMNAT CHAROEN	เมืองอำนาจเจริญ
3702	อำนาจเจริญ	AMNAT CHAROEN	ขามยาน
3703	อำนาจเจริญ	AMNAT CHAROEN	ปทุมราชวงศา
3704	อำนาจเจริญ	AMNAT CHAROEN	พนา
3705	อำนาจเจริญ	AMNAT CHAROEN	เสนางคนิคม
3706	อำนาจเจริญ	AMNAT CHAROEN	หัวตะพาน
3707	อำนาจเจริญ	AMNAT CHAROEN	ลืออำนาจ
3800	บึงกาฬ	BUENG KAN	
3801	บึงกาฬ	BUENG KAN	เมืองบึงกาฬ
3802	บึงกาฬ	BUENG KAN	พรเจริญ
3803	บึงกาฬ	BUENG KAN	โซ่พิสัย
3804	บึงกาฬ	BUENG KAN	เซกา
3805	บึงกาฬ	BUENG KAN	ปากคาด

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
3806	บึงกาฬ	BUENG KAN	บึงโขงหลง
3807	บึงกาฬ	BUENG KAN	ศรีวิไล
3808	บึงกาฬ	BUENG KAN	บุ่งคล้า
3900	หนองบัวลำภู	NONG BUA LAM PHU	
3901	หนองบัวลำภู	NONG BUA LAM PHU	เมืองหนองบัวลำภู
3902	หนองบัวลำภู	NONG BUA LAM PHU	นากลาง
3903	หนองบัวลำภู	NONG BUA LAM PHU	โนนสัง
3904	หนองบัวลำภู	NONG BUA LAM PHU	ศรีบุญเรือง
3905	หนองบัวลำภู	NONG BUA LAM PHU	สุวรรณคูหา
3906	หนองบัวลำภู	NONG BUA LAM PHU	นาหวัง
4000	ขอนแก่น	KHON KAEN	
4001	ขอนแก่น	KHON KAEN	เมืองขอนแก่น
4002	ขอนแก่น	KHON KAEN	บ้านฝาง
4003	ขอนแก่น	KHON KAEN	พระยืน
4004	ขอนแก่น	KHON KAEN	หนองเรือ
4005	ขอนแก่น	KHON KAEN	ชุมแพ
4006	ขอนแก่น	KHON KAEN	สีชมพู
4007	ขอนแก่น	KHON KAEN	น้ำพอง
4008	ขอนแก่น	KHON KAEN	อุบลรัตน์
4009	ขอนแก่น	KHON KAEN	กระนวน
4010	ขอนแก่น	KHON KAEN	บ้านไผ่
4011	ขอนแก่น	KHON KAEN	เปือยน้อย
4012	ขอนแก่น	KHON KAEN	พล
4013	ขอนแก่น	KHON KAEN	เวียงใหญ่
4014	ขอนแก่น	KHON KAEN	เวียงน้อย
4015	ขอนแก่น	KHON KAEN	หนองสองห้อง
4016	ขอนแก่น	KHON KAEN	ภูเวียง
4017	ขอนแก่น	KHON KAEN	มัญจาคีรี
4018	ขอนแก่น	KHON KAEN	ชนบท
4019	ขอนแก่น	KHON KAEN	เขาสวนกวาง
4020	ขอนแก่น	KHON KAEN	ภูผาม่าน
4021	ขอนแก่น	KHON KAEN	ชำสูง

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
4022	ขอนแก่น	KHON KAEN	โคกโพธิ์ไชย
4023	ขอนแก่น	KHON KAEN	หนองนาคำ
4024	ขอนแก่น	KHON KAEN	บ้านแฮด
4025	ขอนแก่น	KHON KAEN	โนนศิลา
4029	ขอนแก่น	KHON KAEN	เวียงเก่า
4100	อุดรธานี	UDON THANI	
4101	อุดรธานี	UDON THANI	เมืองอุดรธานี
4102	อุดรธานี	UDON THANI	กุดจับ
4103	อุดรธานี	UDON THANI	หนองวัวซอ
4104	อุดรธานี	UDON THANI	กุมภวาปี
4105	อุดรธานี	UDON THANI	โนนสะอาด
4106	อุดรธานี	UDON THANI	หนองหาน
4107	อุดรธานี	UDON THANI	ทุ่งฝน
4108	อุดรธานี	UDON THANI	ไชยวาน
4109	อุดรธานี	UDON THANI	ศรีธาตุ
4110	อุดรธานี	UDON THANI	วังสามหมอ
4111	อุดรธานี	UDON THANI	บ้านดุง
4117	อุดรธานี	UDON THANI	บ้านผือ
4118	อุดรธานี	UDON THANI	น้ำโสม
4119	อุดรธานี	UDON THANI	เพ็ญ
4120	อุดรธานี	UDON THANI	สร้างคอม
4121	อุดรธานี	UDON THANI	หนองแสง
4122	อุดรธานี	UDON THANI	นายาง
4123	อุดรธานี	UDON THANI	พิบูลย์รักษ์
4124	อุดรธานี	UDON THANI	กุँแก้ว
4125	อุดรธานี	UDON THANI	ประจักษ์ศิลปาคม
4200	เลย	LOEI	
4201	เลย	LOEI	เมืองเลย
4202	เลย	LOEI	นาด้วง
4203	เลย	LOEI	เชียงคาน
4204	เลย	LOEI	ปากชม
4205	เลย	LOEI	ด่านซ้าย

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
4206	เลย	LOEI	นาแห้ว
4207	เลย	LOEI	ภูเรือ
4208	เลย	LOEI	ท่าลี่
4209	เลย	LOEI	วังสะพุง
4210	เลย	LOEI	ภูกระดัง
4211	เลย	LOEI	ภูหลวง
4212	เลย	LOEI	ผาขาว
4213	เลย	LOEI	เอราวัณ
4214	เลย	LOEI	หนองหิน
4300	หนองคาย	NONG KHAI	
4301	หนองคาย	NONG KHAI	เมืองหนองคาย
4302	หนองคาย	NONG KHAI	ท่าบ่อ
4305	หนองคาย	NONG KHAI	โพนพิสัย
4307	หนองคาย	NONG KHAI	ศรีเชียงใหม่
4308	หนองคาย	NONG KHAI	สังคม
4314	หนองคาย	NONG KHAI	สระใคร
4315	หนองคาย	NONG KHAI	เฝ้าไร่
4316	หนองคาย	NONG KHAI	รัตนวาปี
4317	หนองคาย	NONG KHAI	โพธิ์ตาก
4400	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	
4401	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	เมืองมหาสารคาม
4402	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	แกดำ
4403	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	โกสุมพิสัย
4404	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	กันทรวิชัย
4405	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	เขียงยืน
4406	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	บรบือ
4407	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	นาเชือก
4408	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	พยัคฆภูมิพิสัย
4409	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	วาปีปทุม
4410	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	นาดูน
4411	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	ยางสีสุราช
4412	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	กุตุรัง

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
4413	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	ชื่นชม
4481	มหาสารคาม	MAHA SARAKHAM	หุบก
4500	ร้อยเอ็ด	ROI ET	
4501	ร้อยเอ็ด	ROI ET	เมืองร้อยเอ็ด
4502	ร้อยเอ็ด	ROI ET	เกษตรวิสัย
4503	ร้อยเอ็ด	ROI ET	ปทุมรัตน์
4504	ร้อยเอ็ด	ROI ET	จตุรพักตรพิมาน
4505	ร้อยเอ็ด	ROI ET	ธวัชบุรี
4506	ร้อยเอ็ด	ROI ET	พนมไพร
4507	ร้อยเอ็ด	ROI ET	โพนทอง
4508	ร้อยเอ็ด	ROI ET	โพธิ์ชัย
4509	ร้อยเอ็ด	ROI ET	หนองพอก
4510	ร้อยเอ็ด	ROI ET	เสลภูมิ
4511	ร้อยเอ็ด	ROI ET	สุวรรณภูมิ
4512	ร้อยเอ็ด	ROI ET	เมืองสรวง
4513	ร้อยเอ็ด	ROI ET	โพนทราย
4514	ร้อยเอ็ด	ROI ET	อาจสามารถ
4515	ร้อยเอ็ด	ROI ET	เมยวดี
4516	ร้อยเอ็ด	ROI ET	ศรีสมเด็จ
4517	ร้อยเอ็ด	ROI ET	จังหาร
4518	ร้อยเอ็ด	ROI ET	เสิงสาง
4519	ร้อยเอ็ด	ROI ET	หนองฮี
4520	ร้อยเอ็ด	ROI ET	ทุ่งเขาหลวง
4600	กาฬสินธุ์	KALASIN	
4601	กาฬสินธุ์	KALASIN	เมืองกาฬสินธุ์
4602	กาฬสินธุ์	KALASIN	นามน
4603	กาฬสินธุ์	KALASIN	กมลาไสย
4604	กาฬสินธุ์	KALASIN	ร่องคำ
4605	กาฬสินธุ์	KALASIN	กุฉินารายณ์
4606	กาฬสินธุ์	KALASIN	เขาวง
4607	กาฬสินธุ์	KALASIN	ยางตลาด
4608	กาฬสินธุ์	KALASIN	ห้วยเม็ก

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
4609	กาฬสินธุ์	KALASIN	สหัสขันธ์
4610	กาฬสินธุ์	KALASIN	คำม่วง
4611	กาฬสินธุ์	KALASIN	ท่าคันโท
4612	กาฬสินธุ์	KALASIN	หนองกุงศรี
4613	กาฬสินธุ์	KALASIN	สมเด็จ
4614	กาฬสินธุ์	KALASIN	ห้วยผึ้ง
4615	กาฬสินธุ์	KALASIN	สามชัย
4616	กาฬสินธุ์	KALASIN	นาคู
4617	กาฬสินธุ์	KALASIN	ดอนจาน
4618	กาฬสินธุ์	KALASIN	ฆ้องชัย
4700	สกลนคร	SAKON NAKHON	
4701	สกลนคร	SAKON NAKHON	เมืองสกลนคร
4702	สกลนคร	SAKON NAKHON	กุสุมาลย์
4703	สกลนคร	SAKON NAKHON	กุดบาก
4704	สกลนคร	SAKON NAKHON	พรรณานิคม
4705	สกลนคร	SAKON NAKHON	พังโคน
4706	สกลนคร	SAKON NAKHON	วาริชภูมิ
4707	สกลนคร	SAKON NAKHON	นิคมน้ำอูน
4708	สกลนคร	SAKON NAKHON	วานรนิวาส
4709	สกลนคร	SAKON NAKHON	คำตากล้า
4710	สกลนคร	SAKON NAKHON	บ้านม่วง
4711	สกลนคร	SAKON NAKHON	อากาศอำนวย
4712	สกลนคร	SAKON NAKHON	สว่างแดนดิน
4713	สกลนคร	SAKON NAKHON	ส่องดาว
4714	สกลนคร	SAKON NAKHON	เต่างอย
4715	สกลนคร	SAKON NAKHON	โคกศรีสุพรรณ
4716	สกลนคร	SAKON NAKHON	เจริญศิลป์
4717	สกลนคร	SAKON NAKHON	โพนนาแก้ว
4718	สกลนคร	SAKON NAKHON	ภูพาน
4800	นครพนม	NAKHON PHANOM	
4801	นครพนม	NAKHON PHANOM	เมืองนครพนม
4802	นครพนม	NAKHON PHANOM	ปลาปาก

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
4803	นครพนม	NAKHON PHANOM	ท่าอุเทน
4804	นครพนม	NAKHON PHANOM	บ้านแพง
4805	นครพนม	NAKHON PHANOM	ธาตุพนม
4806	นครพนม	NAKHON PHANOM	เรณูนคร
4807	นครพนม	NAKHON PHANOM	นาแก
4808	นครพนม	NAKHON PHANOM	ศรีสงคราม
4809	นครพนม	NAKHON PHANOM	นาหว้า
4810	นครพนม	NAKHON PHANOM	โพนสวรรค์
4811	นครพนม	NAKHON PHANOM	นาทม
4812	นครพนม	NAKHON PHANOM	วังยาง
4900	มุกดาหาร	MUKDAHAN	
4901	มุกดาหาร	MUKDAHAN	เมืองมุกดาหาร
4902	มุกดาหาร	MUKDAHAN	นิคมคำสร้อย
4903	มุกดาหาร	MUKDAHAN	ดอนตาล
4904	มุกดาหาร	MUKDAHAN	ดงหลวง
4905	มุกดาหาร	MUKDAHAN	คำชะอี
4906	มุกดาหาร	MUKDAHAN	ห้วยน้ำใหญ่
4907	มุกดาหาร	MUKDAHAN	หนองสูง
5000	เชียงใหม่	CHIANG MAI	
5001	เชียงใหม่	CHIANG MAI	เมืองเชียงใหม่
5002	เชียงใหม่	CHIANG MAI	จอมทอง
5003	เชียงใหม่	CHIANG MAI	แม่แจ่ม
5004	เชียงใหม่	CHIANG MAI	เชียงดาว
5005	เชียงใหม่	CHIANG MAI	ดอยสะเก็ด
5006	เชียงใหม่	CHIANG MAI	แม่แตง
5007	เชียงใหม่	CHIANG MAI	แม่ริม
5008	เชียงใหม่	CHIANG MAI	สะเมิง
5009	เชียงใหม่	CHIANG MAI	ฝาง
5010	เชียงใหม่	CHIANG MAI	แม่อาย
5011	เชียงใหม่	CHIANG MAI	พร้าว
5012	เชียงใหม่	CHIANG MAI	สันป่าตอง
5013	เชียงใหม่	CHIANG MAI	สันกำแพง

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
5014	เชียงใหม่	CHIANG MAI	สันทราย
5015	เชียงใหม่	CHIANG MAI	หางดง
5016	เชียงใหม่	CHIANG MAI	ฮอด
5017	เชียงใหม่	CHIANG MAI	ดอยเต่า
5018	เชียงใหม่	CHIANG MAI	อมก๋อย
5019	เชียงใหม่	CHIANG MAI	สารภี
5020	เชียงใหม่	CHIANG MAI	เวียงแหง
5021	เชียงใหม่	CHIANG MAI	ไชยปราการ
5022	เชียงใหม่	CHIANG MAI	แม่วาง
5023	เชียงใหม่	CHIANG MAI	แม่ออน
5024	เชียงใหม่	CHIANG MAI	ดอยหล่อ
5025	เชียงใหม่	CHIANG MAI	กัลยาณิวัฒนา
5100	ลำพูน	LAMPHUN	
5101	ลำพูน	LAMPHUN	เมืองลำพูน
5102	ลำพูน	LAMPHUN	แม่ทา
5103	ลำพูน	LAMPHUN	บ้านโฮ่ง
5104	ลำพูน	LAMPHUN	ลี้
5105	ลำพูน	LAMPHUN	ทุ่งหัวช้าง
5106	ลำพูน	LAMPHUN	ป่าซาง
5107	ลำพูน	LAMPHUN	บ้านธิ
5108	ลำพูน	LAMPHUN	เวียงหนองล่อง
5200	ลำปาง	LAMPANG	
5201	ลำปาง	LAMPANG	เมืองลำปาง
5202	ลำปาง	LAMPANG	แม่เมะ
5203	ลำปาง	LAMPANG	เกาะคา
5204	ลำปาง	LAMPANG	เสริมงาม
5205	ลำปาง	LAMPANG	งาว
5206	ลำปาง	LAMPANG	แจ้ห่ม
5207	ลำปาง	LAMPANG	วังเหนือ
5208	ลำปาง	LAMPANG	เถิน
5209	ลำปาง	LAMPANG	แม่พริก
5210	ลำปาง	LAMPANG	แม่ทะ

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
5211	ลำปาง	LAMPANG	สบปราบ
5212	ลำปาง	LAMPANG	ห้างฉัตร
5213	ลำปาง	LAMPANG	เมืองปาน
5300	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	
5301	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	เมืองอุตรดิตถ์
5302	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	ตรอน
5303	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	ท่าปลา
5304	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	น้ำปาด
5305	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	พากท่า
5306	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	บ้านโคก
5307	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	พิชัย
5308	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	ลับแล
5309	อุตรดิตถ์	UTTARADIT	ทองแสนขัน
5400	แพร่	PHRAE	
5401	แพร่	PHRAE	เมืองแพร่
5402	แพร่	PHRAE	ร้องกวาง
5403	แพร่	PHRAE	ลอง
5404	แพร่	PHRAE	สูงเม่น
5405	แพร่	PHRAE	เด่นชัย
5406	แพร่	PHRAE	สอง
5407	แพร่	PHRAE	วังชิ้น
5408	แพร่	PHRAE	หนองม่วงไข่
5500	น่าน	NAN	
5501	น่าน	NAN	เมืองน่าน
5502	น่าน	NAN	แม่จริม
5503	น่าน	NAN	บ้านหลวง
5504	น่าน	NAN	นาน้อย
5505	น่าน	NAN	ปัว
5506	น่าน	NAN	ท่าวังผา
5507	น่าน	NAN	เวียงสา
5508	น่าน	NAN	ทุ่งช้าง
5509	น่าน	NAN	เชียงกลาง

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
5510	น่าน	NAN	นาหมื่น
5511	น่าน	NAN	สันติสุข
5512	น่าน	NAN	บ่อเกลือ
5513	น่าน	NAN	สองแคว
5514	น่าน	NAN	ภูเพียง
5515	น่าน	NAN	เฉลิมพระเกียรติ
5600	พะเยา	PHAYAO	
5601	พะเยา	PHAYAO	เมืองพะเยา
5602	พะเยา	PHAYAO	จุน
5603	พะเยา	PHAYAO	เชียงคำ
5604	พะเยา	PHAYAO	เชียงม่วน
5605	พะเยา	PHAYAO	ดอกคำใต้
5606	พะเยา	PHAYAO	ปง
5607	พะเยา	PHAYAO	แม่ใจ
5608	พะเยา	PHAYAO	ภูซาง
5609	พะเยา	PHAYAO	ภูมามยาว
5700	เชียงราย	CHIANG RAI	
5701	เชียงราย	CHIANG RAI	เมืองเชียงราย
5702	เชียงราย	CHIANG RAI	เวียงชัย
5703	เชียงราย	CHIANG RAI	เชียงของ
5704	เชียงราย	CHIANG RAI	เทิง
5705	เชียงราย	CHIANG RAI	พาน
5706	เชียงราย	CHIANG RAI	ป่าแดด
5707	เชียงราย	CHIANG RAI	แม่จัน
5708	เชียงราย	CHIANG RAI	เชียงแสน
5709	เชียงราย	CHIANG RAI	แม่สาย
5710	เชียงราย	CHIANG RAI	แม่สรวย
5711	เชียงราย	CHIANG RAI	เวียงป่าเป้า
5712	เชียงราย	CHIANG RAI	พญาเม็งราย
5713	เชียงราย	CHIANG RAI	เวียงแก่น
5714	เชียงราย	CHIANG RAI	ขุนตาล
5715	เชียงราย	CHIANG RAI	แม่ฟ้าหลวง

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
5716	เชียงราย	CHIANG RAI	แม่ลาว
5717	เชียงราย	CHIANG RAI	เวียงเชียงรุ้ง
5718	เชียงราย	CHIANG RAI	ดอยหลวง
5800	แม่ฮ่องสอน	MAE HONG SON	
5801	แม่ฮ่องสอน	MAE HONG SON	เมืองแม่ฮ่องสอน
5802	แม่ฮ่องสอน	MAE HONG SON	ขุนยวม
5803	แม่ฮ่องสอน	MAE HONG SON	ปาย
5804	แม่ฮ่องสอน	MAE HONG SON	แม่สะเรียง
5805	แม่ฮ่องสอน	MAE HONG SON	แม่ลาน้อย
5806	แม่ฮ่องสอน	MAE HONG SON	สบเมย
5807	แม่ฮ่องสอน	MAE HONG SON	ปางมะผ้า
6000	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	
6001	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	เมืองนครสวรรค์
6002	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	โกรกพระ
6003	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	ชุมแสง
6004	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	หนองบัว
6005	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	บรรพตพิสัย
6006	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	เก้าเลี้ยว
6007	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	ตาคลี
6008	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	ท่าตะโก
6009	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	ไพศาลี
6010	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	พยุหะคีรี
6011	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	ลาดยาว
6012	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	ตากฟ้า
6013	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	แม่วงก์
6014	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	แม่เปิน
6015	นครสวรรค์	NAKHON SAWAN	ชุมตาบง
6100	อุทัยธานี	UTHAI THANI	
6101	อุทัยธานี	UTHAI THANI	เมืองอุทัยธานี
6102	อุทัยธานี	UTHAI THANI	ทัพทัน
6103	อุทัยธานี	UTHAI THANI	สว่างอารมณ์
6104	อุทัยธานี	UTHAI THANI	หนองฉาง

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
6105	อุทัยธานี	UTHAI THANI	หนองขาหย่าง
6106	อุทัยธานี	UTHAI THANI	บ้านไร่
6107	อุทัยธานี	UTHAI THANI	ลานสัก
6108	อุทัยธานี	UTHAI THANI	ห้วยคต
6200	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	
6201	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	เมืองกำแพงเพชร
6202	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	ไทรงาม
6203	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	คลองลาน
6204	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	ชาณุวรลักษบุรี
6205	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	คลองขลุง
6206	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	พรานกระต่าย
6207	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	ลานกระบือ
6208	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	ทรายทองวัฒนา
6209	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	ปางศิลาทอง
6210	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	บึงสามัคคี
6211	กำแพงเพชร	KAMPHAENG PHET	โกสัมพีนคร
6300	ตาก	TAK	
6301	ตาก	TAK	เมืองตาก
6303	ตาก	TAK	สามเงา
6304	ตาก	TAK	แม่ระมาด
6305	ตาก	TAK	ท่าสองยาง
6306	ตาก	TAK	แม่สอด
6307	ตาก	TAK	พบพระ
6308	ตาก	TAK	อุ้มผาง
6309	ตาก	TAK	วังเจ้า
6381	ตาก	TAK	กิ่ง อ.ท่าปู
6400	สุโขทัย	SUKHOTHAI	
6401	สุโขทัย	SUKHOTHAI	เมืองสุโขทัย
6402	สุโขทัย	SUKHOTHAI	บ้านด่านลานหอย
6403	สุโขทัย	SUKHOTHAI	คีรีมาศ
6404	สุโขทัย	SUKHOTHAI	กงไกรลาศ
6405	สุโขทัย	SUKHOTHAI	ศรีสัชนาลัย

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
6406	สุโขทัย	SUKHOTHAI	ศรีสำโรง
6407	สุโขทัย	SUKHOTHAI	สวรรคโลก
6408	สุโขทัย	SUKHOTHAI	ศรีนคร
6409	สุโขทัย	SUKHOTHAI	ทุ่งเสลี่ยม
6500	พิษณุโลก	PHITSANULOK	
6501	พิษณุโลก	PHITSANULOK	เมืองพิษณุโลก
6502	พิษณุโลก	PHITSANULOK	นครไทย
6503	พิษณุโลก	PHITSANULOK	ชาติตระการ
6504	พิษณุโลก	PHITSANULOK	บางระกำ
6505	พิษณุโลก	PHITSANULOK	บางกระพุ่ม
6506	พิษณุโลก	PHITSANULOK	พรหมพิราม
6507	พิษณุโลก	PHITSANULOK	วัดโบสถ์
6508	พิษณุโลก	PHITSANULOK	วังทอง
6509	พิษณุโลก	PHITSANULOK	เนินมะปราง
6600	พิจิตร	PHICHIT	
6601	พิจิตร	PHICHIT	เมืองพิจิตร
6601	พิจิตร	PHICHIT	เมืองพิจิตร
6603	พิจิตร	PHICHIT	โพธิ์ประทับช้าง
6604	พิจิตร	PHICHIT	ตะพานหิน
6605	พิจิตร	PHICHIT	บางมูลนาก
6606	พิจิตร	PHICHIT	โพทะเล
6607	พิจิตร	PHICHIT	สามง่าม
6608	พิจิตร	PHICHIT	ทับคล้อ
6609	พิจิตร	PHICHIT	สากเหล็ก
6610	พิจิตร	PHICHIT	บึงนาราง
6611	พิจิตร	PHICHIT	ดงเจริญ
6612	พิจิตร	PHICHIT	วชิรบารมี
6700	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	
6701	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	เมืองเพชรบูรณ์
6702	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	ชนแดน
6703	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	หล่มสัก
6704	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	หล่มเก่า

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
6705	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	วิเชียรบุรี
6706	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	ศรีเทพ
6707	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	หนองไผ่
6708	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	บึงสามพัน
6709	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	น้ำหนาว
6710	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	วังโป่ง
6711	เพชรบูรณ์	PHETCHABUN	เขาค้อ
7000	ราชบุรี	RATCHABURI	
7001	ราชบุรี	RATCHABURI	เมืองราชบุรี
7002	ราชบุรี	RATCHABURI	จอมบึง
7003	ราชบุรี	RATCHABURI	สวนผึ้ง
7004	ราชบุรี	RATCHABURI	ดำเนินสะดวก
7005	ราชบุรี	RATCHABURI	บ้านโป่ง
7006	ราชบุรี	RATCHABURI	บางแพ
7007	ราชบุรี	RATCHABURI	โพธาราม
7008	ราชบุรี	RATCHABURI	ปากท่อ
7009	ราชบุรี	RATCHABURI	วัดเพลง
7010	ราชบุรี	RATCHABURI	บ้านคา
7100	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	
7101	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	เมืองกาญจนบุรี
7102	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	ไทรโยค
7103	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	บ่อพลอย
7104	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	ศรีสวัสดิ์
7105	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	ท่ามะกา
7106	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	ท่าม่วง
7107	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	ทองผาภูมิ
7108	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	สังขละบุรี
7109	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	พนมทวน
7110	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	เลาขวัญ
7111	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	ด่านมะขามเตี้ย
7112	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	หนองปรือ
7113	กาญจนบุรี	KANCHANABURI	ห้วยกระเจา

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
7200	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	
7201	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	เมืองสุพรรณบุรี
7202	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	เดิมบางนางบวช
7203	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	ด่านช้าง
7204	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	บางปลาม้า
7205	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	ศรีประจันต์
7206	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	ดอนเจดีย์
7207	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	สองพี่น้อง
7208	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	สามชุก
7209	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	อู่ทอง
7210	สุพรรณบุรี	SUPHAN BURI	หนองหญ้าไซ
7300	นครปฐม	NAKHON PATHOM	
7301	นครปฐม	NAKHON PATHOM	เมืองนครปฐม
7302	นครปฐม	NAKHON PATHOM	กำแพงแสน
7303	นครปฐม	NAKHON PATHOM	นครชัยศรี
7304	นครปฐม	NAKHON PATHOM	ดอนตูม
7305	นครปฐม	NAKHON PATHOM	บางเลน
7306	นครปฐม	NAKHON PATHOM	สามพราน
7307	นครปฐม	NAKHON PATHOM	พุทธมณฑล
7400	สมุทรสาคร	SAMUT SAKHON	
7401	สมุทรสาคร	SAMUT SAKHON	เมืองสมุทรสาคร
7402	สมุทรสาคร	SAMUT SAKHON	กระทุ่มแบน
7403	สมุทรสาคร	SAMUT SAKHON	บ้านแพ้ว
7500	สมุทรสงคราม	SAMUT SONGKHRAM	
7501	สมุทรสงคราม	SAMUT SONGKHRAM	เมืองสมุทรสงคราม
7502	สมุทรสงคราม	SAMUT SONGKHRAM	บางคนที
7503	สมุทรสงคราม	SAMUT SONGKHRAM	อัมพวา
7600	เพชรบุรี	PHETCHABURI	
7601	เพชรบุรี	PHETCHABURI	เมืองเพชรบุรี
7602	เพชรบุรี	PHETCHABURI	เขาย้อย
7603	เพชรบุรี	PHETCHABURI	หนองหญ้าปล้อง
7604	เพชรบุรี	PHETCHABURI	ชะอำ

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
7605	เพชรบุรี	PHETCHABURI	ท่ายาง
7606	เพชรบุรี	PHETCHABURI	บ้านลาด
7607	เพชรบุรี	PHETCHABURI	บ้านแหลม
7608	เพชรบุรี	PHETCHABURI	แก่งกระจาน
7700	ประจวบคีรีขันธ์	PRACHUAP KHIRI KHAN	
7701	ประจวบคีรีขันธ์	PRACHUAP KHIRI KHAN	เมืองประจวบคีรีขันธ์
7702	ประจวบคีรีขันธ์	PRACHUAP KHIRI KHAN	กุยบุรี
7703	ประจวบคีรีขันธ์	PRACHUAP KHIRI KHAN	ทับสะแก
7704	ประจวบคีรีขันธ์	PRACHUAP KHIRI KHAN	บางสะพาน
7705	ประจวบคีรีขันธ์	PRACHUAP KHIRI KHAN	บางสะพานน้อย
7706	ประจวบคีรีขันธ์	PRACHUAP KHIRI KHAN	ปราณบุรี
7707	ประจวบคีรีขันธ์	PRACHUAP KHIRI KHAN	หัวหิน
7708	ประจวบคีรีขันธ์	PRACHUAP KHIRI KHAN	สามร้อยยอด
8000	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	
8001	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	เมืองนครศรีธรรมราช
8002	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	พรหมคีรี
8003	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ลานสกา
8004	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ฉวาง
8005	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	พิปูน
8006	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	เชียรใหญ่
8007	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ชะอวด
8008	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ท่าศาลา
8009	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ทุ่งสง
8010	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	นาบอน
8011	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ทุ่งใหญ่
8012	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ปากพนัง
8013	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ร่อนพิบูลย์
8014	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ลิขิต
8015	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ขนอม
8016	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	หัวไทร
8017	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	บางขัน
8018	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ฉ่ำพรรณรา

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
8019	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	จุฬาภรณ์
8020	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	พระพรหม
8021	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	นบพิตำ
8022	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	ช้างกลาง
8023	นครศรีธรรมราช	NAKHON SI THAMMARAT	เฉลิมพระเกียรติ
8100	กระบี่	KRABI	
8101	กระบี่	KRABI	เมืองกระบี่
8102	กระบี่	KRABI	เขาพนม
8103	กระบี่	KRABI	เกาะลันตา
8104	กระบี่	KRABI	คลองท่อม
8105	กระบี่	KRABI	อ่าวลึก
8106	กระบี่	KRABI	ปลายพระยา
8107	กระบี่	KRABI	ลำทับ
8108	กระบี่	KRABI	เหนือคลอง
8200	พังงา	PHANGNGA	
8201	พังงา	PHANGNGA	เมืองพังงา
8202	พังงา	PHANGNGA	เกาะยาว
8203	พังงา	PHANGNGA	กะปง
8204	พังงา	PHANGNGA	ตะกั่วทุ่ง
8205	พังงา	PHANGNGA	ตะกั่วป่า
8206	พังงา	PHANGNGA	คุระบุรี
8207	พังงา	PHANGNGA	ทับปุด
8208	พังงา	PHANGNGA	ท้ายเหมือง
8300	ภูเก็ต	PHUKET	
8301	ภูเก็ต	PHUKET	เมืองภูเก็ต
8302	ภูเก็ต	PHUKET	กะทู้
8303	ภูเก็ต	PHUKET	ถลาง
8400	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	
8401	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	เมืองสุราษฎร์ธานี
8402	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	กาญจนดิษฐ์
8403	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	ดอนสัก
8404	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	เกาะสมุย

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
8405	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	เกาะพะงัน
8406	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	ไชยา
8407	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	ท่าชนะ
8408	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	คีรีรัฐนิคม
8409	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	บ้านตาขุน
8410	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	พนม
8411	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	ท่าฉาง
8412	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	บ้านนาสาร
8413	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	บ้านนาเดิม
8414	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	เคียนซา
8415	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	เวียงสระ
8416	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	พระแสง
8417	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	พุนพิน
8418	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	ชัยบุรี
8419	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	วิภาวดี
8451	สุราษฎร์ธานี	SURAT THANI	เกาะพะงัน (สาขาท่าบลเกาะเต่า)
8500	ระนอง	RANONG	
8501	ระนอง	RANONG	เมืองระนอง
8502	ระนอง	RANONG	ละอุ่น
8503	ระนอง	RANONG	กะเปอร์
8504	ระนอง	RANONG	กระบุรี
8505	ระนอง	RANONG	สุขสำราญ
8600	ชุมพร	CHUMPHON	
8601	ชุมพร	CHUMPHON	เมืองชุมพร
8602	ชุมพร	CHUMPHON	ท่าแซะ
8603	ชุมพร	CHUMPHON	ปะทิว
8604	ชุมพร	CHUMPHON	หลังสวน
8605	ชุมพร	CHUMPHON	ละแม
8606	ชุมพร	CHUMPHON	พะโต๊ะ
8607	ชุมพร	CHUMPHON	สวี
8608	ชุมพร	CHUMPHON	ทุ่งตะโก

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
9000	สงขลา	SONGKHLA	
9001	สงขลา	SONGKHLA	เมืองสงขลา
9002	สงขลา	SONGKHLA	สทิงพระ
9003	สงขลา	SONGKHLA	จะนะ
9004	สงขลา	SONGKHLA	นาทวี
9005	สงขลา	SONGKHLA	เทพา
9006	สงขลา	SONGKHLA	สะบ้าย้อย
9007	สงขลา	SONGKHLA	ระโนด
9008	สงขลา	SONGKHLA	กระแสสินธุ์
9009	สงขลา	SONGKHLA	รัตภูมิ
9010	สงขลา	SONGKHLA	สะเดา
9011	สงขลา	SONGKHLA	หาดใหญ่
9012	สงขลา	SONGKHLA	นาหม่อม
9013	สงขลา	SONGKHLA	ควนเนียง
9014	สงขลา	SONGKHLA	บางกล่ำ
9015	สงขลา	SONGKHLA	สิงหนคร
9016	สงขลา	SONGKHLA	คลองหอยโข่ง
9077	สงขลา	SONGKHLA	ท้องถิ่นเทศบาลตำบลสำนักขาม
9100	สตูล	SATUN	
9101	สตูล	SATUN	เมืองสตูล
9102	สตูล	SATUN	ควนโดน
9103	สตูล	SATUN	ควนกาหลง
9104	สตูล	SATUN	ท่าแพ
9105	สตูล	SATUN	ละงู
9106	สตูล	SATUN	ทุ่งหว้า
9107	สตูล	SATUN	มะนัง
9200	ตรัง	TRANG	
9201	ตรัง	TRANG	เมืองตรัง
9202	ตรัง	TRANG	กันตัง
9203	ตรัง	TRANG	ย่านตาขาว
9204	ตรัง	TRANG	ปะเหลียน

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
9205	ตรัง	TRANG	สิเกา
9206	ตรัง	TRANG	ห้วยยอด
9207	ตรัง	TRANG	วังวิเศษ
9208	ตรัง	TRANG	นาโยง
9209	ตรัง	TRANG	รัชภา
9210	ตรัง	TRANG	หาดสำราญ
9300	พัทลุง	PHATTHALUNG	
9301	พัทลุง	PHATTHALUNG	เมืองพัทลุง
9302	พัทลุง	PHATTHALUNG	กงหรา
9303	พัทลุง	PHATTHALUNG	เขาชัยสน
9304	พัทลุง	PHATTHALUNG	ตะโหมด
9305	พัทลุง	PHATTHALUNG	ควนขนุน
9306	พัทลุง	PHATTHALUNG	ปากพะยูน
9307	พัทลุง	PHATTHALUNG	ศรีบรรพต
9308	พัทลุง	PHATTHALUNG	ป่าบอน
9309	พัทลุง	PHATTHALUNG	บางแก้ว
9310	พัทลุง	PHATTHALUNG	ป่าพะยอม
9311	พัทลุง	PHATTHALUNG	ศรีนครินทร์
9400	ปัตตานี	PATTANI	
9401	ปัตตานี	PATTANI	เมืองปัตตานี
9402	ปัตตานี	PATTANI	โคกโพธิ์
9403	ปัตตานี	PATTANI	หนองจิก
9404	ปัตตานี	PATTANI	ปะนาเระ
9405	ปัตตานี	PATTANI	มายอ
9406	ปัตตานี	PATTANI	ทุ่งยางแดง
9407	ปัตตานี	PATTANI	สายบุรี
9408	ปัตตานี	PATTANI	ไม้แก่น
9409	ปัตตานี	PATTANI	ยะหริ่ง
9410	ปัตตานี	PATTANI	ยะรัง
9411	ปัตตานี	PATTANI	กะพ้อ
9412	ปัตตานี	PATTANI	แม่ลาน

รหัส	จังหวัด	Province	อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต
9500	ยะลา	YALA	
9501	ยะลา	YALA	เมืองยะลา
9502	ยะลา	YALA	เบตง
9503	ยะลา	YALA	บันนังสตา
9504	ยะลา	YALA	ธารโต
9505	ยะลา	YALA	ยะหา
9506	ยะลา	YALA	รามัน
9507	ยะลา	YALA	กาบัง
9508	ยะลา	YALA	กรงปินัง
9600	นราธิวาส	NARATHIWAT	
9601	นราธิวาส	NARATHIWAT	เมืองนราธิวาส
9602	นราธิวาส	NARATHIWAT	ตากใบ
9603	นราธิวาส	NARATHIWAT	บาเจาะ
9604	นราธิวาส	NARATHIWAT	ยี่งอ
9605	นราธิวาส	NARATHIWAT	ระแงะ
9606	นราธิวาส	NARATHIWAT	รือเสาะ
9607	นราธิวาส	NARATHIWAT	ศรีสาคร
9608	นราธิวาส	NARATHIWAT	แว้ง
9609	นราธิวาส	NARATHIWAT	สุคีริน
9610	นราธิวาส	NARATHIWAT	สุโหงโกลก
9611	นราธิวาส	NARATHIWAT	สุโหงปาดี
9612	นราธิวาส	NARATHIWAT	จะแนะ
9613	นราธิวาส	NARATHIWAT	เจาะไอร้อง

คู่มือการตรวจประเมิน การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ **พืชอาหารสัตว์**

Good Agricultural Practices for Forage Crops

nutrition.dld.go.th

